

«СТРАТЕГІЯ — 2020»

ПРАКТИКА СУСПІЛЬНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ

«СТРАТЕГІЯ – 2020»
практика суспільних перетворень

Інформаційно-аналітичний бюлетень

Головний редактор збірника

С.В. Полтавець, т.в.о. директора Фонду Президентів України,
канд. пол. наук,
старший науковий співробітник

Відповідальні за випуск

О.О. Трохименко, молодш. наук. співроб. відділу пошуку та обліку документів
Фонду Президентів України, канд. іст. наук

Інформаційні та аналітичні матеріали підготували

С.В. Горова, М.Б. Кушнар'ова, В.М. Удовик, Л.Г. Дем'яненко, О.О. Трохименко,
Є. В. Глушук

Заснований у 2014 році
Виходить двічі на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

Передрук за погодженням

«СТРАТЕГІЯ – 2020»

практика суспільних перетворень

Випуск 96 (149)

(огляд матеріалів ЗМІ за 24 травня – 20 червня 2019 р.)

Зміст

1. ГОЛОВНІ НОВИНИ.....	4
2. АНАЛІТИЧНИЙ КОМЕНТАР.....	7
Референдум як інструмент прямої демократії: міжнародний досвід і корисні уроки для України.....	7
3. БЛОГОСФЕРА.....	20
4. ОГЛЯД ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ.....	22
5. РЕАЛІЗАЦІЯ ІНІЦІАТИВ В МЕЖАХ «СТРАТЕГІЇ – 2020».....	26
Офіційна інформація.....	26
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій.....	55
Новини з соціальних мереж та регіональних інтернет-представництв суспільнозначимих джерел інформації.....	58
Експертний погляд.....	81
6. ВІДНОВЛЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРИ ЗВІЛЬНЕНИХ ТЕРИТОРІЙ.....	125
Офіційна інформація.....	125
Ініціативи регіональних владних структур та громадських організацій.....	130
Новини з соціальних мереж та регіональних інтернет-представництв суспільнозначимих джерел інформації.....	151
Експертний погляд.....	163
7. ІНФОГРАФІКА.....	168

Головні новини

Протягом тижнів з 24.05 по 20.06. 2019 року почалось обговорення змін до Конституції для остаточного законодавчого закріплення децентралізації, Верховна Рада ухвалила норму про імпічмент президента, запустили новий проект «Поліцейський офіцер громади» та було продовжено працю у рамках енергетичної реформи.

Міністр освіти і науки Лілія Гриневич заявила, що чинна система оплати праці педагогів – вихователів, учителів, майстрів, викладачів – породжує величезну нерівність. Це потрібно змінити, тому МОН підготувало реформу оплати праці.

Потрібно відходити від єдиної тарифної сітки, яка породжує величезну різницю в оплаті праці між молодими і досвідченими вчителями, між дошкільниками, майстрами та вчителями. Суть реформи в тому, що ми не лише загалом підвищуємо зарплату, але й вирівнюємо ці величезні дисбаланси.

Вже 200 будівель отримали сертифікати енергетичної ефективності.

Україні впроваджується енергетична сертифікація будівель. Лише за два тижні червня енергоаудитори надали до Держенергоефективності ще 36 енергетичних сертифікатів.

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман заявив, що відзавтра починаємо обговорення змін до Конституції в частині децентралізації.

Вже відзавтра в Україні широко розпочнеться обговорення проекту закону про внесення змін до Конституції України в частині закріплення здобутків реформи децентралізації і неможливості відміни реформи.

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман заявив, що держава в смартфоні вже працює.

Система онлайн-послуг вже працює в Україні і дозволяє зареєструвати бізнес або отримати допомогу на дитину. Електронними послугами користуються тисячі українців.

Президент України Володимир Зеленський зустрівся з головою Верховного Суду Валентиною Данішевською та головою Вищого антикорупційного суду Оленою Танасевич. Під час зустрічі йшлося про початок роботи Антикорупційного суду.

Учасники обговорили стан готовності Вищого антикорупційного суду до початку роботи 5 вересня, зокрема проблеми з приміщенням та робочими місцями для суддів.

Закон України «Про Вищий антикорупційний суд» встановлює чіткі вимоги до розміщення установи. Так, приміщення суду оснащуються сучасними засобами для гарантування особистої безпеки суддів та збереження документації. Також Апеляційна палата Вищого антикорупційного суду та судові палати Вищого антикорупційного суду не можуть розміщуватися в одній будівлі, зокрема разом з іншими судами та їхніми апаратами.

[Верховна Рада ухвалила норму про імпічмент президента в законі про Тимчасові слідчі комісії.](#)

За законопроект в другому читанні із техніко-юридичними правками проголосували 279 депутатів, при цьому не було жодного голосу проти.

Згідно із ухваленим законом, процедура імпічменту президента України порушується за ініціативою парламенту, справа про імпічмент розслідується спеціальним парламентським органом (спеціальною тимчасовою слідчою комісією), а усунення президента України шляхом імпічменту можливе лише за рішенням Верховної Ради України.

[В Україні запустили проект «Поліцейський офіцер громади».](#)

29 травня 34 поліцейських офіцери громади заступають на службу на Дніпропетровщині. Всього проект охоплює усі регіони держави: близько 30 тисяч населених пунктів, де мешкає майже 28 мільйонів громадян. Його метою є тісна взаємодія поліцейського з об'єднаною територіальною громадою та орієнтація на її потреби. Презентація проекту відбулася сьогодні, 28 травня, за участю Прем'єр – міністра України Володимира Гройсмана, Міністра внутрішніх справ України Арсена Авакова та Голови Національної поліції України Сергія Князева.

[Оголошено тендери на проведення інформаційних кампаній, тренінгів та семінарів для ЗМІ за напрямом інтеграції України до ЄС і НАТО.](#)

Усі закупівлі організовано на виконання Планів заходів з інформування про європейську та євроатлантичну інтеграцію, затверджених Урядом у січні 2019 року. Замовник закупівель – Державний комітет телебачення та радіомовлення України.

[Роз'яснення щодо використання нової редакції «Українського правопису».](#)

22 травня 2019 року Кабінет Міністрів України прийняв постанову № 437 «Питання українського правопису», якою схвалено нову редакцію «Українського правопису».

Документ підготувала спеціально створена Українська національна комісія з питань правопису, до якої увійшли вчені-мовознавці Національної академії наук та національних університетів з різних регіонів України. Склад комісії затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 416.

Держенергоефективності: Ще 5 тис. родин отримали відшкодування за «тепліми кредитами», залученими у травні цього року.

Держенергоефективності відшкодувало 27 млн грн для близько 5 тис. родин, які стали учасниками програми «тепліх кредитів» у травні цього року.

Віце-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Геннадій Зубко заявив, що вже 26 міст обласного значення приєднали до себе територіальні громади.

Реформу децентралізації треба продовжувати, і це має бути серед пріоритетів у майбутній коаліційній угоді Парламенту.

Ми єдина децентралізаційна команда, яка суттєво просунула реформу вперед і має добрі результати. І ще маємо попереду багато завдань. Політичне перезавантаження жодним чином не має впливати на цю роботу. Головне зараз – максимальна активізація роботи щодо підтримки утворення ОТГ, розроблення та затвердження перспективних планів формування територій громад, які охоплюють 100 % території областей, підготовка та реалізація наших пріоритетних проектів: в освіті, медицині, адміністративних та соціальних послугах, а також інфраструктурному напрямку.

Аналітичний коментар

*С. Закірова
канд. іст. наук, доц.
ст. наук. співроб. НЮБ НБУВ*

Референдум як інструмент прямої демократії: міжнародний досвід і корисні уроки для України

Новообраний Президент України В. Зеленський ще під час передвиборних перегонів заявив про необхідність використання такого інструменту прямої демократії як референдум. Вирішення ключових питань внутрішньої і зовнішньої політики новобраний глава держави вважає за необхідне вирішувати, спираючись на аналіз волевиявлення українського народу. До числа найважливіших законопроектів політичною програмою віднесено проект закону України «Про народовладдя», який буде формувати основні завдання для влади і засади політики через референдуми.

Саме за результатами всенародного референдуму 1 грудня 1991 р. 28 млн виборців (90,3 % голосів) було підтримано Акт проголошення незалежності України. Цей референдум був практично єдиним у новітній історії України, що мав реальні юридичні наслідки.

Всеукраїнський референдум як механізм легітимації політичних рішень влада намагалася використовувати і пізніше. За ініціативою Президента України Л. Кучми 16 квітня 2000 р. відбувся другий референдум, який мав дати відповіді на декілька питань щодо реформування системи державного управління. У референдумі взяли участь 29 728 575 громадян, що становило 81,15 % від загальної кількості громадян, які мали право брати участь у голосуванні. До Бюлетеня було внесено чотири питання, частина яких не втратила актуальність і сьогодні, через 19 років після проведення референдуму:

- про можливість дострокового припинення Президентом України повноважень Верховної Ради України у випадку, якщо парламент протягом місяця не сформує дієвої парламентської більшості або протягом трьох місяців не затвердить проект закону України «Про Державний бюджет» (за – 85,9 %; проти – 14,1 %);
- про скасування депутатської недоторканності (за – 90,2 %; проти – 9,8 %);
- про скорочення загальної кількості депутатів з 450 до 300 осіб (за – 91,1 %; проти – 8,9 %);
- про формування двопалатного парламенту (за – 82,9 %; проти – 17,1 %).

І хоча всі питання отримали позитивні відповіді виборців, сам спосіб проведення референдуму, а саме: процедура голосування, характер і формулювання питань референдуму – поставив під сумнів його результати. Як зазначає кандидат політичних наук В. Масич, проведення референдуму зумовило критику як з боку внутрішньої політичної опозиції, так і міжнародних спостерігачів. У результаті сукупності дії низки чинників, його рішення так і не були імplementовані Верховною Радою України. Наступні спроби ініціювати проведення всеукраїнського референдуму у 2001–2010 рр. виявилися безуспішними.

Сьогодні в Україні законодавче забезпечення проведення референдумів відсутнє, оскільки 26 квітня 2018 р. Конституційний Суд України визнав неконституційним Закон України «Про всеукраїнський референдум» 2012 р. Як зазначають експерти Центру політико-правових реформ Ю. Кириченко і Б. Бондаренко, це рішення КСУ зупинило можливість проведення маніпулятивних національних референдумів і убезпечило від проведення референдумів, які підміняють волевиявлення народу і легітимізують владні рішення через інститут прямої демократії. За словами експерта з питань конституційного права «Реанімаційного пакета реформ» Ю. Кириченко, основними вадами закону фахівці вважають:

- нерівні можливості для прихильників та опонентів питання референдуму;
- процедуру внесення змін до Конституції України, яка виключає Верховну Раду України з процесу перегляду Основного закону, і яка суперечить положенням чинної Конституції України, що регламентують порядок внесення змін до Конституції України;
- відсутність положень, які б передбачали проведення публічних консультацій щодо проектів винесених на референдуми рішень, у тому числі проектів змін до Конституції України;
- відсутність гарантій незалежності комісій з референдуму;
- можливість вибіркового блокування Центральною виборчою комісією будь-яких ініціатив щодо проведення певних референдумів із процедурних або інших підстав;
- можливість ухвалення на референдумі рішень меншістю виборців (у зв'язку з відсутністю в законі вимог щодо мінімальної явки громадян у день референдуму).

Але тепер, як наголошують експерти, постала проблема з відсутністю законодавства, що регулює процедуру проведення національного референдуму. Відповідно до Плану законодавчого забезпечення реформ в Україні, новий закон мав бути ухваленим ще у 2016 р. Перший проект закону України «Про всеукраїнський референдум» № 2145а було зареєстровано ще 23 червня 2015 р. Документ пропонує закріпити на законодавчому рівні положення щодо підготовки та проведення всеукраїнського референдуму відповідно до вимог Конституції України, а також з урахуванням

рекомендацій Європейської комісії за демократію через право (Венеціанської комісії) Ради Європи.

Крім того, до парламенту також подано й інші законопроекти про референдуми, що підготовлені різними народними депутатами і політичними фракціями, однак жоден із ініціаторів так і не зміг довести свій документ до розгляду у сесійній залі. Станом на 21 травня 2019 р. на сайті Верховної Ради України, окрім вище зазначеного зареєстровано ще 7 законопроектів, 3 з яких – проекти закону України «Про місцевий референдум» (№ 2145а-1, № 2145а-2, № 2145а-3) – вже розглянуті профільним комітетом і з 14 березня 2017 р. очікують подальшого розгляду. Проект закону України «Про всеукраїнський та місцеві референдуми за народною ініціативою» № 2535, поданий до парламенту 3 квітня 2015 р., 3 лютого 2016 р. було повернуто на доопрацювання ініціаторам подання. Проект закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо запобігання порушенню процедури внесення змін до Конституції України, призначення всеукраїнського референдуму, прийняття законів)» № 8234, поданий 5 квітня 2018 р., із 10 квітня того ж року перебуває на розгляді у профільному комітеті. Останнім 12 липня 2018 р. було зареєстровано проект закону України «Про референдуми» № 8590, який з 16 лютого 2018 р. опрацьовується у комітеті та все ще очікує подальшого розгляду парламентарів.

Отже, для практичного використання референдуму як інституту легітимації політичних рішень державної влади в Україні необхідно, перш за все, регламентувати юридичні підстави цієї правової форми волевиявлення громадян: розробити профільний закон; внести зміни до чинного законодавства, які стосуються референдумів; оформити ряд інших нормативно-правових актів, які мають забезпечувати проведення народного волевиявлення; розробити чіткий механізм імплементації отриманих на референдумі рішень і впровадження їх у практику.

Важливою складовою підготовки до успішного використання в Україні референдуму як інструменту прямої демократії також є детальний аналіз міжнародного досвіду і світової практики.

Загалом референдум як політичний інструмент державного управління має тривалу історію. Як зазначають автори фундаментальної роботи «Референдуми в Європейському Союзі», підготовленої Лабораторією законодавчих ініціатив за підтримки Координатора проектів ОБСЄ в Україні у 2007 р., історичним попередником референдуму був плебісцит – політичний інститут, який виник у V ст. до н. е. у Римській республіці¹. В епоху середньовіччя плебісцити були поширені у Швейцарії та окремих ганзейських містах-державах, які мали певні ознаки демократичного устрою.

¹ Референдуми в Європейському Союзі / [О. Д. Чебаненко, О. Ю. Гришук, Н. В. Колодязна та ін. ; за ред. Д. С. Ковриженка]. Київ : ФАДА, ЛТД, 2007. 186 с. URL: <http://www.wcenter.org.ua/files/referendumi.pdf>.

Так, у 1449 р. в Швейцарії був проведений плебісцит, за результатами якого був запроваджений додатковий податок для покриття воєнних витрат республіки.

Власне інститут референдуму почав активно використовуватися у XVIII–XIX ст., піонерами у цій сфері виступають та ж таки Швейцарія та США.

Науковці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка В. Маркітантов і В. Нечитайло зазначають, що після прийняття Декларації незалежності у США (1776 р.) конституційні конвенції штатів Массачусетс і Нью-Гемпшир запропонували виборцям схвалити проекти конституцій, розроблені законодавчими органами штатів. У 1778 р. виборці Нью-Гемпширу не підтримали запропонований конституційний проект і тільки у 1784 р. новий проект був ухвалений виборцями. За словами аналітика Foundation for Future (FFF), координатора дискусійного клубу «КОЛО» та ініціатора проекту «Хартія Майбутнього» О. Жмеренецького, у 1896 р. інститут референдуму був офіційно закріплений у Конституції штату Південна Дакота. До початку XX ст. референдуми і законодавчі ініціативи були закріплені в конституціях 21 штату США і у статутах понад ста міст країни.

У Швейцарії референдуми також зародилися на місцевому рівні у кантонах. Перший загальнонаціональний референдум цієї країни, який прийняв другу Конституцію Гельветики, відбувся у 1802 р., а з 1874 р. конституційно закріплено роль референдумів у політичній системі країни. Сьогодні ж, як підкреслює О. Жмеренецький, в Основному законі визначено, що «вищою законодавчою владою» у Швейцарській Конфедерації володіє народ. Швейцарія є однією з небагатьох держав світу, де практикується пряма демократія, заснована на винесенні різних питань на референдуми. За більш, ніж двісті років із започаткування такої процедури волевиявлення громадян швейцарці в середньому проводять кожен сезон, чотири рази на рік. Із 1848 р. у Швейцарії пройшло 521 референдумів на федеральному рівні, з них у 216 випадках предметом голосування була ревізія Конституції, 148 – стосувалися прийняття законопроекту або схвалення договору.

Як зазначається на сайті газети «Закон і Бізнес», у 1793 р. виборці Франції вперше напряму голосували за нову революційну конституцію, що стало прецедентом для цієї європейської держави, оскільки більшість її республіканських конституцій приймалися саме на загальнонаціональних референдумах.

Загалом у французькій політиці інститут референдуму відіграє важливу роль. Так, президент Франції Ш. де Голль чи не найчастіше серед післявоєнних політиків практикував проведення в Європі загальнонаціональних референдумів. Як зазначають В. Маркітантов і В. Нечитайло, відомий випадок, коли Ш. де Голль, навіть за відсутності конституційного права на референдум, розпустив парламент і призначив

референдум, одне з питань якого стосувалося прийняття нової Конституції. Проведена за посередництвом кількох референдумів, політична реформа у цій країні, на думку вчених, дала змогу утворити одну з найдосконаліших політичних систем Європи.

Автори книги «Референдуми в Європейському Союзі» наголошують, що з початку ХХ ст. у Європі спостерігається загальна тенденція до розширення застосування інституту референдуму – починаючи з 1900 р. і до 1986 р. у Європі було проведено 365 загальнонаціональних референдумів. Таку точку зору підтримує і кандидат політичних наук В. Масич. За відомостями, які наводить дослідник, починаючи з 1900 р. у світі було проведено більше 17 000 плебісцитів на національному рівні. У США у 1904–2008 рр. було проведено 5 342 референдуми на рівні штатів. У швейцарських кантонах тільки з 1970 р. по 2003 р. було проведено 3 709 плебісцитів. Загалом, на думку науковця, має місце різке зростання випадків застосування механізмів прямої демократії, якщо брати до уваги і місцеві референдуми. За останні 20 років більше, ніж 100 країн запровадили різні типи прямого голосування, їх було вдвічі більше, ніж за останні півстоліття.

Інститут референдуму має суттєві переваги над іншими формами прояву демократії завдяки тому, що дозволяє напряму дізнатися думку громадян із приводу конкретних питань, відстежити відношення до запропонованих ініціатив влади, побачити підтримку чи протидію населення країни.

Натомість, як і будь-який інструмент політичної діяльності, проведення референдумів не позбавлено і певних вад. Зокрема, як наголошують журналісти В. Дік і Д. Каневський, щодо користі від референдумів у сучасній Німеччині точаться суперечки. За їх словами, прихильники аргументують свою підтримку тим, що референдуми посилюють вплив простого люду на ухвалення важливих рішень. Противники ж апелюють до того, що більшості громадян зазвичай бракує часу й знань, аби докладно знати за що вони голосують. Як приклад, звертають увагу журналісти, скептики наводять гітлерівські референдуми 1930-х років із масовою явкою виборців і 99 % підтримки.

Як зазначається на сайті ETCETERA.MEDIA, четвертий Президент США, один із авторів американської Конституції і Білля про права Дж. Медісон називав пряму демократію тиранією більшості. Критики ідеї такого виду волевиявлення вказували на наступні недоліки: на референдумі виборці більш схильні керуватися тимчасовими примхами, ніж ретельним обмірковуванням; громадяни недостатньо поінформовані, щоб приймати рішення для розв'язання складних питань; на виборців можуть впливати пропаганда, сильні особистості, залякування і дорогі рекламні кампанії. Крім того, як звертає увагу оглядач видання, пряму демократію свого часу використовували для зміцнення своєї влади й диктаторські режими: А. Гітлер у Німеччині (1936 р.), Б. Муссоліні в Італії (1934 р.), генерал Ф. Франко в

Іспанії (1947 р.), Ф. Маркос на Філіппінах (1973 р.), Пак Чон Хі в Південній Кореї (1972 р.).

Доволі поширеною є точка зору про те, що інституту референдуму не відображає рівня демократичного розвитку країни. Так, науковці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка В. Маркітантов і В. Нечитайло зазначають, що на думку американських фахівців занадто широке використання референдумів із приводу конкретних законів небажане, позаяк поправки й компроміси, враховані законодавчим органом у процесі обговорення пропозицій, внесених учасниками референдуму, нерідко погіршують якість цих законів. Вадю цього суспільно-політичного заходу, окрім можливості упереджено тлумачити його результати, на думку вчених, є те, що він призводить не до спільної, а до єдиної думки, яка ігнорує інше бачення вирішення проблеми, змушує до однозначного вибору вирішення складних, часто суперечливих питань.

Кандидат політичних наук В. Масич звертає увагу на те, що має місце і географічна нерівність: з усіх референдумів за народною ініціативою, проведених з 1980-х років, 90 % були проведені у Швейцарії та 6 країнах: Італії, Ліхтенштейні, Уругваї, Литві, Латвії та Угорщині, що дає деякі підстави сумніватися в ефективності плебісцитів.

Український експерт із конституційного права О. Москалюк наголошує, що інститут референдуму може бути ефективним лише за певних умов. За його словами, перш за все, волевиявлення може бути ефективною процедурою у разі, якщо існує високий рівень обізнаності населення з наслідками референдуму. Як приклад він наводить ситуацію з Brexit у Великобританії 2016 р. Експерт підкреслює, що попри наявність глибокої демократичної традиції в Англії, кількість пошукових запитів у Google «Що буде з країною після Brexit?» у разі збільшилася буквально наступного дня після референдуму. На думку О. Москалюка, це означало недостатню обізнаність англійських виборців у суті проблеми, яка виносилася на референдум, що спричинило саме такий його результат. Уже незабаром після референдуму багато британців усвідомили, що голосування за вихід із ЄС було помилковим і зажадали повторного референдуму. Петиція з такою вимогою набрала більше 5 млн підписів, а угода про вихід Великобританії з Євросоюзу все ще не досягнута. Під тиском громадськості 21 травня 2019 р. прем'єр-міністр Британії Т. Мей погодилася провести у Палаті громад чергове голосування щодо другого референдуму виходу країни з ЄС і оголосила про готовність її кабінету до компромісів заради того, щоб депутати проголосували за угоду про Brexit. За допомогою цього, Т. Мей хоче провести через Парламент тричі відкинуту ним угоду про вихід з Євросоюзу.

Отже, англійський приклад підтверджує, що підготовка до референдуму й обізнаність населення у суті справи та наслідках від нього є

обов'язковою умовою ефективності проведеного волевиявлення, навіть у державах зі сталою демократією.

Враховуючи сучасні реалії, оглядачі та експерти частіше за все говорять про посилення інтересу до інститутів прямої демократії через намагання суспільства активніше впливати на прийняття державних рішень та виразне невдоволення політичною елітою, що викликає стійке бажання контролювати вирішення можновладцями як внутрішніх, так і зовнішніх питань.

Спираючись на ґрунтовність висновків авторів роботи «Референдуми в Європейському Союзі», слід зазначити, що існують різні види і типи класифікації референдумів.

№	Критерії класифікації	Типи референдумів
1	Предмет	• конституційні • законодавчі • міжнародно-правові • адміністративно-правові
2	Ступінь обов'язковості проведення	• обов'язкові • факультативні
3	Час проведення	• дозаконодавчі • післязаконодавчі (ратифікуючі)
4	Ступінь обов'язковості рішень	• консультативні • постановляючі (імперативні)
5	Зміст рішень	• затверджуючі • відхиляючі • відкладальні
6	Територіальна організація і коло вирішуваних питань	• загальнодержавні • регіональні • місцеві
7	Суб'єкт ініціативи	• за народною ініціативою (петиційні) • за ініціативою органів публічної влади

Джерело: URL: <http://www.wcenter.org.ua/files/referendumi.pdf>

Утім, як зазначають укладачі, окремі з цих критеріїв поділу є умовними, оскільки у ряді країн ЄС рішення консультативних референдумів на практиці підлягають обов'язковому виконанню. У більшості держав ЄС рішення референдумів мають не імперативний, а лише консультативний характер. Імперативний характер за всіма рішеннями, що ухвалюються на референдумах, закріплено лише в Естонії та Ірландії, тоді як в більшості країн, де практикуються імперативні референдуми, визначено певні критерії «імперативності» – коло питань, винесених на референдум (Австрія, Данія, Іспанія, Литва, Мальта, Польща, Португалія, Швеція, Італія, Німеччина),

рівень підтримки питання виборцями (Польща, Португалія), порядок ініціювання (Словенія, Угорщина).

В усіх країнах ЄС закони про референдуми визначають такі питання:

а) предмет референдуму, порядок його ініціювання (у тому числі збору та верифікації підписів виборців у тих країнах, де передбачена можливість проведення референдумів за народною ініціативою) і проголошення;

б) вимоги до форми бюлетенів для голосування на референдумах, умови дійсності бюлетенів, вимоги до протоколів про підрахунок голосів та про підсумки голосування в межах округів і в загальнонаціональному масштабі;

в) повноваження органів адміністрування виборчого процесу щодо підготовки та проведення референдумів.

У більшості випадків законами про вибори регламентуються такі питання, пов'язані з підготовкою та проведенням референдумів:

а) порядок створення, організація роботи виборчих комісій, статус членів виборчих комісій;

б) порядок ведення реєстру виборців, складання і уточнення списків виборців;

в) особливості голосування за місцем перебування виборців, голосування поштою, через Інтернет, голосування за кордоном;

г) порядок оскарження рішень, дій і бездіяльності щодо референдумів та санкції за порушення вимог законів про референдуми.

У більшості країн ЄС на загальнонаціональні референдуми можуть виноситись такі питання:

а) прийняття Конституції, внесення змін до Конституції або окремих розділів, статей Основного закону (базові принципи конституційного ладу, порядок внесення змін до Основного закону);

б) питання, що мають ключове значення для держави і суспільства (Греція, Португалія, Естонія, Іспанія, Італія, Литва, Польща, Словаччина, Румунія, Франція та ін.);

в) питання, що стосуються міжнародних відносин, зокрема – про приєднання до міжнародних організацій, що передбачає передачу частини повноважень органів державної влади відповідним організаціям. Ініціатива проведення конституційних референдумів у більшості країн ЄС належить органам публічної влади, а не виборцям (крім Латвії, Литви, Італії); рішення відповідних референдумів у більшості країн Євросоюзу мають імперативний характер (за винятком Нідерландів, Фінляндії та Австрії).

На питання, що виносяться на місцеві референдуми, загалом поширюються ті ж самі вимоги, що і на питання, які виносяться на загальнонаціональний референдум. Відмінності зумовлюються лише природою місцевих референдумів. У багатьох країнах ЄС (Бельгія, Данія, Естонія, Ірландія, Литва, Люксембург, Нідерланди, Швеція) результати місцевих референдумів мають виключно консультативне значення; виключно

імперативне значення місцеві референдуми мають лише в окремих країнах (Болгарія, Франція, Іспанія).

Натомість найчастіше референдуми застосовуються для розв'язання особливо важливих питань, наприклад, оголошення незалежності, виходу з союзу з іншими країнами або вступ чи припинення членства в міжнародній організації. Наприклад, у Швейцарії стратегічні рішення щодо майбутнього країни потребують обов'язкового винесення на референдум. Так, країна стала членом ООН (1945 р.) тільки у 2002 р., тому що у 1986 р. 75,7 % швейцарців, які проголосували на референдумі, відмовилися від вступу країни в ООН.

За даними, які наводить видання «Закон і Бізнес», з 1945 р. у світі відбулося більш, як 50 референдумів з питання про незалежність, причому за підсумками 27 із них більшість дала позитивну відповідь, а за підсумками 25 – негативну. У 90-ті роки ХХ ст. більш ніж у 10 країнах пройшли референдуми з питання про незалежність, у тому числі і референдуми з питання про вихід зі складу СРСР. Крім того, три країни залишили склад Югославії, одна відокремилася від Ефіопії і одна стала Східним Тимором. З 1967 р. Пуерто-Рико провело чотири голосування з питання про незалежність від США, кожен з яких дав негативну відповідь; двічі голосував проти виходу зі складу Канади Квебек. Однак, як зазначає видання, в обох країнах і до сьогодні звучать вимоги про проведення нових референдумів із цього ж питання.

Як було зазначено вище, експерти називають Швейцарію країною, де практично ідеально працює інститут референдумів на різних рівнях державного устрою. Приклад законодавчого забезпечення інституту прямої демократії у цій державі є найбільш цікавим і корисним. Активність участі швейцарських виборців у референдумах становить від 40 % до понад 70 % залежно від важливості питання. За словами аналітика Foundation for Future (FFF) О. Жмеренецького, кількість референдумів збільшилася з біля трьох на рік у минулому столітті до дев'яти на рік у 2016 р. На кожному референдумі виборець отримує кілька бюлетенів, у яких від 6 до 12 питань.

Швейцария.

ЗА НАМИ ПОСЛЕДНЕЕ СЛОВО

Народ является сувереном страны, и, таким образом, высшей политической инстанцией.

63%

Граждане Швейцарии получают право голоса в возрасте восемнадцати лет.

На национальном уровне швейцарские женщины получили избирательные права лишь в 1971 году.

В деревенской общине в Аппенцель-Иннерроден и в Гларусе жители, имеющие право голоса, собираются под открытым небом для проведения голосования.

До 4 раз в год среди населения Швейцарии проводится около 15 различных голосований.

Швейцарцы могут участвовать в управлении государственными и общественными делами и напрямую влиять на политические процессы, например, выдвигая предложения или инициируя референдумы.

Есть три возможности отдать голос:

на
избирательных
участках;

голосование по
почте (используется
чаще всего)

электронное
голосование (в
отдельных кантонах)

© ФДИД, Представительство Швейцарии по вопросам публичной дипломатии 2017 / Источники: Журнал «Der Bund kurz erklärt 2017», Федеральное статистическое управление (BFS), База данных федеральных референдумов Swissvotes, Федеральная канцелярия (BK), ch.ch / Подробнее на aboutswitzerland.org

Джерело: URL: https://www.eda.admin.ch/content/dam/PRS-Web/bilder/infografiken/ru/3.1.6_RU.jpg

Як зазначає експерт, швейцарський інститут референдуму діє таким чином. За ст. 139 Основного закону Швейцарії 100 тис. громадян можуть ініціювати повний або частковий перегляд Союзної Конституції, з винесенням на референдум відповідного проекту. За словами аналітика, при висуванні ініціативи перегляду Конституції в формі загальної пропозиції, існує два варіанти: 1. Якщо парламент погоджується з ідеєю, він розробляє проект часткового перегляду та виносить його на голосування народу і кантонів. 2. Якщо парламент відхиляє ініціативу, населення країни отримує право висловитися «за» або «проти» зміни Конституції. У випадку народної підтримки ініціативи, парламент розробляє проект нової Конституції.

Можливість затвердити новий текст Основного закону держави на референдумі передбачається і в інших країнах світу. Так, в Угорщині громадяни можуть ініціювати перед парламентом перегляд Конституції на конституційному референдумі, якщо відповідна ініціатива буде підтримана 100 тис. підписів виборців. А в Ірландії будь-які зміни до Основного закону держави обов'язково затверджуються референдумом. Найновішим прикладом такого волевиявлення став референдум на Кубі з ратифікації проекту нової Конституції, який відбувся 25 лютого 2019 р. За повідомленнями кубинської ЦВК, у референдумі взяли участь понад 84 % громадян, з яких проект Основного закону підтримали понад 6,8 млн кубинців (майже 73,3 % виборців), і 706 тис. виборців проголосували проти.

Іншим приводом для проведення загальнонаціонального референдуму може бути висловлення недовіри та оголошення народного вето. Як підкреслює О. Жмеренецький, предметом такого референдуму є питання про повне або часткове скасування закону чи нормативно-правового акту, або про розпуск парламенту. Зокрема, експерт зазначає, що після прийняття парламентом Швейцарії будь-якого закону існує 100 днів, щоб незадоволені громадяни могли організувати референдум для його скасування. Це можливо на вимогу 50 тис. виборців (1 %) або 8 кантонів країни. Загалом, 6–7 % законодавчих актів парламенту Швейцарії виносяться на референдуми. За словами аналітика, з 1848 р. ця процедура в масштабах країни застосовувалася близько 100 разів, у третині з яких відбулося скасування законів більшістю голосів виборців.

Аналогічне право на розпуск парламенту чи вищих державних інституцій за результатами народного волевиявлення передбачено і в інших країнах та окремих суб'єктах федеративних держав. Зокрема, у німецькій землі Баден-Вюртемберг парламент можна розпустити шляхом референдуму, який повинні ініціювати 200 тис. виборців, і цей інструмент застосовувався у 1971 р. У Баварії для ініціювання подібного референдуму необхідно зібрати 1 млн підписів. В Еквадорі у 1997 р. відбувся референдум відразу із 14 питань, серед яких було і питання про усунення президента країни з посади.

Застосування права на розпуск вищих державних інституцій в окремих країнах передбачає урахування механізму стримувань і противаг. Наприклад, в Австрії відхилення питання про дострокове припинення президентських повноважень на референдумі тягне за собою дострокове припинення повноважень парламенту, а підтримка цього питання – дострокове припинення повноважень глави держави. Аналогічне положення закріплено і в Конституції Латвії: якщо на референдумі підтримується пропозиція президента про достроковий розпуск парламенту, то повноваження парламенту припиняються; якщо відповідна пропозиція не підтримується – достроково припиняються повноваження президента Латвії. В Естонії відхилення законопроекту на референдумі має наслідком обов'язковий розпуск парламенту главою держави.

Референдум у світі може бути проявом народної законодавчої ініціативи. У різних державах таке законодавче народне право стосується конкретних питань, інколи їх коло чітко окреслено, а в інших державах на референдум можна виносити будь-яке питання. У Швейцарії на вимогу громадян може відбутися як прийняття або зміна союзних законів, федеральних рішень або міжнародно-правових договорів, так і вирішення простих, навіть інколи екзотичних питань. Наприклад, щодо голубиної пошти або мінімальної тривалості робочого тижня. Цікаво, що швейцарці проголосували проти зменшення тривалості робочого тижня, підкреслив кандидат юридичних наук, експерт із конституційного права О. Москалюк.

У 2009 р. у Швейцарії на референдум виносили питання про будівництво мечетей, а в 2012 р. на місцевому плебісциті найбільшого міста країна Цюриха було поставлено питання про введення спеціальних секс-паркінгів для зайняття проституцією в автомобілях.

Для ініціювання референдуму у Швейцарії, як підкреслює експерт FFF, необхідно зібрати 100 тис. підписів (2,5 % електорату) протягом 18 місяців або на вимогу 8 кантонів. За словами О. Жмеренецького, підтримку отримує в середньому одна з десяти пропозицій, винесених на референдум.

У Швейцарії, навіть таке безумовне право федерального центру, як збір податків обмежено часом. Як зазначається на порталі Міжнародної інформаційної служби Швейцарської національної теле- і радіокомпанії SWI swissinfo.ch, такий порядок склався історично. У 1848 р., ухвалюючи федеральну конституцію, засновники нової Швейцарії свідомо обмежили набір компетенцій, переданих у розпорядження федерального центру. У податковій сфері він був відповідальний тільки за стягування митних платежів, тоді як оподаткування доходів залишалося в області компетенції кантонів. Право стягувати прямі федеральні податки державний уряд Швейцарії вперше отримав у пробному режимі тільки у 1916 р., із повторюваним терміном у два роки. І лише у 1958 р. право центру збирати податки було закріплено в Конституції, однак із процедурою схвалення на референдумі. Кожні 15 років уряд має подати на суд народу своє бачення того, як і в яких пропорціях він має намір наповнювати федеральний бюджет. Цей підготовлений урядовий документ, що є правовою базою самої процедури збору податків, повинен бути схвалений народом на референдумі. Причому тут діє ще й принцип «подвійної більшості», тобто погодитися з цим документом має як чисельна більшість виборців, так і більшість суб'єктів федерації.

Причини позитивного досвіду функціонування інституту референдуму в Швейцарії експерт із конституційного права О. Москалюк вбачає в особливостях проведення волевиявлення і загальному високому рівні життя населення. На його думку, на референдумах у Швейцарії досить часто не проходять популістські рішення, тому що там тривала процедура голосування і кожна зі сторін висловлює своє бачення, переваги та недоліки можливих рішень. До голосування громадяни отримують спеціальні листівки, де висвітлені точки зору як прихильників, так і противників запропонованого рішення. Люди мають можливість без поспіху обдумати поставлене питання. Вони, переконаний експерт, не діють за логікою легких відповідей на складні питання, а приймають свідомі і зважені рішення.

Отже, аналіз світового досвіду законодавчого забезпечення і процедури проведення референдумів показує, що цей інститут прямої демократії може виявитися як прогресивним і демократичним, так і маніпулятивним чи таким, що зміцнює авторитарні засади влади. Експерти вважають, що ефективність такого способу волевиявлення багато у чому залежить від високого зального

(Статтю підготовлено з використанням інформації таких джерел: офіційний веб-портал Верховної Ради України (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0002359-00>; http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc2_5_1_J?ses=10009&num_s=2&num=&date1=&date2=&name_zp=%F0%E5%F4%E5%F0%E5%ED%E4%F3%E [C&out_type=&id=&page=1](http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc2_5_1_J?ses=10009&num_s=2&num=&date1=&date2=&name_zp=%F0%E5%F4%E5%F0%E5%ED%E4%F3%E)); веб-портал громадської організації «Інститут політики» (<https://polityka.in.ua/info/13.htm>); веб-сайт Центру інформації про права людини (https://humanrights.org.ua/material/konstitucijnij_sud_skasuvav_zakon_pro_vs_eukrajinskij_referendum_vid_jianukovicha); веб-сайт Центру політико-правових реформ (<https://www.pravo.org.ua/ua/news/20872998-v-ukrayini-skasovano-nekonstitutsiyniy-zakon-pro-referendum>); стаття В. Масич «Референдум як інструмент зворотного зв'язку: світові тенденції та Україна» (<http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/34022/111-Masych.pdf?sequence=1>); веб-сайт «Центр правничих ініціатив» (<http://www.wcenter.org.ua>); стаття В. Маркітантова, В. Нечитайла «Референдум як форма прямої демократії: зарубіжний і вітчизняний досвід» (<http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/28402/1/012-069-074.pdf>); веб-сайт Foundation for Future (FFF) (<http://ffflab.com/referendum-tools-developed-world-and-ukraine/>); інтернет-портал газети «Закон і Бізнес» (https://zib.com.ua/ua/124383-yaki_pitannya_v_sviti_vinosyat_na_referendum.html); веб-сайт ETCETERA.MEDIA (<https://uk.etcetera.media/referendum-yak-u-sviti-koristuyutsya-instrumentom-pryamoyi-demokratiyi.html>); інформаційний портал Deutsche Welle (<https://p.dw.com/p/13HyT>; <https://p.dw.com/p/3E67s>); аналітичний портал «Слово і Діло» (<https://www.slovoidilo.ua/2019/04/18/novyna/polityka/referendumu-ta-vidklykannya-deputativ-rozbyrayemosya-ekspertom-chy-hotova-ukrayina-parodovladdya>); веб-портал Міжнародної інформаційної служби Швейцарської національної теле- і радіокомпанії SWI swissinfo.ch (<https://www.swissinfo.ch/>; <https://bitly.su/KbV2YjO>)).

Блогосфера

Глава Всеукраїнської енергетичної асамблеї Іван Плачков:

(...) Україна за роки незалежності провела одні з найбільш масштабних реформ в електроенергетичному секторі, слідуючи обраному курсу інтегруватися в сім'ю країн Євросоюзу.

Не можна не визнати, що проблем ще досить в тому числі і в методології формування тарифної політики. Закон «Про ринок електричної енергії», прийнятий Верховною Радою України від 13.04.2017 року передбачає впровадження остаточного етапу реформ з метою впорядкування правових, економічних та організаційних засад функціонування ринку електричної енергії, регулює відносини, пов'язані з виробництвом, передачею, розподілом, купівлею-продажем, постачанням електричної енергії, для забезпечення надійного та безпечного постачання електричної енергії споживачам з урахуванням інтересів споживачів, розвитку ринкових відносин, мінімізації витрат на постачання електричної енергії та мінімізації негативного впливу на навколишнє природне середовище.

На жаль, впровадження таких масштабних реформ було визначено в законодавстві в дуже стислі терміни, на що звертали увагу законодавців всі учасники ринку та фахові експерти галузі.

Проте всі енергетичні компанії, учасники ринку виконали складну масштабну роботу з підготовки до впровадження ринку в цілому і досить успішно з 1 січня 2019 року впровадили роздрібний ринок, як перший етап.

На сьогоднішній день йде кропітка робота з підготовки другого етапу з 1 липня 2019 року та за заявами і звітами учасників ринку, які запевнюють про свою готовність і є всі можливості підготуватися і вчасно впровадити нові механізми взаємовідносин. Що необхідно зробити, так це посилити координацію роботи компаній галузі з боку уряду і контроль з боку профільного комітету Верховної Ради.

Адже коли йдеться про запуск другого етапу ринку електроенергії, мається на увазі не лише запровадження конкуренції, залучення інвестицій та інтеграцію в європейську енергосистему, йдеться, перш за все, про енергетичну безпеку України.

Перенесення дати впровадження другого етапу неприпустимо насамперед через те, що по-перше, відкладена реформа нівелює саму ідею реформи, по-друге, перенесення на три місяці до 1 жовтня, ставить під загрозу надійне проходження осінньо-зимового максимуму 2019-2020 рр. Багаторічний досвід нам підказує, що перед кожним осінньо-зимовим максимумом у країні з'являється багато різних викликів, які необхідно вирішувати. Це перш за все і питання палива, паралельної роботи української

енергосистеми з енергосистемою нашого північного сусіда і т.д. Виклики будуть, їх буде багато, і навіть такі, яких ми не можемо спрогнозувати.

Нам необхідно відразу після впровадження нових засад ринку електричної енергії зосередитися на якнайшвидшу інтеграцію української енергосистеми з європейською (ENTSO-E), що дозволить, перш за все, наростити наш експортний потенціал та збалансувати тарифну політику за рахунок можливого імпорту. А це можливо тільки в умовах повноцінного ринку електроенергії.

При проведенні таких масштабних реформ, на мій погляд, необхідно абстрагуватися від тимчасових внутрішньовідомчих проблем, тим більше їх можна вирішити. Потрібно керуватися інтересами споживачів, щодо їх забезпечення електроенергією своєчасно, в повному обсязі, надійно і по збалансованим економічно-обґрунтованим тарифам.

Що стосується перенесення введення ринку на більш пізній термін, то це означає повна і категорична відмова від реформи ринку електроенергії ([Новий ринок електроенергії. Бути чи не бути?](#)).

Огляд зарубіжних ЗМІ

Європейський Союз виділив Україні 29,5 мільйонів євро на підтримку податкової та митної реформ ([Xinhua](#), Китай).

Представництво Європейського Союзу в Україні спільно з Міністерством фінансів України розпочало програму управління державними фінансами для України (EU4PFM), що підтримує податкові та митні реформи.

Керівник проекту EU4PFM Егон Веерме:

Компоненти Програми EU4PFM спрямовані на підтримку податкових та митних реформ, а також розбудову потенціалу з управління державними фінансами, зокрема у сфері IT та HR.

Міністр закордонних справ Німеччини Гайко Маас заявив, що Німеччина готова підтримати Україну в досягненні прогресу в реформах і очікує від президента країни Володимира Зеленського успішної боротьби з корупцією ([Deutsche Welle](#), Німеччина).

Німеччина хотіла б надати Зеленському підтримку тому, щоб справдилися надії українців. Це, з одного боку, стосується процесу реформ, особливо антикорупційної боротьби.

Президент України Володимир Зеленський заявив, що Україна вже є частиною європейської сім'ї, а євроінтеграція – це основне прагнення українського народу ([Bild](#), Німеччина).

Україна вже є частиною європейської сім'ї. Україна прагне європейської інтеграції як основного прагнення нашого народу. Але ми розуміємо, що нам потрібно надати переконливі результати, щоб мати можливість приєднатися до спільного економічного, правового, митного та цифрового простору ЄС.

Я хочу бачити Україну на тому ступені розвитку, на якому країни ЄС сприймали б її як рівноцінного члена союзу. І ми зробимо все для того, щоб досягти цієї мети.

Наша найпріоритетніша мета полягає зараз у тому, щоб побудувати добрі стосунки між новим урядом і МВФ, Європейським Союзом і НАТО

Україна офіційно озвучила своє прагнення вступити в НАТО. В якості першого кроку я хотів би впровадити стандарти НАТО в українській армії і в нашому секторі безпеки. Україна вже є надійним партнером НАТО, а в майбутньому ми можемо стати надійним членом альянсу.

США надасть Україні 250 мільйонів доларів військової допомоги ([RFI](#), Франція).

Представник Пентагону:

Сполучені Штати залишаються відданими наданню допомоги Україні. Це сприятиме реформам командування та контролю, посиленню прозорості та підзвітності у процесі придбання та розподілення бюджету, а також просуванню реформ у галузі оборони.

Ці реформи зміцнять здатність України захищати свою територіальну цілісність, а це, в свою чергу, призведе до процвітання безпечної, демократичної та вільної України.

Рада Європи високо оцінила реформи, які здійснила Україна за період між 2014 і 2018 роками, стверджуючи, що результати показують позитивну тенденцію у підвищенні професіоналізму, якості судової системи, а також зниження рівня корупції ([Emerging Europe](#), Великобританія).

Представники Ради Європи в доповіді про судову систему України:

Українська влада вклала дуже значні зусилля для реформування судової системи, і це має бути відзначене. Ці вражаючі зусилля у виконанні законодавчих змін, передбачених Стратегією реформування сектору юстиції (2015-2020), прийнятою в травні 2015 року, мають бути схвалені.

Близько 90% цілей стратегії вже завершено і це було зроблено дуже ефективним чином у порівнянні з іншими великими реформами в сфері правосуддя і люстраційними процедурами.

Екс-посол США в Україні Стівен Пайфер заявив, що Україні належить ще багато чого зробити в плані реформ у секторі безпеки й оборони, щоб отримати членство в НАТО ([Brookings](#), США).

Україна має ще багато чого зробити, аби відповідати критеріям членства в НАТО. План дій щодо членства має на меті скерувати майбутнього члена на виконання цих критеріїв. Об'єктивно Україна зараз перебуває далеко від країн, що отримали ПДЧ у 1999 році.

Сенатор США Роб Портман виступаючи в Сенаті з докладним звітом перед американськими законодавцями про свою подорож до України заявив, що новий президент України тепер є обличчям реформ в Україні і для тих, хто в інших країнах спостерігає за подіями ([Голос Америки](#), США).

Сподіваюсь, що новий український президент матиме мужність продовжувати реформи, коли йдеться про подолання корупції, прозорість уряду, чи цивільний контроль над військовими. Реформи – єдиний шлях вперед і наріжний камінь партнерства США та України, а також умова майбутньої оборонної допомоги.

Я повернувся з подорожі до України з надією. Надією на те, що Україна готова написати нову главу своєї історії і це буде глава свободи, де

уряд і суспільство діють на користь всіх громадян. США мають продовжувати бути добрим другом і союзником на цьому шляху.

Президент Європейської ради Дональд Туск назвав перший закордонний візит Зеленського в Брюссель серйозним сигналом, підкреслив, що ЄС готовий надавати фінансову підтримку українським реформам ([EU News](#), Бельгія).

Мені приємно вітати Вас, пане Президенте, дорогий друг, у Брюсселі. Той факт, що Ви відвідуєте столицю Європейського Союзу і штаб-квартиру НАТО на Вашій першій закордонній поїздці, є сильним і важливим сигналом.

У нашій сьогоднішній зустрічі я знову заявив про підтримку ЄС України та її народу, які досягли значного прогресу у реформуванні своєї країни після революції гідності п'ять років тому.

ЄС завжди буде рішуче допомагати Україні зміцнювати свою демократію та верховенство права, боротися з корупцією, стабілізувати економіку та проводити реформи в енергетичному секторі. Тому що сильна і демократична Україна знаходиться в інтересах Європейського Союзу.

Ми готові продовжувати роботу над реалізацією Асоціації Україна-ЄС. Це вже принесло багато позитивних результатів у торгівлі та інвестиціях, які приносять користь нашому народу, з обох сторін. І це може принести ще багато в майбутньому. ЄС також підтримуватиме фінансову підтримку економічної стабілізації, незважаючи на російську агресію і війну на Донбасі.

Генеральний секретар НАТО Йенс Столтенберг підтверджує перспективу членства України в НАТО ([Грузія online](#), Грузія)

Лідери НАТО не раз підкреслювали, що ми до цих пір підтримуємо наше рішення, яке прийняли на Бухарестському саміті (рішення саміту 2008 р., згідно з яким Україна і Грузія одного дня стануть членами НАТО). У нашому фокусі тепер реформи.

Альянс готовий підтримувати Українську державу на шляху реформ.

У НАТО політика відкритих дверей, ми підтримуємо її весь час. Звичайно, дуже важливий принцип, що кожна нація має суверенне право приймати рішення про свій шлях, це стосується і України.

Президент України Володимир Зеленський заявив у Брюсселі, що курс на набуття повноправного членства в Європейському Союзі та НАТО залишається незмінним зовнішньополітичним пріоритетом України ([EURACTIV](#), Великобританія).

Стратегічний курс України – на набуття повноправного членства в ЄС і НАТО. Це закріплено в Конституції України і залишається нашим незмінним зовнішньополітичним пріоритетом.

Рух України до високих європейських стандартів життя і безпеки є вимогою українського суспільства.

Міністр закордонних справ Польщі Яцек Чапутович та Міністр закордонних справ Швеції Маргот Вальстром зустрілися з новим Президентом України ([Belsat pl](#), Польща).

Міністр закордонних справ Польщі Яцек Чапутович:

Президент України запевнив нас, що готовий до реформ, щоб задовольнити очікування українського суспільства, і запевнив, що Україна продовжить проєвропейську і трансатлантичну політику.

Ми привітали його з високим результатом виборів. Це великий успіх, але і величезна відповідальність. Тепер важливо, як він використовуватиме свої сили для зміцнення демократії та проведення реформ. Ми, зі свого боку, будемо допомагати Україні.

Ми прийшли з міністром закордонних справ Швеції, щоб висловити нашу підтримку Україні, її суверенітету та територіальній цілісності. Від імені Європейського Союзу ми підтримуємо реформи в Україні.

Німеччина і Франція продовжать підтримку України і її нового Президента у проведенні реформ ([Fox News](#), США).

Міністр закордонних справ Німеччини Гайко Маас:

Для мене разом з моїм французьким колегою було важливо поїхати до Києва відразу після того, як президент Зеленський вступив на посаду, щоб дати зрозуміти, що Німеччина і Франція не зменшують свою прихильність до України, а навпаки. Люди в країні покладають великі надії на нового президента. Ми хочемо запропонувати нашу підтримку президенту Зеленському в реалізації цих надій. Це зажадає подальших реформ, особливо в боротьбі з корупцією.

Реалізація ініціатив в межах «Стратегії – 2020»

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман заявив, що держава в смартфоні вже працює ([Урядовий портал](#)).

Система онлайн-послуг вже працює в Україні і дозволяє зареєструвати бізнес або отримати допомогу на дитину. Електронними послугами користуються тисячі українців.

Зареєструвати дитину, бізнес, взяти витяги з реєстру. Це все можна зробити онлайн. Це вже є країна в смартфоні. Систему треба розвивати, звісно. Ми знаємо, як зробити. Наше завдання – мінімізувати контакт з чиновниками. Якщо будуть нові ідеї, ми знаємо, як їх реалізувати.

Президент України Володимир Зеленський зустрівся з **головою Верховного Суду Валентиною Данішевською** та **головою Вищого антикорупційного суду Оленою Танасевич**. Під час зустрічі йшлося про початок роботи Антикорупційного суду ([Цензор.НЕТ](#))

Учасники обговорили стан готовності Вищого антикорупційного суду до початку роботи 5 вересня, зокрема проблеми з приміщенням та робочими місцями для суддів.

Закон України «Про Вищий антикорупційний суд» встановлює чіткі вимоги до розміщення установи. Так, приміщення суду оснащуються сучасними засобами для гарантування особистої безпеки суддів та збереження документації. Також Апеляційна палата Вищого антикорупційного суду та судові палати Вищого антикорупційного суду не можуть розміщуватися в одній будівлі, зокрема разом з іншими судами та їхніми апаратами.

У 2018 році Кабінет Міністрів України виділив 2 будівлі для Вищого антикорупційного суду, які наразі є непридатними та потребують тривалого капітального ремонту. Для тимчасового розміщення Вищого антикорупційного суду та його Апеляційної палати Державна судова адміністрація України надала приміщення Печерського районного суду міста Києва. Однак це не узгоджується з вимогами статті 15 Закону України «Про Вищий антикорупційний суд».

За словами Олени Танасевич, невирішене питання з приміщенням може призвести до зриву початку роботи Вищого антикорупційного суду. Водночас вона повідомила, що з боку ВАКС вживаються всі необхідні заходи для вчасного початку роботи суду.

Для вирішення проблеми з розміщенням суду за дорученням Президента України знайдені та напрацьовані конкретні пропозиції, реалізація яких розпочнеться вже найближчим часом.

Президент України Володимир Зеленський:

Хочемо допомогти Антикорупційному суду вирішити проблеми для якнайшвидшого початку роботи.

Ефективна діяльність антикорупційних органів України є вимогою суспільства.

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман наголосив, що уряд виділив гроші на придбання близько 500 квартир для учасників бойових дій, переселенців і майданівців ([Урядовий портал](#)).

Кабінет Міністрів України схвалив рішення про перерозподіл коштів і забезпечення придбання близько 500 квартир для учасників АТО та ООС, переселенців і майданівців, а також для родин загиблих воїнів. Більшість з майбутніх власників помешкань чекали на житло десятки років.

Раніше кошти направлялися будівельникам, будували там, де була земля, і люди отримували квартири інколи в інших населених пунктах. Зараз гроші видають безпосередньо людям. Гроші ходять за людиною.

Стратегічне завдання уряду – забезпечення зростання економіки – сприятиме подальшому розвитку подібних програм підтримки.

Міністр Кабінету Міністрів України Олександр Сасенко зазначив отримання державних послуг онлайн дозволяє громадянам взагалі не зустрічатись з чиновницькою машиною ([Урядовий портал](#)).

Реформа державного управління та електронне урядування, як одна з головних її частин, дозволяє громадянину взагалі не зустрічатись з чиновниками у процесі отримання державних послуг.

На моє глибоке переконання, для людей набагато краще взагалі не зустрічати у своєму житті чиновника, тому ми робимо так, щоб від чиновника нічого не залежало й державну послугу можна було отримати в електронному вигляді. Коли наша команда прийшла до влади, у нас була одна електронна послуга, сьогодні їх понад 120 он-лайн, й кожен громадянин може знайти у смартфоні на Урядовому порталі усе, що необхідно.

Півмільйона людей вже отримали он-лайн витяг про земельну ділянку без довжелезних черг; завдяки електронному сервісу 69 тисяч громадян змогли отримати допомогу на свою дитину й багато іншого, а на 2019 рік заплановано запуск ще 50 послуг он-лайн.

Серед досягнень Уряду Міністр також назвав реформу системи надання адміністративних послуг та створення прозорих офісів, якою безпосередньо він опікується в Уряді.

Якщо ми повернемось у 2014 рік, на всю країну було 20-25 приміщень тодішньої реєстраційної служби Міністерства юстиції, куди людина мала їхати з села в центр отримувати довідку чи зареєструвати нерухомість. Зараз велика кількість нотаріусів можуть зробити це на місцях. Органи місцевого самоврядування отримали право надавати такі послуги, ми передали їх на

місця, й громадянин у своєму селі, селищі, може отримати будь-яку адміністративну послугу.

Ми забезпечили людей можливістю вільно, зокрема, нещодавно й через онлайн-рецепти, прийти до аптеки й отримати доступні необхідні ліки.

Верховна Рада ухвалила норму про імпічмент президента в законі про Тимчасові слідчі комісії ([Дзеркало тижня](#)).

За законопроект в другому читанні із техніко-юридичними правками проголосували 279 депутатів, при цьому не було жодного голосу проти.

Згідно із ухваленим законом, процедура імпічменту президента України порушується за ініціативою парламенту, справа про імпічмент розслідується спеціальним парламентським органом (спеціальною тимчасовою слідчою комісією), а усунення президента України шляхом імпічменту можливе лише за рішенням Верховної Ради України.

Підставою для ініціювання питання про усунення президента з поста в порядку імпічменту та утворення спеціальної тимчасової слідчої комісії є письмове подання про це, підписане більшістю народних депутатів від конституційного складу Верховної Ради України. Внесене на розгляд Верховної Ради України письмове подання про ініціювання питання про усунення президента з поста і порядку імпічменту має містити правове обґрунтування необхідності утворення спеціальної тимчасової слідчої комісії.

Світовий банк схвалив програму на \$ 200 млн для підтримки малих і середніх підприємств України у сільськогосподарському секторі ([Дзеркало тижня](#)).

Програма прискорить інвестиції в сільське господарство.

Директор Світового банку у справах Білорусі, Молдови та України Сату Кахконен:

Україна може прискорити свій економічний розвиток шляхом підвищення ефективності і зміцнення прозорості своєї сільськогосподарської галузі. Підвищення продуктивності сільського господарства на 30% могло б протягом наступних п'яти років збільшити ВВП на додаткові 4,4%.

Урядом урегульовано питання призначення пенсії державним службовцям ([Міністерство соціальної політики України](#)).

Прийнято постанову Кабінету Міністрів України «Про внесення зміни до Порядку призначення пенсій деяким категоріям осіб», якою передбачено право на пенсію державним службовцям, які на день набрання чинності Законом України від 10 грудня 2015 р. № 889-VIII «Про державну службу» займали посади державної служби і не одержували пенсію державного службовця, призначену раніше згідно із Законом України від 16 грудня 1993 р. № 3723-XII «Про державну службу», а продовжували працювати на державній службі.

Оголошено тендери на проведення інформаційних кампаній, тренінгів та семінарів для ЗМІ за напрямом інтеграції України до ЄС і НАТО ([Урядовий портал](#)).

Усі закупівлі організовано на виконання Планів заходів з інформування про європейську та євроатлантичну інтеграцію, затверджених Урядом у січні 2019 року. Замовник закупівель – Державний комітет телебачення та радіомовлення України.

Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Іванна Климпуш-Цинцадзе:

Торік держава вперше запустила інформаційні кампанії про ЄС і НАТО, і вони були дуже успішними. Цьогоріч не зменшуємо темпи і продовжуємо працювати активніше. Відтак, плануємо провести більше заходів, вони будуть масштабнішими та різноманітнішими.

Вона також додала, що значення цих кампаній особливо велике, адже російська пропаганда та внутрішні популістичні сили спотворюють реальність щодо європейської та євроатлантичної інтеграції в українському медійному просторі. Тому надважливим є донесення правдивої інформації – простою і зрозумілою мовою стосовно змін, що відбуваються та чекають на нас у майбутньому у контексті інтеграції України до ЄС та НАТО.

Маючи позитивний досвід проведення попередніх кампаній, закликаю організації, які спеціалізуюся на комунікаціях, активно брати участь у закупівлях та не боятися мати справу з державою як замовником.

Оголошення та вся тендерна документація містяться за посиланнями:

- Організація та проведення тренінгів та семінарів для ЗМІ щодо протидії гібридним загрозам у межах діяльності Платформи Україна – НАТО з вивчення досвіду протидії гібридній війні

- Організація та проведення Всеукраїнської інформаційно-роз'яснювальної кампанії про поступ України на шляху до євроатлантичної інтеграції, зокрема, щодо впровадження демократичних реформ, використання потенціалу та практичної допомоги держав-членів НАТО

- Організація та проведення інформаційної кампанії з метою підвищення рівня поінформованості громадян про результати проведення реформ та інституційних змін в Україні як складових євроінтеграційного процесу.

Конституційна реформа

Представник України у Венеціанській комісії (2013-2017 роки), народний депутат України VI-VII скликань, юрист Володимир Пилипенко вважає, що до експертної групи для оцінки

результатів проведеної судової реформи мають входити професійні юристи, з обов'язковим залученням суддів ([Цензор.НЕТ](#)).

Що стосується конкретних прізвищ людей, які повинні входити в цю комісію, поки складно сказати, і це було б некоректно. Однозначно там повинні бути професійні юристи. Це не обговорюється. З обов'язковим залученням суддів, оскільки не можна реформувати що-небудь без залучення тих, на кого будуть ці зміни поширюватися.

Упевнений, що ця комісія зможе перезавантажити судову реформу і дійсно запропонувати українцям професійну і реалістичну судову реформу, якщо цим будуть займатися професіонали, а не популісти.

Президент України Володимир Зеленський прийняв рішення створити експертну групу для оцінки результатів проведеної «судової реформи» та підготовки законодавчих кроків для невідкладного вирішення проблем функціонування судової гілки влади ([Західна інформаційна корпорація](#)).

Заступник глави Адміністрації президента Руслан Рябошапка:

Ми занепокоєні ситуацією, що складається останнім часом у зв'язку з проголошенням різними судовими інстанціями рішень, що, на думку юристів, не ґрунтуються на вимогах Конституції України та закону.

У зв'язку з цим президент України Володимир Зеленський ухвалив рішення створити експертну групу для оцінки результатів проведеної «судової реформи» та підготовки законодавчих і практичних кроків для невідкладного вирішення проблем функціонування судової гілки влади.

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман заявив, що відзавтра починаємо обговорення змін до Конституції в частині децентралізації ([Урядовий портал](#)).

Вже відзавтра в Україні широко розпочнеться обговорення проекту закону про внесення змін до Конституції України в частині закріплення здобутків реформи децентралізації і неможливості відміни реформи.

Реформу треба продовжувати і забезпечити лідерство в цьому процесі. Таке лідерство я бачу на місцях.

У травні 2019 року НАЗК зафіксувало 400 порушень законодавства у сфері запобігання корупції ([Національне агентство з питань запобігання корупції](#)).

Національне агентство з питань запобігання корупції у травні 2019 року встановило 400 порушень законодавства у сфері запобігання корупції.

Так, Національне агентство склало 359 протоколів про адміністративні правопорушення, затвердило 26 обґрунтованих висновків про виявлені ознаки правопорушень, пов'язаних з корупцією, а також направило 14 приписів. З них: 8 приписів внесено з вимогою усунути порушення

законодавства щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, інших порушень Закону, 6 приписів – за результатами перевірок державних органів.

Крім цього, у травні затверджено 165 рішень про результати повних перевірок декларацій. За результатами перевірок у 11 деклараціях виявлено недостовірні відомості на суму понад 250 прожиткових мінімумів для працездатних осіб.

Також встановлено ознаки умисного неподання 15 декларацій.

За порушення термінів подання декларацій складено 6 адмінпротоколів, за несвоєчасне подання або неподання повідомлень про суттєві зміни у майновому стані – 19 адмінпротоколів.

Також Національне агентство склало 54 адмінпротоколи за недотримання вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів та 1 адмінпротокол – щодо невиконання законних вимог Національного агентства.

За порушення порядку подання звіту політичної партії Національне агентство направило до суду 25 адмінпротоколів, за порушення порядку надання або отримання внеску на користь політпартії – 251 адмінпротокол. Крім того, за невиконання законних вимог Національного агентства направлено до суду 4 адмінпротоколи.

Децентралізація та реформа державного управління

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман заявив, що **необхідно завершити реформу децентралізації** ([Цензор.НЕТ](#))

Що таке об'єднані громади? Це громади, які мають у 5-7 разів більші бюджети. Громади, які можуть надавати якісні послуги кожному. Зараз тільки 70% українців користуються перевагами децентралізації.

Сьогодні важливо завершити реформу, завершити об'єднання громад і ліквідувати адміністрації, які перешкоджають реформі і бажанню людей жити краще.

Від початку впровадження децентралізації – з 2014 року – місцеві бюджети зросли з 70 млрд грн до майже 270 млрд грн. У власність громад передано 1,5 млн га земель сільськогосподарського призначення. Змінилася структура бюджетів і система ухвалення рішень.

Наступний крок реформи – долучати людей до розпорядження ресурсами і впливу на розвиток. Вся карта України в 2020 році має бути заповнена межами об'єднаних громад – із новими можливостями і системою управління.

Дерегуляція та розвиток підприємництва

Віце-прем'єр-міністр – Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ України Геннадій Зубко заявив, що вже 26 міст обласного значення приєднали до себе територіальні громади ([Урядовий портал](#)).

Реформу децентралізації треба продовжувати, і це має бути серед пріоритетів у майбутній коаліційній угоді Парламенту.

Ми єдина децентралізаційна команда, яка суттєво просунула реформу вперед і має добрі результати. І ще маємо попереду багато завдань. Політичне перезавантаження жодним чином не має впливати на цю роботу. Головне зараз – максимальна активізація роботи щодо підтримки утворення ОТГ, розроблення та затвердження перспективних планів формування територій громад, які охоплюють 100 % території областей, підготовка та реалізація наших пріоритетних проектів: в освіті, медицині, адміністративних та соціальних послугах, а також інфраструктурному напрямку.

(...). Щодо результатів у секторальній децентралізації: 500 НОПів, де навчається 200 000 дітей, Мінрегіон спільно з «ULEAD з Європою» розробив 4 посібники для громад, які стосуються створення НОП – щодо інклюзії, мотивуючого простору, енергоефективності та сучасного обладнання. 250 сучасних ЦНАПів – нових або модернізованих. Будується 517 сучасних сільських амбулаторій, у 5 областях запроваджено телемедицину. На 20 % оновлено соціальну інфраструктуру – 12 000 проектів за підтримки ДФРР.

Спецпосланник Уряду Німеччини Георг Мільбрادت:

Децентралізація є успішною українською, а не європейською реформою. Не уявляю, кому в здоровому глузді захочеться повертатись до радянської централізованої системи. Реформа дуже змінила країну. І без децентралізації подальша модернізація країни неможлива. Для того щоб реформа дійсно стала незворотною, потрібно приймати необхідні закони.

Реформа енергетики, програми енергоефективності та енергонезалежності

Кабінет Міністрів України виділив на програму «теплі кредити» 380, 6 мільйонів гривень ([Дзеркало тижня](#)).

Міністр регіонального розвитку, будівництва і ЖКГ Геннадій Зубко:

Завдяки збільшенню фінансування програми для ОСББ в 2019 році ще близько 3 тисяч ОСББ (понад 230 тисяч сімей зможуть скористатися «теплими кредитами»), а загальний обсяг кредитів, які зможуть отримати ОСББ, досягне понад 760 мільйонів гривень.

За час дії програми «теплі кредити» нею скористалися 600 тисяч сімей.

Вже 200 будівель отримали сертифікати енергетичної ефективності ([Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України](#)).

Україні впроваджується енергетична сертифікація будівель. Лише за два тижні червня енергоаудитори надали до Держенергоефективності ще 36 енергетичних сертифікатів.

Загалом із вересня 2018 р. і по сьогодні вже сертифіковано 200 будівель, зокрема:

- 54 – навчальні заклади;
- 52 – житлові будинки;
- 49 – громадських будівель;
- 32 – заклади охорони здоров'я;
- 13 – дитячих дошкільних закладів.

Енергетичний сертифікат надає інформацію про те:

- скільки енергоресурсів витрачається;
- яких технічний стан будівлі;
- які енергоефективні заходи необхідно впроваджувати.

Експерт Українського інституту майбутнього Андріан Прокіп заявив, що завдяки енергореформі країна за 10 років отримає додатково \$72 млрд ([Цензор.НЕТ](#)).

Реалізація реформи ринку електроенергії, відповідно до прозорих правил і практик запобігання неконкурентним діям, здатна принести істотні вигоди для країни. За оцінками Українського інституту майбутнього, реформа здатна стимулювати створення додатково \$72 млрд до 2030 року. Водночас, станом на сьогодні, щорічні втрати економіки України від запровадження реформи оцінено в більш ніж \$6,5 млрд на рік.

Безпосередньо в секторі генерації основними вигодонабувачами стануть державні компанії «Енергоатом» та «Укргідроенерго», які зможуть залучити 2,9-4 млрд доларів інвестицій. Інвестиції будуть спрямовані на будівництво нових та оновлення існуючих потужностей, що допоможе збільшити експорт електроенергії. За сім років (до 2027-го) експорт зросте більш ніж у 5 разів.

Ця реформа потрібна не заради реформи, не тільки тому, що в Україні є міжнародні зобов'язання, а тому, що це позитивно вплине на стан енергетичного сектору і національну економіку, а згодом буде відчуватися споживачами.

840 млн грн «тепліх кредитів» із прогнозованих 1,1 млрд грн вже видано сім'ям у цьому році ([Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України](#)).

Фактично за три місяці, із березня до початку червня ц. р., українські родини вже встигли залучити майже 840 млн грн «теплих кредитів» із прогнозованих 1,1 млрд грн у 2019 році.

Так, за перший тиждень червня видано ще близько 50 млн грн «теплих кредитів», зокрема:

- більше 28 млн грн – для ОСББ;
- понад 16 млн грн – на утеплення приватних будинків;
- 1,6 млн грн – на твердопаливні котли.

Зважаючи на високий попит на «теплі кредити», деякі банки вже завершили збір заявок на кредитування внаслідок вичерпання фінансування.

Водночас ще є можливість скористатися програмою, а саме:

- для ОСББ – в Укргазбанку та Ощадбанку;
- для фізичних осіб – в Укрексімбанку.

Окрім цього, можна отримати подвійну чи навіть потрійну компенсацію за «теплыми кредитами», скориставшись додатково місцевими програмами підтримки (<http://saee.gov.ua/uk/programs/map>).

Саме так вчинило ОСББ «Сонячний» у Києві. У багатоповерхівці замінили вікна та двері, модернізували ІТП, встановили датчики погодного регулювання, утеплили торці. Завдяки цьому споживання тепла зменшилося на третину.

Такий енергоефективний проект коштував для ОСББ «Сонячний» майже 7 млн грн, з яких 70 % (майже 5 млн. грн) компенсувало місто.

При цьому решта суми – 2 млн грн – це «теплий кредит», з якого понад 780 тис. грн відшкодувала держава, а ще майже 600 тис. грн – місто. У результаті мешканцям зазначеного ОСББ довелося сплатити лише близько 600 тис. грн із усієї вартості проекту.

Загалом у ц. р. понад 90 тис. родин, а також більше 880 ОСББ стали учасниками Урядової програми «теплих кредитів».

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман наголосив, що уряд схвалив всі необхідні рішення, аби запобігти зростанню цін на електроенергію ([Урядовий портал](#)).

Кабінет Міністрів України схвалив всі необхідні рішення, аби запобігти зростанню цін на електроенергію з 1 липня – часу введення ринку електроенергії.

Парламент у 2017 році ухвалив закон про ринок електроенергії. Уряд зобов'язаний вжити всіх заходів, аби з 1 липня ринок запрацював. (...). Незалежний регулятор має ухвалити свої рішення і остаточно затвердити те, що схвалив Уряд. Тоді ніяких підвищень ціни не буде.

Відбулось засідання Координаційного комітету проекту «Українсько-данський енергетичний центр II» ([Міністерство енергетики та вугільної промисловості України](#)).

7 червня 2019 року у приміщенні Міністерства енергетики та вугільної промисловості України відбулось засідання Координаційного комітету проекту «Українсько-данський енергетичний центр II» під головуванням генерального директора Директорату енергетичних ринків, Голови Українсько-данського енергетичного центру Ольги Буславець в рамках реалізації міжурядової співпраці із стратегічного енергетичного планування між Данією та Україною.

Генеральний директор Директорату енергетичних ринків Ольга Буславець:

Підкреслюю важливість досягнення очікуваних результатів міжурядової співпраці, а саме формування сприятливого середовища для залучення інвестицій в сталий розвиток енергетики України та досягнення цілей Енергетичної стратегії України.

Ми провели успішний круглий стіл за участю передових данських компаній Vestas, Better Energy, BWSC, Danfoss Ukraine та фонду IFU, та представниками українського бізнесу. Результатом поглиблення співпраці між данськими та українськими компаніями має стати не лише залучення інвестицій у розвиток відновлюваної енергетики, а також – впровадження новітніх технологій, що дозволять безпечно інтегрувати до ОЕС України більшу частку ВДЕ та знизити вартість «зеленої» електроенергії».

Пріоритетні напрями для співробітництва між данськими та українськими компаніями, а саме розвиток балансуєчих потужностей, запровадження ефективних систем короткострокового прогнозування виробництва електроенергії СЕС і ВЕС, екологічно безпечні проекти з біомаси та біогазу, генерацію енергії із сміття, організацію спільного виробництва обладнання для об'єктів ВДЕ, пропонуємо Українсько-данському енергетичному центру виступити платформою для співробітництва.

Результати моделювання можуть бути використані при розробці планів заходів з реалізації Енергетичної стратегії на період до 2035 року та при розробці нових Національних планів з енергоефективності та відновлюваної енергетики.

Серед завдань Проекту, які реалізуються в даний період, було зазначено:

- розроблення рекомендацій щодо інструментів та методології балансування енергетичної системи України (смарт генерація, акумуляторні батареї, системи управління попитом). Визначення оптимальної потужності акумуляторних батарей, розрахунок частки смартгенерації, обсягів та технологій управління попитом, що необхідні для забезпечення балансової надійності енергосистеми України;
- співпраця з муніципалітетами та розроблення техніко-економічних обґрунтувань кількох обраних муніципальних проектів в секторі теплопостачання;

- удосконалення відкритої бази даних енергетичної статистики України із проведенням її верифікації та розміщення на вебресурсі Держстату України;
- розроблення системи короткострокового прогнозування енергетичного балансу України;
- створення «єдиного вікна» для сприяння залучення інвестицій в проекти енергоефективності та ВДЕ;
- розроблення мотиваційних схем для стимулювання енергоємної промисловості до підвищення енергоефективності.

Надзвичайний та Повноважний Посол Королівства Данія в Україні Рубен Мадсен:

Моніторингова місія, яка нещодавно оцінювала ефективність роботи Проекту визначила його результативність та розробила рекомендації, які мають бути враховані під час реалізації Проекту.

Члени Координаційного комітету відзначили значний прогрес у виконанні робочого плану та завдань проекту та домовились провести наступне засідання Координаційного Комітету Проекту в грудні 2019 року.

Народний депутат Сергій Сажко заявив, що другий етап енергореформи, пов'язаний із запуском оптового ринку електроенергії, потрібно провести в зазначений у законі час, тобто з 1 липня 2019 року, а не відкладати запуск нової моделі «на потім» ([Західна інформаційна корпорація](#)).

Я вважаю, що переносити запуск ринку не варто. Адже з 1 січня фактично половина реформи вже запрацювала, а це роздрібний ринок електроенергії. Тому якщо вже зробили перший крок, то потрібно робити наступний і рухатися далі.

З 1 липня потрібно запустити оптовий ринок електроенергії, інакше відбудуться зрив енергореформи.

Виробники електроенергії в Україні переважно виступають за впровадження нового ринку з 1 липня ([Західна інформаційна корпорація](#)).

Такими є результати опитування, проведеного виданням ExPro.

За даними цього опитування, компанії, що генерують 77% всієї електроенергії, виступають за запуск нового ринку саме 1 липня 2019 року, як це встановлено законодавством. Перш за все, енергохолдинг ДТЕК і «Донбасенерго», а також оператор діючих АЕС – НАЕК «Енергоатом», який виступає проти технічного переносу дати запуску ринку.

Президент «Енергоатому» Юрій Недашковський:

Вважаємо технічне відтермінування відкриття ринку недоцільним, оскільки це буде сприяти подальшому безвідповідальному невиконання окремими учасниками ринку і органами державної влади обов'язків, покладених на них законом України «Про ринок електричної енергії», і наполягаємо на початку дії нового ринку з 1 липня 2019.

Згідно з даними, опублікованими виданням ExPro, група ДТЕК аргументує свою позицію високим ступенем готовності нормативної бази та інфраструктури. Але з іншого боку, вважає, що необхідно встановити цінові обмеження на ринку «на добу вперед», щоб уникнути цінових шоків.

Держенергоефективності: Ще 5 тис. родин отримали відшкодування за «теплыми кредитами», залученими у травні цього року ([Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України](#)).

Держенергоефективності відшкодувало 27 млн грн для близько 5 тис. родин, які стали учасниками програми «теплих кредитів» у травні цього року.

Зокрема, із держбюджету виплачено:

- понад 23 млн грн – на утеплення приватних будинків;
- більше 3 млн грн – на енергоефективні заходи для 26 ОСББ;
- 700 тис. грн – на твердопаливні котли.

Кошти перераховано отримувачам «теплих кредитів» в Ощадбанку, ПриватБанку та Укргазбанку.

Загалом у ц. р. Урядом вже відшкодовано понад 35 млн грн за «теплыми кредитами».

Реформа системи національної безпеки та оборони

Посольство України у США повідомило, що Конгрес США затвердив весь пакет безпекової допомоги на суму 250 мільйонів доларів ([Радіо Свобода](#)).

Допомога має бути надана Україні цьогогоріч по лінії Пентагону для посилення національної безпеки і оборони і передбачає надання Україні як нелетальних, так і летальних видів оборонного озброєння, з окремим акцентом на підтримку Військово-морських сил Збройних сил України. Повідомляється про надання снайперських рушниць, ракетних гранатометів, контрартилерійських радарів, приладів нічного бачення, медикаментів для військових тощо.

Проектний офіс реформ при Міністерстві оборони розробив проект «Концепції створення системи державного гарантування якості оборонної продукції» ([Цензор.НЕТ](#)).

Керівник робочої групи з розробки концепції Юрій Мороз:

Концепція передбачає створення в Україні системи державного гарантування якості оборонної продукції на підставі підходів і стандартів НАТО. Існування такої системи дозволить Україні приєднатися до Угоди НАТО зі стандартизації STANAG 4107 і матиме позитивний вплив на

забезпечення якості оборонної продукції і на обороноздатність держави в цілому.

Відповідні завдання передбачені Річною національною програмою під егідою Комісії Україна-НАТО на 2018 і 2019 роки, затвердженої Указами Президента України від 28.03.2018 р. та від 10 квітня 2019 року.

Перший віце-прем'єр-міністр Степан Кубів підпише угоду з ЄС про продовження фінансування ядерної безпеки в Україні ([Міністерство економічного розвитку і торгівлі України](#)).

12 червня Кабінет Міністрів схвалив проект Додаткової угоди між Урядом України та Європейською Комісією про фінансування Щорічної програми дій з ядерної безпеки 2011 року.

Своїм рішенням Уряд також уповноважив Першого віце-прем'єр-міністра Степана Кубіва підписати цю Додаткову угоду.

Додаткова угода передбачає продовження терміну реалізації програми до 31 грудня 2019 року та завершення реалізації проекту U4.01/11E «Створення установки для звільнення матеріалів від регулюючого контролю на ЧАЕС», бюджет якого складає майже 2,6 млн євро.

Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Іванна Климпуш-Цинцадзе заявила, що до кінця червня Уряд має схвалити Стратегію інтегрованого управління кордонами ([Урядовий портал](#)).

Робота над проектом Стратегії тривала з урахуванням найкращих європейських практик, і я сподіваюся, що ми зуміли максимально врахувати поради наших європейських партнерів. Відповідно для нас зараз важливим є вийти на ухвалення документа і на те, щоб ми могли спільно з партнерами працювати уже над втіленням цієї стратегії в життя.

Заступниця Голови Представництва Європейського Союзу в Україні Анніка Вейдман:

Європейські експерти продовжать допомогу Україні в цьому напрямі, на що ЄС готовий виділити додатково 5 млн євро. Цими коштами профінансують проект технічної допомоги, який аналізуватиме бізнес-процеси стосовно інтегрованого управління кордонами, вивчатиме пріоритетні пропускні пункти, що будуть предметом пілотного проекту. Також проект стосуватиметься управління ресурсами.

Член групи радників ЄС, экс-генеральний директор Державної митної служби Литовської Республіки Арунас Адоменас:

В деяких аспектах розроблений в Україні проект Стратегії інтегрованого управління кордонами є кращим за аналогічні документи країн Євросоюзу.

В.о. Голови Державної прикордонної служби України Юрій Гресько:

До роботи над документом було залучено понад 10 відомств. Він містить 14 стратегічних цілей і 40 завдань на їхнє виконання.

Зокрема, проект Стратегії передбачає оптимізацію контрольних процедур на кордоні із забезпеченням належного рівня безпеки і безумовне реагування на правопорушення поза пунктами пропуску через модернізацію системи охорони, вдосконалення системи технічного спостереження з використанням передових технологій дистанційного контролю, у тому числі безпілотних літальних апаратів.

Також Україна докладатиме більших зусиль для недопущення поширення терористичних загроз з тимчасово окупованих територій і контролю морської обстановки.

Окрім цього, передбачено ефективний механізм міжнародного співробітництва для розвитку інтегрованого управління кордонами та забезпечення сприяння міжнародній торгівлі.

Окремі стратегічні цілі спрямовані на ефективну протидію транскордонній злочинності. Виявлені незаконні мігранти повертатимуться до країн походження. Водночас особам, які потребують міжнародного захисту, має бути забезпечена можливість його отримання. (...).

Реформа правоохоронної системи

Міністр внутрішніх справ України Арсен Аваков заявив, що у 2019 авіаційну систему МВС України поповнять п'ять нових вертольотів ([Цензор.НЕТ](#)).

З гордістю повідомляю, що ми створюємо власний сучасний навчальний пілотний центр на базі Кременчуцького університету, завдяки достроковій поставці перших двох H125 і трьох H225, які прибудуть в Україну і функціонуватимуть вже у грудні 2020 року.

Майже рік тому було підписано контракт з Airbus Helicopters на поставку 55 вертольотів для створення Єдиної системи авіаційної безпеки та цивільного захисту МВС і вже сьогодні 3 вертольоти H225 виконують завдання на території України.

До кінця року ми отримаємо ще 3 вертольоти H225: 2 із них для Державної служби з надзвичайних ситуацій і ще один – для Національної гвардії, а також два H125, які працюватимуть у Льотній академії МВС в Кременчуці для підготовки і підвищення кваліфікації наших пілотів. Також у 2020 році отримаємо повний симулятор польоту H225.

Зараз для МВС України стратегічно важливо підготувати якомога більше кваліфікованих пілотів.

Ми вийшли на новий етап нашої співпраці з Airbus. Зараз ми звертаємо увагу на підготовку пілотів, техніків і є домовленість, що поставка H125 буде раніше домовлених термінів, практично на півтора року. Наш проект розвивається значно швидше. Льотна академія МВС у Кременчуці підготує

техніків і пілотів. Система авіаційної безпеки МВС, завдяки якій ми і реалізуємо цей великий контракт, буде дуже ефективною і впливатиме на якість життя кожного українця.

Глава Нацполіції Сергій Князєв заявив, що поліцейська реформа – це важлива частина реформи всієї правоохоронної системи ([Цензор.НЕТ](#)).

Поліцейська реформа триває вже 5 років, і ми ніколи не кажемо, що ми її закінчили. Мабуть, це ще довгий шлях. Поліцейська реформа – це важлива частина реформи всієї правоохоронної системи нашої держави.

Ми зобов'язані звітувати перед суспільством про негативні і позитивні наслідки своєї діяльності, що призводять до збільшення довіри населення чи в якихось ситуаціях – зменшення.

В Україні запустили проект «Поліцейський офіцер громади» ([Національна поліція України](#)).

29 травня 34 поліцейських офіцери громади заступають на службу на Дніпропетровщині. Всього проект охоплює усі регіони держави: близько 30 тисяч населених пунктів, де мешкає майже 28 мільйонів громадян. Його метою є тісна взаємодія поліцейського з об'єднаною територіальною громадою та орієнтація на її потреби. Презентація проекту відбулася сьогодні, 28 травня, за участю Прем'єр – міністра України Володимира Гройсмана, Міністра внутрішніх справ України Арсена Авакова та Голови Національної поліції України Сергія Князєва.

Участь у заході взяли також представники об'єднаних територіальних громад держави та представники Центрів розвитку місцевого самоврядування, які приєдналися до проекту.

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

Сьогодні ми є свідками нового постійно діючого проекту – поліцейський і громада. Дуже важливо, щоб цей зв'язок, який має бути направлений на забезпечення якісних умов життя, безпеки, якісного реагування на будь-які ситуації, дав можливість людям відчувати впевненість і безпеку.

Міністр внутрішніх справ Арсен Аваков:

Ми пропонуємо суспільству новий рівень комунікації і поліцейського сервісу, так званий community policing. Мета проекту - забезпечення кожної тергромади офіцером поліції. Проект охопить близько 30 тисяч маленьких міст України, в яких проживає 28 мільйонів громадян. Хто такий поліцейський офіцер громади? Це офіцер поліції, який орієнтований на вирішення безпекових проблем саме своєї територіальної громади. Він доступний до населення, тому що постійно знаходиться поруч з людьми.

Голова Національної поліції України Сергій Князєв:

Створення інституції поліцейського офіцера громади дозволить створити новий рівень поліцейського сервісу не лише у великих містах, де працює патрульна поліція, а й на всій території держави, у віддалених

населених пунктах. Також проект допоможе забезпечити відкриту та тісну співпрацю громади та поліції заради створення безпечного середовища, де поліцейський офіцер – це частина громади.

Ми прагнемо спільно з громадою працювати над вирішення проблем та викликів, які постають перед нами. Кожна людина у найвіддаленішому селі повинна почуватися у безпеці. Тому основними завданнями проекту є постійна співпраця з громадою, інтеграція поліції у суспільство, задоволення безпекових потреб громадян, ефективне та консолідоване вирішення локальних проблем громади та оцінка роботи поліції на основі дослідження рівня задоволеності громадян.

Проект охоплює усі регіони держави. Передбачено два етапи його реалізації: у 2019 році – 802 об'єднані територіальні громади, а у 2020 – вся територія держави.

І вже завтра перші 34 поліцейських офіцери громади, які пройшли відповідне навчання, розпочнуть службу в 22-х територіальних громадах Дніпропетровщини.

Окрім того видбудеться початок набору поліцейських офіцерів громади у Кіровоградській області.

Важливою складовою ефективної діяльності поліцейського офіцера громади є його матеріально-технічне забезпечення.

Відтак, сьогодні поліцейським офіцерам громади, які нестимуть службу на Дніпропетровщині, передали ключі від службового автотранспорту.

Відбір кандидатів на посади поліцейських офіцерів громади здійснюється як серед діючих поліцейських, так і серед громадськості. Кандидатові потрібно подати анкету, пройти тестування, поліграф і співбесіду із залученням представників громади.

Реформа освіти

Міністр освіти і науки Лілія Гриневич заявила, що чинна система оплати праці педагогів – вихователів, учителів, майстрів, викладачів – породжує величезну нерівність. Це потрібно змінити, тому МОН підготувало реформу оплати праці ([Цензор.NET](#)).

Потрібно відходити від єдиної тарифної сітки, яка породжує величезну різницю в оплаті праці між молодими і досвідченими вчителями, між дошкільниками, майстрами та вчителями. Суть реформи в тому, що ми не лише загалом підвищуємо зарплату, але й вирівнюємо ці величезні дисбаланси. Ну, наприклад, у нас надзвичайно низька зарплата дошкільників, хоча їхня робота не простіша за вчительську. Чи різниця між молодим і досвідченим учителем. Коли молодий спеціаліст приходить у школу, він має мінімальну зарплату. Залишившись на декілька років, вчитель йде. Тому ми й

здумали зробити цю зміну. Я представила її прем'єр-міністру Володимиру Гройсману, і він традиційно готовий підтримати освіту. Однак ця новація може йти тільки разом з новим бюджетом. Тому, на превеликий жаль, через дочасні вибори впровадження цього підвищення зарплат під загрозою. Теперішні парламентські вибори надзвичайно важливі для освітньої сфери. Адже бюджет та освітні закони ухвалюються в парламенті. Саме парламент обирає Уряд, якому продовжувати започатковані зміни. Там мають бути фахові люди, які знають свою роботу, а також мають політичну волю продовжувати освітні реформи.

Для підвищення на наступний рік потрібно додаткові 25 млрд грн. Але загалом для впровадження змін потрібно буде більше інвестицій, які зростатимуть поетапно до 2023 року.

Вступити у виш за результатами співбесіди або іспитів зможуть визначені категорії абітурієнтів, – роз'яснення МОН ([Міністерство освіти і науки України](#)).

Цього року вступити до закладу вищої освіти за підсумками співбесіди зможуть три категорії вступників, а за результатами вступних іспитів – майже десять. Роз'яснення щодо використання пільг розміщені на сайті МОН сьогодні, 18 червня 2019 року, у розділі «[Вступна кампанія 2019](#)».

Очільник директорату вищої освіти і освіти дорослих МОН Олег Шаров:

Традиційно в Умовах прийому до вишів виписані усі категорії вступників, які мають право на пільговий вступ. Зараз, напередодні активної фази вступної кампанії, МОН розіслало приймальним комісіям роз'яснення щодо використання цих пільг. Там, зокрема, є докладна інформація щодо документів, зразки довідок та посвідчень, які має пред'явити вступник.

Так, право на вступ за співбесідою мають:

- особи з інвалідністю внаслідок війни;
- деякі категорії осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи і яким право на отримання таких пільг надано законом;
- особи з інвалідністю, які неспроможні відвідувати заклад освіти (за рекомендацією органів охорони здоров'я та соціального захисту населення).

Вступити за результатами іспитів можуть:

- 1) особи, визнані постраждалими учасниками Революції Гідності, учасниками бойових дій;
- 2) діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, особи з їх числа;
- 3) особи, яким за рішенням регламентної комісії відмовлено в реєстрації для участі в ЗНО у 2019 році через неможливість створення спеціальних умов;
- 4) особи, які в 2019 році не брали участі в основній чи додатковій сесіях зовнішнього незалежного оцінювання з певного(их) навчального(их) предмета(ів) через наявність захворювання або патологічного стану,

зазначеного в Переліку захворювань та патологічних станів, що можуть бути перешкодою для проходження зовнішнього незалежного оцінювання;

5) особи, які проживають на тимчасово окупованій території (які не зареєстровані як внутрішньо переміщені особи) або переселилися з неї після 1 січня 2019 року;

6) громадяни України, місцем проживання яких є територія проведення антитерористичної операції (на період її проведення), територія здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях (на період їх здійснення), територія населених пунктів на лінії зіткнення або які переселилися з неї після 1 січня 2019 року;

7) особи, звільнені з військової служби (у тому числі демобілізовані), починаючи з 1 грудня 2018 року;

8) громадяни України, які в рік вступу здобули повну загальну середню освіту за кордоном (за умови вступу на контракт).

У розділі можна знайти інформацію про вступників, які матимуть можливість перевестися на вільні місця державного замовлення. Торік цим правом скористалися діти загиблих захисників України, особи з інвалідністю, учасники бойових дій та їхні діти, внутрішньо переміщені особи. Загалом у такий спосіб було заповнено понад 7 тис. бюджетних місць, на які вступники отримали рекомендації до зарахування, однак не підтвердили бажання там навчатися.

Однією з новацій цьогорічної кампанії є те, що правом перевестися на бюджет тепер зможуть скористатися й діти з багатодітних сімей. Проте треба врахувати, що їхній конкурсний бал має бути менший від прохідного бала не більш ніж на 15 балів.

Міністр освіти і науки Лілія Гриневич розповіла про положення про інституційну форму: перший механізм для створення індивідуальних програм школярів, можливості співпраці між закладами освіти та нові підходи до вечірніх шкіл ([Міністерство освіти і науки України](#)).

Відтепер школи зможуть організовувати для дітей мережеву форму здобуття шкільної освіти – це дозволить будувати індивідуальну траєкторію школярам, а також самій школі пропонувати учням цікавіші форми навчання. Крім цього, пропонуються нові підходи до роботи вечірніх шкіл. Усе це передбачено Положенням про інституційну форму здобуття загальної середньої освіти (зареєстрований у Міністерстві юстиції за № 547/93518 від 22.05.2019), що набув чинності сьогодні, 14 червня 2019 року.

Серед новацій цього Положення – механізм впровадження мережевої форми здобуття освіти. Це дає школі реальний інструмент для взаємодії із закладами культури, фізкультури і спорту, міжшкільними ресурсними центрами та іншими суб'єктами освітньої діяльності. Навчання за мережевою формою може організовуватись як для всього класу (групи), коли у закладі,

наприклад, немає вчителя, а окремі уроки може надавати профільний гурток чи організація з хорошими спеціалістами, так і для окремих учнів, які вжедесь додатково навчаються. По суті, це розширює доступ дітей до різних ресурсів і можливостей, ефективно використовуючи їхній час.

Запропонувати педагогічній раді закладу впровадити мережеву форму можуть як учні і батьки, так педагогічні працівники та інші заклади, які зацікавлені у такій співпраці.

Механізм такий: базовий заклад та партнер укладають договір, у якому буде визначено освітню програму та її компоненти, що забезпечуватимуться у взаємодії, механізми фінансування, використання ресурсів та інші умови їхньої співпраці.

Однак потрібно розуміти, що це не вичерпний механізм, і для побудови індивідуальної освітньої траєкторії розроблятимуться й інші формати.

Змінено й підхід до роботи вечірніх шкіл.

До цього часу учні, які не могли навчатися за денною формою, робили це тільки у вечірніх школах. Відтепер, на вечірній формі можна буде отримати освіту з 14 років у будь-якій звичайній школі, що відкриє на своїй базі таку форму навчання. Також освіту можна буде отримати прискорено у 10-11 (12) класах, але тільки якщо учень продемонструє достатній та високий рівень навчальних досягнень (від 7 та до 12 балів).

Для вечірніх шкіл це означає, що вони зможуть продовжити функціонувати як заклади загальної середньої освіти, в яких організовано вечірню форму здобуття освіти. Для цього необхідно внести відповідні зміни до назви закладу, статуту та затвердити це засновником.

Україна планує продовжити співпрацю з США у сфері науки та технологій – рішення КМУ ([Міністерство освіти і науки України](#)).

Україна має намір продовжити співпрацю зі Сполученими Штатами Америки у сфері науки та технологій. Це дозволить вченим обох країн працювати над спільними двосторонніми дослідженнями, брати участь у міжнародних конкурсах та програмах. Проект Угоди про продовження міждержавного співробітництва було ухвалено сьогодні, 12 червня 2019 року, під час засідання Уряду.

Угода про співробітництво у сфері науки та технологій між Україною та США була підписана у грудні 2006 року. Вона створила правове підґрунтя для співпраці вишів, науково-дослідних центрів, а також окремих вчених у науково-технічній сфері. Базовий текст документа передбачає, що для продовження співпраці на наступні 5 років партнери мають надати офіційні письмові згоди.

Наразі українська сторона ініціювала продовження співпраці і має отримати відповідь від американських партнерів.

У межах угоди про співробітництво України та США вчені можуть отримати кошти для реалізації та впровадження своїх ідей. Так, щороку проходить конкурс українсько-американських науково-дослідних проєктів,

реалізація яких триває протягом 2 років. Торік, наприклад, він проходив за такими пріоритетними галузями:

- аграрні науки (хвороби рослин, які загрожують безпеці продовольства або мають високі економічні наслідки);
- альтернативна енергетика (включно з фотовольтарикою та біопаливом).

За 7 років двостороннього співробітництва опрацьовано 25 проєктів. З них 17 повністю реалізовано, 4 – проходять другий етап впровадження, ще 4 – отримують фінансування в межах цього річного конкурсу.

Заступник Міністра освіти і науки Юрій Рашкевич заявив, що з 2020 року українські коледжі та технікуми почнуть надавати фахову передвищу освіту ([Урядовий портал](#)).

2020 року українські коледжі та технікуми почнуть надавати фахову передвищу освіту: вони готуватимуть фахових молодших бакалаврів і більше не набиратимуть вступників на «молодшого спеціаліста». Це передбачено проєктом закону «Про фахову передвищу освіту», який 6 червня 2019 року, ухвалила в другому читанні та в цілому Верховна Рада України. Документ підтримали 236 народних депутатів.

З 2014 року, коли був прийнятий Закон «Про вищу освіту», коледжі та технікуми опинилися у невизначеному стані. З одного боку, їм дозволили тимчасово працювати в системі вищої освіти, але на практиці вони не мали жодної нормативної бази. Зараз Парламент прийняв проєкт закону, який закладає основу для розвитку фахової передвищої освіти, і дуже важливо, щоб уже найближчим часом він набув чинності. Адже цей документ стосується інтересів мільйонів українців – близько 400 тис. студентів, які навчаються у коледжах, їх батьків, понад 40 тис. педагогів та сотень тисяч роботодавців. Тож, сподіваємося, що найближчим часом закон буде підписаний Президентом та почне діяти.

Над проєктом закону працювала широка робоча група, в яку увійшли представники всіх зацікавлених сторін за активної участі народних депутатів України та представників Міністерства. У результаті документ є досить консолідованим та враховує інтереси студентів, освітян, роботодавців, місцевих громад тощо. (...).

Загалом же закон закладає такі зміни:

- запроваджуються елементи корпоративного управління закладами, що сприятиме врегулюванню конфлікту інтересів. При закладі діятиме Наглядова рада, яка працюватиме над стратегічним розвитком закладу, шукатиме додаткові джерела фінансування, зможе впливати на керівництво в разі суттєвих проблем у діяльності;
- обрання керівника передбачатиме рейтингове голосування колективу. Крім того, строк перебування на посаді буде обмеженим;

- заклади готуватимуть фахових молодших бакалаврів, а за наявності ліцензії здійснюватимуть підготовку за коротким циклом вищої освіти або першим (бакалаврським) рівнем;
- нова система державного фінансування: субвенція з держбюджету покриватиме здобуття повної загальної середньої освіти, а також підготовку за спеціальностями, яким надається особлива підтримка;
- не встановлюються обмеження щодо віку студентів, кількості попередньо здобутих дипломів за бюджетний кошт;
- можливість формувати індивідуальні освітні траєкторії та надавати вибір форми освіти (мережева, дуальна, навчання на виробництві тощо).

Гендиректор директорату вищої освіти і освіти дорослих МОН Олег Шаров:

В законопроекті передбачено низку механізмів, спрямованих на розвиток освіти дорослих. Приміром, ми заклали можливість для вступу не тільки за результатами ЗНО, а й на базі випробувань у закладі. У такий спосіб українці, які давно закінчили школу і зараз хочуть змінити фах, зможуть безперешкодно вступити до закладу, і навіть більше – отримати кілька фахових освіт за бюджетні кошти. У проекті також є різні форми для отримання фахової передвищої освіти, зокрема, ми розвинули розуміння дуальної освіти. Усе це має стати запорукою як професійного розвитку молодих фахівців, так і трампліном для успіху тих, хто прийшов для здобуття нової професії.

Міністерство освіти і науки разом з Пенсійним фондом працюватимуть над створенням системи моніторингу працевлаштування випускників закладів вищої та професійної освіти ([Західна інформаційна корпорація](#)).

Міністр освіти і науки Лілія Гриневич:

Така система дасть можливість відслідковувати успішність подальшого кар'єрного зростання випускників у прив'язці до закладу, який він чи вона завершили, аналізувати перспективи, які надає університет чи профтех, вступникам та роботодавцям. Також це дасть МОН більше важливих даних про якість освіти та можливості, які дають заклади, для коригування освітньої політики.

Заступник Міністра освіти і науки України, український науковець, громадський та політичний діяч, перекладач, письменник Максим Стріха заявив, що нова редакція правопису вже має право застосовуватись ([Урядовий портал](#)).

Чи зміниться міф на міт та чи стане Лев Толстой – Толстим – нову редакцію українського правопису сьогодні обговорили на черговій зустрічі

#єдинийголос. Порівняно з попередньою редакцією 1989 року український правопис став більш деталізованим, кількість параграфів зросла зі 125 до 168.

Правописи потребують оновлення, щоб врахувати ті зміни, які відбуваються в житті, в попередній редакції правопису, затвердженій 30 років тому, не було відповіді, як, скажімо, правильно писати айфон, стартап тощо.

Нова редакція, перш ніж була винесена на всеукраїнське обговорення, розроблялась на десятках засідань, пропозиції підлягали цікавим філологічним дискусіям.

В цілому, зміни можна поділити на дві великі групи: обов'язкові та варіативні.

(...). Впродовж перехідного періоду використання старої редакції – не буде помилкою. Також при проведенні цього річного ЗНО використовуватимуться ті норми, які не зазнали змін. Більше того, вже найближчим часом планується видавництво методичного посібника для вчителів. До слова, в нормативно-правових актах, до внесення змін на підставі запровадження нової редакції правопису, все ж таки слід орієнтуватися на Конституцію України. Це зокрема, стосується написання Віце-прем'єр-міністр, який згідно з новою редакцією має писатися разом.

Питання ЗНО не стосуватимуться норм, що змінилися, не тільки цього року, а ще найближчі 5 років.

Прийняття нової редакції українського правопису унікальною подією і його підтримали всі провідні лінгвісти країни.

Роз'яснення щодо використання нової редакції «Українського правопису» ([Міністерство освіти і науки України](#)).

22 травня 2019 року Кабінет Міністрів України прийняв постанову № 437 «Питання українського правопису», якою схвалено нову редакцію «Українського правопису».

Документ підготувала спеціально створена Українська національна комісія з питань правопису, до якої увійшли вчені-мовознавці Національної академії наук та національних університетів з різних регіонів України. Склад комісії затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 червня 2015 р. № 416.

У серпні-вересні 2018 року відбулося громадське обговорення пропонувань змін, під час якого надійшло понад 3000 пропозицій від наукових установ, закладів освіти, органів державної влади та місцевого самоврядування, окремих громадян.

3 червня 2019 року фінальний текст нової редакції «Українського правопису» буде опубліковано на офіційних сайтах Міністерства освіти і науки та Національної академії наук.

З цього моменту рекомендовано застосовувати норми та правила нової редакції Правопису в усіх сферах суспільного життя, зокрема, в офіційно-діловому стилі мовлення.

Водночас зараз розробляється план імплементації нової редакції «Українського правопису». Цим документом, зокрема, буде передбачено терміни та етапи впровадження змін в освітній процес.

Програма розвитку українського експорту

Вперше в історії Польща стала найбільшим ринком для українського експорту ([Дзеркало тижня](#)).

За даними Державної податкової служби України за чотири місяці 2019 року Польща випередила Росію. Частка Польщі в українському експорті становила 6,7 відсотка. На другому місці Росія (6,2%), яка випередила Єгипет (5,3%), Китай (5,2%), Туреччину (5,2%), Індію (5,2%), Італію (5%), Німеччину (4,5%) і Нідерланди (3,9%).

Що стосується структури українського експорту в Польщу, то тут переважають сільськогосподарське виробництво та харчова промисловість (21,4%), серед сировини – залізна руда і шлак (12,6%), електричні машини (11,9%), чорні метали (11,3%), деревина та вироби з дерева (8,4%), меблі (6,9%), чорні металеві вироби (3,8%).

Асоціація та безвізовий режим з ЄС

Два роки тому офіційно вступив у силу безвізовий режим між Україною та Європейським Союзом, з початку дії якого українці здійснили 42,6 млн поїздок до країн ЄС ([Західна інформаційна корпорація](#)).

За даними Держприкордонслужби, від початку дії безвізового режиму українці здійснили 42,6 млн поїздок до країн ЄС. 9,2 млн громадян України перетнули кордон за біометричними паспортами, із них майже 3 млн українців прямували без віз, з новими біометричними паспортами, тобто скористалися режимом безвізу.

Загалом за другий рік безвізу зафіксовано 2,35 млн поїздок українців-безвізовиків. А це в 4,2 раза більше ніж за перший рік – 560 тис. осіб.

Це свідчить про те, що дедалі більше українців віддають перевагу безвізовим поїздкам (лише за біометричними паспортами), особливо з огляду на закінчення терміну дії віз, що були видані до 11 червня 2017 року.

В межах компетенції Державна прикордонна служба України виконала всі завдання, які були визначені планом дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України.

Наразі 157 пунктів пропуску через державний кордон обладнано засобами біометричного контролю та підключено до баз даних Інтерполу, а сучасні технічні засоби дозволяють автоматично перевіряти всі типи біометричних документів.

Майже 3 мільйони громадян України скористалися безвізом з ЄС протягом двох років ([Адміністрація Державної прикордонної служби України](#)).

Два роки тому, з 11 червня 2017 року, офіційно вступив у силу безвізовий режим між Україною та Європейським Союзом.

З початку дії безвізового режиму українці здійснили 42,6 млн поїздок до країн ЄС.

9,2 млн громадян України перетнули кордон за біометричними паспортами, із них майже 3 мільйони українців прямували без віз, з новими біометричними паспортами, тобто скористалися режимом безвізу.

Найбільша кількість наших співвітчизників – більше 1 млн осіб перетнули кордон із Польщею. Також для українців були активними ділянки кордону з Угорщиною та Румунією, де перетин кордону по безвізовому режиму склав понад 350 тисяч та більше 245 тисяч осіб відповідно. Близько 226 тисяч осіб перетнули кордон зі Словаччиною.

Крім того, зауважимо, що майже 1 мільйон українців скористалися авіаційним сполученням. Тоді як морське сполучення є найменш популярним, адже у такий спосіб перетнуло державний рубіж лише близько 500 осіб.

Загалом за другий рік безвізу (з 11.06 2018 р. по 11.06.2019 р.) зафіксовано 2,35 млн поїздок українців-безвізовиків. А це в 4,2 раза більше, ніж за перший рік (з 11.06 2017 р. по 11.06.2018 р.) – 560 тис. осіб.

Це свідчить про те, що все більше українців віддають перевагу безвізовим поїздкам (виключно за біометричними паспортами), особливо з погляду на закінчення терміну дії віз, що були видані до 11 червня 2017 року.

Також зазначимо, що в межах компетенції Державна прикордонна служба України виконала всі завдання, які були визначені планом дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України.

Наразі 157 пунктів пропуску через державний кордон обладнано засобами біометричного контролю та підключено до баз даних Інтерполу, а сучасні технічні засоби дозволяють автоматично перевіряти всі типи біометричних документів.

Президент України Володимир Зеленський зустрівся у Брюсселі з Президентом Європейської Ради Дональдом Туском ([Дзеркало тижня](#)).

На брифінгу політичні лідери виступили з заявами. Європейський союз продовжить фінансово підтримувати реформи в Україні, підкреслив президент Європейської Ради.

Президент Європейської Ради Дональд Туск :

Ми готові продовжувати нашу роботу з імплементації угоди про асоціацію ЄС і України. Вона вже дала багато позитивних результатів у торгівлі, інвестиціях, які є позитивом для наших громадян з обох сторін.

Президент України Володимир Зеленський:

Європейська інтеграція – це першочергово забезпечення системних внутрішніх змін у державі та імплементація реформ і зобов'язань, передбачених Угодою про асоціацію між Україною і ЄС.

Президент України Володимир Зеленський заявив, що Україна дотримуватиметься своїх зобов'язань у рамках Угоди про асоціацію з Європейським Союзом ([Цензор.НЕТ](#)).

Європейська інтеграція – це насамперед забезпечення системних внутрішніх змін у державі та імплементація реформ і зобов'язань, передбачених Угодою про асоціацію між Україною та ЄС.

Реформа охорони здоров'я

Виконувач обов'язків міністра охорони здоров'я України Уляна Супрун заявила, що Національна служба здоров'я ще розробляє гарантований пакет медичних послуг, який мають подати разом із бюджетом ([Цензор.НЕТ](#)).

Медична реформа в Україні не може впроваджуватися швидше, оскільки система охорони здоров'я в країні була майже зруйнована.

У Великій Британії, де впроваджували схожі зміни, які робимо ми, це тривало 10 років. За один рік, що ми зробили на первинній ланці, 27,5 млн українців це вже побачили. Як змінюється рівень сервісу – 76% задоволені своїми лікарями. Це великі досягнення. 70 років руйнували нашу медичну інфраструктуру, наші лікарні у катастрофічному стані. Ми за два роки не можемо перебудувати всі лікарні, щоб вони мали такий вигляд, як на Заході.

Моя команда займається не реформою, а трансформацією системи охорони здоров'я.

Триватиме програма «Доступні ліки». Щороку цей бюджет буде розширюватися, щоб сюди входили ліки і на інші хвороби. Зміниться система планування і фінансування лікарень – скільки лікарні пролікують людей, стільки їм буде надано грошей. Вони мають планувати, бо мають статистику за останні 10 років і можуть сказати, скільки було операцій, скільки пацієнтів. Тоді лікарні можуть запланувати будівництво, обладнання, ліжка. Це має допомогти лікарням, щоб вони краще могли розпоряджатися коштами.

Україна офіційно переходить на нові стандарти лікування ВІЛ ([Міністерство охорони здоров'я України](#)).

МОЗ України затвердило новий клінічний протокол лікування та профілактики ВІЛ-інфекції. Це найновіші рекомендації Всесвітньої організації охорони здоров'я, які також включають аспект громадського

здоров'я. Відтепер кожен, хто живе з ВІЛ, в незалежності від кількості вірусу в крові, має право отримувати безоплатне лікування пожиттєво.

5 червня 2019 року Міністерство охорони здоров'я України наказом №1292 затвердило новий клінічний протокол із застосування антиретровірусних препаратів для лікування та профілактики ВІЛ-інфекції. Цей наказ офіційно затвердив рекомендації ВООЗ з лікування 2018 року та рекомендації з тестування 2016 року.

Україна перша з усіх країн Східної Європи та Центральної Азії офіційно переходить на нові стандарти лікування ВІЛ.

Відтепер, лікування інфекції стане не лише ефективнішим, зручнішим, але й економічно доступнішим. За новим підходом в якості основної схеми лікування використовуватиметься препарат з долутегравіром. З цією діючою речовиною був розроблений комбінований препарат, який виробляють 9 компаній. Завдяки цьому вартість однієї дози препарату стала дешевшою в 6 разів та нині для України коштує 5 грн 40 копійок. Інноваційний комбінований препарат поєднує в собі декілька діючих речовин, а отже, пацієнт може приймати лише одну таблетку щоденно.

Новий протокол передбачає, що діагностування ВІЛ відтепер можливо лише 2 швидкими тестами різних виробників. Ця норма дозволить поставити людину на облік швидше, а отже, швидше розпочати лікування ВІЛ-інфекції та досягнути цілей Глобальної стратегії ЮНЕЙДС 90-90-90.

Окрім цього, новий протокол дозволяє використовувати антиретровірусну терапію для доконтактної профілактики ВІЛ-інфекції. Препарати PrEP (pre-exposure prophylaxis), які з минулого року є в Україні, рекомендується вживати групам ризику:

- людям, що перебувають у дискордантних парах (у випадку коли один партнер є ВІЛ-позитивним, а інший – ні);
- чоловікам, що практикують секс із чоловіками;
- людям, що вживають ін'єкційні наркотики;
- людям, що надають сексуальні послуги за винагороду.

Найбільша інновація нового протоколу – введення підходу громадського здоров'я для лікування та профілактики ВІЛ. Він передбачає, що медичні послуги з виявлення, профілактики та лікування ВІЛ надаватимуться комплексно. Підходи будуть спрощені і стандартизовані, а доступ українців до якісних медичних послуг поліпшиться.

Основними елементами підходу громадського здоров'я при лікуванні ВІЛ є:

- використання спрощених формулярів лікарських засобів;
- широке застосування комбінацій з фіксованою дозою для лікування першого ряду у дорослих, підлітків та дітей;
- надання медичної допомоги та лікарських засобів пацієнтам у місці надання медичних послуг безкоштовно;
- децентралізація та інтеграція послуг, в т. ч. перерозподіл обов'язків та застосування спрощеного підходу до клінічного моніторингу.

Виконуюч обов'язків міністра охорони здоров'я України Уляна Супрун повідомила, що на реформування системи екстреної медицини в бюджеті на 2019 рік закладено 1 млрд грн ([Цензор.НЕТ](#)).

Вже є стратегія змін, які будуть відбуватися в екстренці. Пілотний проект працюватиме у п'яти областях України (Вінницькій, Донецькій, Одеській, Полтавській, Тернопільській) та в Києві. Перший етап – це навчання. Співробітники проходять підвищення кваліфікації, буде нова професія – парамедики, й буде підвищення зарплати. На ці зміни на 2019 рік було закладено 1 млрд грн.

Ці кошти розподіляють між п'ятьма регіонами і Києвом, щоб там почали проводити тендери і закуповувати автомобілі швидкої допомоги.

Гроші у них є. Далі питання за місцевими радами – оголосити тендер, купити машини. Області з пілотного проекту мають до кінця року закупити машини і навчити людей. Ті ж області, які досі не мали диспетчерської системи, яка є системою GPS, отримали гроші. Вони мають закупити ці системи і впроваджувати їх у себе. Долучитися до Державної програми Централь 103, яка збирає всі виклики швидкої.

Виконувач обов'язків міністра охорони здоров'я України Уляна Супрун, коментуючи продовження медичної реформи в Україні, зазначила, що наступний рік, коли реформа торкнеться профільних лікарів, буде «трохи шоківим» ([Цензор.НЕТ](#)).

Наступний рік буде перехідним і, зрозуміло, трохи шоківим, бо буде багато турбулентності, нерозуміння того, що відбувається. Але не буде такого, що всіх звільняють і всі лікарні зачиняються. Ми поступово організуємо процес так, щоб ті лікарні, які надають найбільше допомоги, отримали найбільшу інвестицію.

Восени 2019 року Верховна Рада має прийняти закон, який визначатиме пакет послуг профільних лікарів, вартість яких буде компенсувати Національна служба здоров'я.

Після цього лікарні та поліклініки зможуть підписати з Нацслужбою здоров'я договір та отримувати оплату за послугу пацієнтам там, де вони її надають. Пацієнт, взявши направлення у сімейного лікаря, наприклад до кардіолога, зможе сам його обрати, і цей лікар буде отримувати гроші за надану послугу на свій заклад.

Це має значно змінити заробітну плату і для лікарів другої ланки. Звісно, якщо їхній заклад стане неприбутковим підприємством, а керівництво лікарні підпише з лікарями новий трудовий договір.

Крім того, радянські вимоги до лікарень зміняться на сучасніші.

Міністерство охорони здоров'я вводить низку нових посад для відновлення функціональних можливостей пацієнтів. Ці фахівці будуть

**використовувати методи з доведеною ефективністю замість застарілого
грязелікування ([Цензор.НЕТ](#)).**

**Виконувач обов'язків міністра охорони здоров'я України
Уляна Супрун:**

Лікування ваннами з глиною, парафіном або електрофорез – остаточно в минулому... Це – важливий крок у подоланні недовідних і малоефективних методів реабілітації. Наприклад, електрофорез – досі поширений метод функціональної реабілітації, втім, це аж ніяк не свідчить про його ефективність.

Апаратна фізіотерапія – лише допоміжний засіб реабілітації. Вона може зменшувати біль і запалення, прискорювати регенерацію тканин і розсмоктувати рубці. На цьому можливості електрофорезу вичерпуються.

У зв'язку з цим МОЗ вводить низку нових посад для відновлення функціональних можливостей пацієнтів: лікаря фізичної та медичної реабілітації, фізичного терапевта, ерготерапевта (він допоможе відновити втрачені або обмежені функції руху і координації, заново вчити людину жити в нових для неї умовах, допомагаючи досягти максимальної самостійності в побуті).

Також у мультидисциплінарній команді з реабілітації мають бути психолог, соціальний працівник, медсестра/медбрат, мовний терапевт та інші фахівці за потребою.

В. о. міністра охорони здоров'я д-р Уляна Супрун розповіла, що зміни в системі охорони здоров'я будуть продовжуватися ([Міністерство охорони здоров'я України](#)).

Наразі головним маркером змін є вільний вибір своїх лікарів і зростання довіри до них. Нині свого сімейного лікаря, терапевта чи педіатра мають уже 27,7 млн українців. Опитування на кінець березня показує, що 70 % з тих, хто підписав декларацію, задоволені своїми лікарями. Якщо вам щось не подобається у ваших відносинах із лікарем – ви можете обрати іншого.

Розпочалися зміни в екстреній допомозі і підготовка до наступних етапів трансформації – у 2020 році заклади усіх рівнів перейдуть на систему «гроші йдуть за пацієнтом». Це також стосується відомчих медзакладів.

Закон про державні фінансові гарантії в медичній сфері передбачає, що від 1 січня 2020 року всі кошти, які йдуть на медицину, окрім коштів військових відомств, армії чи Нацгвардії, мають йти через Національну службу здоров'я України. Зараз є паралельні системи, де лікуються ніби високопосадовці, а також заклади, що підпорядковуються Національній академії медичних наук. Вони фінансуються окремо. Закон вимагає і ми як МОЗ вимагаємо, щоб пацієнти мали доступ до всіх лікарень. То ми вже маємо перемовини і ми спілкуємося з керівництвом Феофанії і з керівництвом Національної академії медичних наук, щоб їхні послуги були оплачені через Національну службу здоров'я. Вони будуть відкриті і доступні

для всіх українців. Не лише для високопосадовців. Феофанія відкриється для всіх, і це правильно. Ну і щоб ви розуміли про фінансування: Феофанія отримує 600 мільйонів гривень кожного року від державного бюджету, а Національна дитяча лікарня Охматдит – 450 млн.

Медична трансформація, яка розпочалася, повинна продовжуватися. В неї вже є багато успіхів. Доступні ліки, підвищення зарплат, державні закупівлі і як наслідок – більше ліків, зміни у медичній освіті. Це буде складно скасувати, бо люди звикають до зручних та правильних речей.

Пенсійна реформа

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман наголосив: «Ми перший Уряд, який запровадив автоматичний перерахунок пенсій» ([Урядовий портал](#)).

(...). Ми зробили перший етап, який дозволив зробити масовий перерахунок. Залишається проблема людей, які мають великий стаж, але мали маленьку зарплату. Я завжди наголошую: треба зростання економіки і далі конвертувати у підвищення пенсій. Ми перші запровадили автоматичну індексацію, будемо це робити і надалі.

ІНІЦІАТИВИ РЕГІОНАЛЬНИХ ВЛАДНИХ СТРУКТУР ТА ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Шахівська громада: об'єднання після обстрілів
(decentralization.gov.ua).

Шахівська об'єднана територіальна громада стала першою сільською громадою на Донеччині. Переживши обстріли у 2014 році, три сільські ради ризикнули об'єднатися і сьогодні амбітно розбудовують інфраструктуру громади. Нині Шахівська ОТГ посідає одне з чільних місць у рейтингу фінансової спроможності серед невеликих громад. Тут відкрили Центр надання адміністративних послуг, Центр безпеки громадян і встановили гібридну електростанцію на сонячних панелях. У Шаховому працює оновлена опорна школа для дітей з 14 сіл. (...).

Проект на 300 мільйонів доларів. Фармацевтичний кластер Полянської ОТГ (decentralization.gov.ua).

У Полянській громаді Закарпатської області замахнулися на проект світового рівня з випуску БАДів. Для цього треба знайти інвесторів з шістьох країн і змінити українське законодавство. Але голова громади вірить в успіх.

Голова Полянської ОТГ Закарпатської області Іван Дрогобецький:

Чи не у кожній громаді є свій «космодром». Тобто масштабний, майже нереальний проект на десятки, а то й сотні тисяч доларів, який громада мріє втілити. Не планує втілити, а саме мріє. Спілкуючись з головами громад, я багато наслухався про повітряні заводи, фабрики, туристичні комплекси. (...). Міжнародний медбіотехніндустріальний парк «Інноваційне місто довголіття», вартість побудови якого сягає 300–400 млн євро, то спершу подумав, що це черговий «космодром». Однак згодом я почав сумніватися у своїх висновках. Адже, за словами пана Івана, проект погодили на рівні центральних органів виконавчої влади, також велику зацікавленість у ньому висловили університети Словаччини, Угорщини, Польщі, Німеччини, України і Китаю.

Там будуть житлові будинки, лабораторія, аудиторії для лекцій та проведення різноманітних наукових зустрічей. Головним продуктом нашого парку будуть біологічно активні добавки, так звані БАДи. Зараз вони шалено популярні в усьому світі. Величезний інтерес до нашого проекту виявила мережа німецьких аюрведичних клінік, яка робить усе, аби людина не хворіла. Тобто лікує хвороби у зародку. У 60-ти клініках цієї мережі лікуються виключно заможні люди, бо бідні, на жаль, починають лікуватися тоді, коли втрачають працездатність. (...).

Не можна зводити «Місто довголіття» поетапно, окремо шукаючи інвестора для кожного наступного етапу. Адже у того, хто захоче вкладати кошти у нові елементи проекту, можуть бути свої побажання щодо інших його частин. Можливо, він не захоче будувати котеджі там, де їх передбачено

за попереднім планом, можливо, висловить бажання змінити конфігурацію праників тощо.

Пошук інвесторів – не єдина проблема голови. За мету ініціюємо зміни українського законодавства, щоб сільські ради могли стати засновниками комерційних структур і отримувати прибутки. Адже лише тоді Полянська ОТГ зможе мати частку у грандіозному міжнародному проекті, який планує реалізувати на власній території. Для цього сільський голова готує відповідний законопроект.

У Бузівській громаді відкрили школу мистецтв «Гармонія» (decentralization.gov.ua).

Голова Бузівської ОТГ Олександр Фуркало:

У школі діятимуть гуртки за трьома напрямками: музичний, образотворчий та хореографічний. Розпочинаємо із духового оркестру та класу фортепіано, а далі нарощуватимемо оберти. Хочемо, аби наші діти мали всі можливості для всебічного гармонійного розвитку. Уже сьогодні до школи записалися 37 дітей. По її закінченню плануємо видавати їм атестати.

Радник Черкаського Центру розвитку місцевого самоврядування, створеного за підтримки Програми «U-LEAD з Європою» Григорій Перерва:

Це було передбачено Стратегією розвитку Бузівської громади.

Донедавна діти громади їздили до Жашкова і займалися там. Проте, нові фінансові реалії, а також наявність власних кваліфікованих викладачів, а також високий попит на творчу освіту мешканців громади стимулювали місцеву владу переглянути існуючу ситуацію. Питання щодо ефективного використання власних можливостей було розглянуто в ході засідання робочої групи з реалізації Стратегії. Далі – включено до Плану реалізації. Потім зусиллями місцевої влади та мешканців втілено в життя.

Фітнес-бібліотека та інші успіхи Моринської ОТГ (decentralization.gov.ua).

Моринська ОТГ – одна з найменших громад Черкащини, що об'єднала 6 сіл, 2 селища і 1805 мешканців. Це громада, що надзвичайно дбайливо ставиться до збереження народних традицій – у кожному будинку культури чи клубі тут є раритетні куточки української історії та культури. Це громада, що серед перших започаткувала власний екологічно-культурний фестиваль «Спас Медовий», який відбудеться уже цього літа. Зрештою, це єдина громада України, де почала діяти унікальна фітнес-бібліотека. У цьому переконалися учасники прес-туру.

Голова громади Анатолій Видута:

Моринська ОТГ існує всього півтора роки. На 15 мільйонів бюджетних коштів тут утримують 4 будинки культури та 1 клуб, 1 амбулаторію та ФАП у кожному селі громади, 4 бібліотеки та 1 навчально-виховний комплекс, який відвідує 140 вихованців. До опорної школи дітей з усіх сіл привозять

шкільним автобусом, громада оплачує також курсування рейсового автобусу між селами. Частина приміщень об'єктів інфраструктури (будинки культури, школа) громада уже обновила, планує ремонти і цього річ. А ще тут всюди встановили дитячі майданчики, розбили сквери. Прибирають у громаді так ретельно, що в жодному селі на узбіччі не побачиш найменшого клептика паперу.

Моринська громада вражає ще й тим, що надзвичайно шанує народні традиції та культуру – у кожному клубі чи будинку культури створили мальовничий куточок з рушниками, вишитими картинами та сорочками, знаряддями праці та ремесел, іншими раритетними старожитностями. У кожному селі громади діють співочі колективи, що у пишних народних строях зустрічають гостей громади власним гімном свого села.

Заступник голови громади Лілія Жуковська:

У Моринській ОТГ планують створити туристичний кластер і розвивати саме туристично-культурно-екологічне спрямування. Адже на Корсунщині незрівняна природа – ліси, ріки, луки, цілющі джерела – а для туристів тут планують проводити майстер-класи із гончарства, випікання хліба, продавати мед і домашню консервацію. У громаді успішно діє садиба зеленого туризму місцевого депутата Андрія Столяревського, переселенця із Криму, родина якого тримає пасіку і дивує туристів надзвичайно смачним медом та можливістю оздоровлення в унікальному будиночку апі-терапії.

Серед найбільших унікальностей Моринської громади, яких не побачиш більше ніде в Україні – фітнес-бібліотека, нещодавно відкрита у Моринцях. (...).

НОВИНИ З СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ТА РЕГІОНАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-ПРЕДСТАВНИЦТВ СУСПІЛЬНОЗНАЧИМИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

КСУ визнав конституційним указ Президента Володимира Зеленського про розпуск Верховної Ради. Відповідне рішення було ухвалене під час закритого засідання Великої палати у четвер – передає джерело УКРІНФОРМ. ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Реформування районів - справа майже ювелірна...

Маємо спільно виробити бачення, які саме функції будуть виконувати майбутні райони з огляду на те, що 90% повноважень районів вже виконують чи будуть виконувати об'єднані громади. Саме вони надають більшість публічних послуг населенню. То ж логічно, що ті райони, які маємо зараз, уже себе вичерпали і потрібно вибудувати нову, ефективну модель районного поділу. А для цього на перше місце маємо поставити не дискусії довкола кількості районів в тій чи іншій області, а їх якісний зміст – які функції у субрегіонального рівня влади повинні бути і які органи виконавчої влади або місцевого самоврядування їх забезпечать, – Вячеслав Негода ([Децентралізація](#)).

Понад 100 організацій громадянського суспільства звертаються до глави держави із запитом про перегляд судової реформи: <http://bit.ly/31ISsH6> ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Важливе для ОТГ рішення Уряду

Можливість для утворення освітніх округів має стимулювати владу на місцях уважніше ставитися до мережі освітніх закладів та ефективно витрачати кошти на їх утримання, – Міністр освіти і науки Лілія Гриневич ([Децентралізація](#)).

Володимир Зеленський анонсував старт нової програми співпраці з МВФ.

«Цією заявою Президент зазначив чіткий намір продовжувати співпрацю з МВФ. Але конкретний час, коли може буде затверджена нова програма, залежатиме від рішення Конституційного Суду щодо дострокових парламентських виборів», – Hlib Vyshlinsky. ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Проект змін до Конституції в частині децентралізації опублікований Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман (Volodymyr Groysman), як і обіцяв, ініціював зміни до Конституції в частині децентралізації. Проект цих змін вже розміщений на Урядовому проталі. Я закликаю всі асоціації

органів місцевого самоврядування фахово обговорити його та надати свої пропозиції. Також маємо спільно інформувати людей про необхідність конституційних змін для завершення децентралізації, її незворотності. Дуже важливо, щоб популістам і противникам реформи було важко маніпулювати, використовуючи необізнаність людей, – Вячеслав Негода ([Децентралізація](#)).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

Сьогодні побував у Носівській громаді на Чернігівщині. Спортивна школа, лікарня, майбутній центр надання адмінпослуг. Школа, яка 30 років стояла довгобудом, вже у вересні повинна відкрити двері для 520 учнів.

Усі ці можливості ОТГ отримала завдяки децентралізації.

Спілкуючись з мешканцями громади та керівництвом переконався в головному: там, де є відповідальні люди, які щиро прагнуть змінити якість життя – там усе працює. Зростають доходи бюджетів, надають житло молодим фахівцям, оновлюють дороги.

Очевидно, проблем ще багато, і для ідеального життя треба попрацювати. Проте Носівка і подібні їй об'єднання – на правильному шляху. Заради них треба захистити реформу і зробити Україну країною згуртованих громад. ([Volodymyr Groysman](#)).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Сьогодні головне – захистити реформу енергоефективності від передвиборчого популізму, градус якого зростає щодня.

Енергоефективність – це не прості рішення, складні технічні процеси і не миттєві результати.

Але реформа набирає обертів. Нам є що показати й запропонувати, є що захищати, і над чим працювати далі.

Ми не збираємось збавляти темп. Важливо закріпити продовження реформи в коаліційній угоді у майбутньому парламенті.

В цьому нас підтримують всі наші міжнародні партнери.

Про це сьогодні – на Координаційні раді донорів з енергоефективності.

Дякую Євросоюзу та Уряду Німеччини та всім міжнародним проектам за стабільну підтримку реформи. ([Геннадій Зубко](#)).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

Головна ідея реформи децентралізації: кошти, які формуються на місцях - залишаються на місцях. Але є невеличкі міста, які поки не об'єдналися і потребують допомоги держави.

Сьогодні під час засідання Уряду ухвалили рішення, які мають допомогти розвитку районних центрів та міст районного значення. Більше подробиць цих та інших рішень Кабміну – в урядовому відеощоденнику. (Посилання на відео: ([Volodymyr Groysman](#))).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

Для швидкого розвитку регіонів нікого вже не влаштовує еволюційний рух, нам потрібні проривні рішення!

Саме на такі рішення буде орієнтована Держастратегія регіонального розвитку на період до 2027 року, над якою наразі працює команда Мінрегіон, експертів та науковців. Нам не потрібен просто черговий документ для «галочки», він має бути робочим і працювати на результат – розвиток людського потенціалу.

Децентралізацію в будь-який момент можуть зупинити одним рішенням Парламенту. Щоб такого не сталося, розпочинаємо обговорення змін до Конституції, які закріплять реформу. Документ готували разом з експертним середовищем і вже сьогодні оприлюднимо його на сайті Кабміну.

Також сьогодні на засіданні Уряду ухвалили рішення, які допоможуть розвитку регіонів:

Мінрегіонрозвитку отримало доручення до наступного засідання Уряду розробити механізми підтримки малих містечок у розмірі близько 3 млрд грн. Адже зараз найбільший ресурс потрапляє до великих міст.

Ініціювали законопроект, який на 2020 рік надасть районним центрам та невеликим містам статус об'єднаних громад. Це дасть їм можливість отримувати гроші не з районів, а напяму. Тобто такі міста стануть більш самостійними.

Також розглянули питання скорочення кількості райдержадміністрацій на 50%. Не йдеться лише про соцслужби та Донецьку і Луганську області. Адже там ситуація особлива. ([Volodymyr Groysman](#)).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Ключове, на чому базуватиметься Стратегія:

- курс України в ЄС та НАТО;
 - децентралізація;
 - smart-спеціалізація та digital-інструменти регіонального розвитку;
 - розбудова інфраструктури;
 - акцент на розвиток малого та середнього бізнесу;
 - міжрегіональна співпраця та транскордонне співробітництво;
- посилення кадрового потенціалу – без цього точно руху вперед не буде.

Про це сьогодні – на експертній дискусії в Національний інститут стратегічних досліджень.

Пропоную всім експертам долучитись до розробки документу.

З Вячеслав Негода, Анатолій Ткачук, Василь Яблонський ([Геннадій Зубко](#)).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Понад 380 млн грн спрямували на «теплі кредити» для ОСББ!

Програмою у 2019 році зможуть скористатись ще близько 3 тисяч ОСББ.

Схвалили на Уряді необхідні рішення. ([Геннадій Зубко](#)).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Поважаю сильну канцлерку Німеччини Ангелу Меркель, чиї слова ніколи не розходяться з ділом – і так протягом останніх 5 років нашої успішної співпраці.

Після останньої зустрічі з Ангелою Меркель у Домі децентралізації в Києві у листопаді минулого року, коли наша команда Мінрегіон'у та ULEAD з Європою / ULEAD with Europe, Bastian Veigel презентували успіхи реформи децентралізації, багато чого змінилось. Стало більше ОТГ, зросли місцеві бюджети, реалізовано багато регіональних проектів. Проте залишається незакритим питання прийняття парламентом законів, необхідних для продовження реформи.

Сьогодні під час зустрічі з канцлеркою в рамках візиту Президента Володимира Зеленського до ФРН, отримав підтвердження подальшої підтримки Німеччиною децентралізації. Вдячний за допомогу пану Georg Milbradt, спецпосланнику Уряду Німеччини з питань децентралізації, який сьогодні бере участь у Муніципальному форумі в Одесі.

Такою ж системною є підтримка Німеччини і в реформі енергоефективності. Маємо постійну співпрацю з Міністеркою екології, охорони природи, будівництва та безпеки ядерних реакторів Свеньєю Шульце та представником міністерства Юргеном Кайнхорстом. Ця підтримка не лише на словах. За підтримки німецьких партнерів були впроваджені проекти з реформування енергетики, прийняті ключові закони в сфері ЖКГ та енергоефективності. Це також фінансова підтримка – співфінансування Фонд енергоефективності у 20 млн євро. Плюс – допомога у підготовці энергоаудиторів проектом GIZ Ukraine Ima Khrenova-Shymkina.

Вдячний за підтримку і допомогу Україні!

Yulia Holovatiuk-Ungureanu European Union in Ukraine Katarina Mathernova Joh Baur Olga Borodankova – у Berlin, Germany ([Геннадій Зубко](#)).

Президент України Володимир Зеленський:

Життя і здоров'я людей – найцінніше. Життя і здоров'я дітей – безцінне.

Сьогодні в Україні понад 100 дитячих лікарень в обласних і районних центрах.

Поруч зі мною – одна із 200 спеціальних швидких, які будуть передані їм.

Придбані не за бюджетні кошти, а за домовленістю з меценатами.

136 швидких Peugeot та Ford поїдуть у міста.

64 Toyota Sequoia та інших автомобілів з підвищеною прохідністю передаємо сільським громадам.

Перші тридцять швидких дістануться лікарень вже у найближчі дні, решта – протягом трьох місяців.

Робитиму все, щоб такі приємні новини з'являлися часто, не лише з нагоди свята.

Українських медиків – з прийдешнім святом!

Усім українцям – міцного здоров'я! ([Володимир Зеленський](#)).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

У 2014 році я прийшов на посаду віце-прем'єр-міністра саме заради реформи децентралізації. Тоді Україні нав'язували ідею федералізації. Але ми - тисячі місцевих лідерів - почали реальні зміни місцевого самоврядування.

Зараз тільки 70% країни покрито громадами з новими можливостями. Потрібно завершити зміни та закріпити їх у Конституції. І назавжди передати владу в руки громад. (Посилання на відео: ([Volodymyr Groysman](#))).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Дуже хотів бути особисто на традиційному Муніципальному форумі в Одесі . Але – сьогодні у Німеччині. Все ж таки вдалось скайпом поспілкуватись з учасниками.

Сьогодні лунають заяви від різних політичних партій щодо переформатування реформи децентралізації.

Закликав до об'єднання – органи місцевого самоврядування, міські голови та голови ОТГ. Саме час пропрацювати на місцях з кандидатами – майбутніми народними депутатами маршрутну карту щодо подальшої долі реформи:

- прийняття першочергових законів, які знаходяться у парламенті – про адмінтерустрій, про службу в органах місцевого самоврядування, про планування територій ОТГ, про передачу земельних ресурсів у розпорядження місцевого самоврядування.

- впровадження рішень відповідно горизонту-2020 для місцевого самоврядування: кінцеве формування перспективних планів, розробка маршруту, який дозволить провести вибори – 2020 на новій територіальній основі. ([Геннадій Зубко](#)).

Бо на словах усі – за, а на ділі?

Асоціація об'єднаних територіальних громад закликає всі політичні сили публічно задекларувати свою підтримку реформи місцевого самоврядування та процесу децентралізації. ([Децентралізація](#)).

Місцеві бюджети ростуть, хоч і трішки повільніше...

Експерти Програми ULEAD з Європою / ULEAD with Europe та проекту SKL International.org.ua проаналізували стан виконання місцевих бюджетів за січень-квітень 2019 року (Посилання на статистику: [\(Децентралізація\)](#)).

Уряд продовжує виконувати обіцяне.
Загалом 755 об'єднаних громад отримали у власність землю за межами населених пунктів (Посилання на матеріали: [\(Децентралізація\)](#)).

Вау-ініціативи від Володимира Гройсмана (Volodymyr Groysman) на муніципальному форумі в Одесі:

- з січня 2020 року на 50% скоротити штат облдержадміністрацій і райдержадміністрацій.
- усім малим містам з початку 2020 року дати повноваження та ресурси, які мають зараз об'єднані громади та міста обласного значення
- малим містам вже у 2019 році дати 3 млрд грн з Державного фонду регіонального розвитку
- запустити окрему програму фінансування місцевих доріг, так званих «тешок», приблизно на 10 млрд грн з 2020 року ([\(Децентралізація\)](#)).

Важливою є готовність міністерств, інших центральних органів влади активно підтримувати децентралізацію, не ініціювати створення відомчих офісів з надання адмінпослуг, а орієнтуватися на інтеграцію відповідних послуг у ЦНАП, – Роман Матвійчук, експерт Програми ULEAD з Європою: створення ЦНАП ([\(Децентралізація\)](#)).

Більшість законодавчих змін, передбачених новим етапом децентралізації, будуть підготовлені у найближчі місяці, щоб вже восени Верховна Рада України мала змогу починати з ними працювати.

«Лише так ми встигнемо зробити усе те, чого потребує реформа на цьому етапі. І нам дуже важлива підтримка усіх прихильників децентралізації: профільних асоціацій, міжнародних партнерів, експертів. При цьому, наша дискусія має точитися навколо стратегічних питань, бо якщо матимемо спільне бачення щодо майбутніх змін, матимемо і швидкі рішення, а отже і реформа рухатиметься», – Вячеслав Негода ([\(Децентралізація\)](#)).

- Відновлення покарання за незаконне збагачення
- Перезапуск частини антикорупційних органів
- Реальна судова реформа
- Прозорі конкурси до Конституційного Суду
- Реформа прокуратури, перезапуск ДБР, створення Служби фінансових розслідувань

- Позбавлення СБУ невластивих функцій
- Реформа МВС та Нацполіції
- Затвердження антикорупційної політики
- Збереження міжнародних закупівель ліків

Українські громадські організації висунули спільні вимоги до політичних партій, які балотуються до Верховної Ради.

Деталі: <http://bit.ly/2IMkh8I> ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

«Децентралізація – це супер!» З такими словами декілька днів тому до мене підійшов міський голова міста Полонного, що на Хмельниччині.

Не так давно я розповідав про Полонську ОТГ. Тут відновили школу, збудували з нуля ЦНАП, залучили українського інвестора і вже найближчим часом почнеться будівництво сучасного заводу з виготовлення плитки. Громада класно працює та заробляє гроші у свій бюджет.

Коли я спілкуюсь з такими людьми, мене бере гордість, що в невеликих містах України вирости справжні лідери. (Посилання на відео: ([Volodymyr Groysman](#))).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

Вороновицька ОТГ. Після об'єднання у 2016 році бюджет громади виріс у декілька разів. Тут працюють унікальні для невеликих громад структури: муніципальна поліція, Центр надання адміністративних послуг, комплекс очисних споруд. У громаді власним коштом підтримують лікарню, яка є однією з найкращих у районі.

У Вороновиці відновили палац Можайських – маєток родини відомого авіатора та винахідника Олександра Можайського. Зараз в приміщенні розташований Музей історії авіації та космонавтики, бібліотека і музична школа.

Мешканці громади задоволені, адже бачать конкретні зміни, які відбуваються в ОТГ. Послухайте, що вони розповідають. (Посилання на відео: ([Volodymyr Groysman](#))).

«Результати переатестації поліцейських виявилися провальними, адже після неї звільнили лише 7% правоохоронців.

Майже половина звільнених після переатестації працівників поліції відновилися на посадах через суди. Серед цих поліцейських були й звинувачені у вбивстві 5-річного хлопчика в Переяслав-Хмельницькому.

Проте реформу поліції не можна вважати проваленою, адже вдалося досягти певних позитивних моментів: запуск Патрульної поліції, ухвалення закону про Нацполіцію, відокремлення Нацполіції від МВС, ухвалення наприкінці 2018 року закону про кримінальні проступки.», – Eugene Kravutin. ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Дуже круто, коли я з командою впроваджую реформу енергоефективності відчувати, що діти йдуть за твоєю ідеєю і підтримують тебе своїми проектами. Дякую Златуні та її батькам і вчителям за коротке відео проекту з енергозбереження. Відео коротке, але основні меседжі «наша модель» та «це дуже круто!» точно зрозумілі! Перекоаний, що Z - покоління з дитинства навчившись зберігати і ефективно використовувати енергію, буде класно управляти майбутнім! (Посилання на відео: ([Геннадій Зубко](#))).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

Якщо люди по-справжньому хочуть змінити життя у своєму місті чи селі, реформа децентралізації дає їм таку можливість. Цього тижня був з робочими поїздками на Вінниччині та Рівненщині. Бачив приклади успішних ОТГ.

Жителі цих громад підходять на вулицях і розповідають, як багато в їхньому житті змінила децентралізація. Вони бачать зміни на абсолютно простих, але значимих речах: нових дорогах, парках, лікарнях.

Спілкувався з головами громад. Люди не бояться роботи та мають безліч ідей, як надалі розвивати свої містечка.

Подивитись як працює реформа децентралізації на місцях та поспілкуватися з людьми, які її впроваджують. Таким було одне із завдань мого робочого тижня. Подробиці всіх подій останніх днів дивіться у відеощоденнику 24/7. (Посилання на відео: ([Volodymyr Groysman](#))).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Програму «теплі кредити» буде продовжено!

Дякую Урядовому комітету з питань європейської, євроатлантичної інтеграції, міжнародного співробітництва та регіонального розвитку за підтримку нашого рішення щодо виділення додаткового фінансування програми «тепліх кредитів» у сумі майже 380,7 млн грн.

На наступне засідання Уряду винесемо відповідну постанову та розпорядження.

З Ivanna Klympush-Tsintsadze ([Геннадій Зубко](#)).

Приєднання громад до міст обласного значення триває. Загалом 30 великих міст вже об'єдналися з 73 сусідніми громадами. ([Децентралізація](#)).

«За останні два тижні новостворений орган правопорядку – Державне бюро розслідувань – перетворився на парад «нешасних випадків на будівництві».

Дві сторони конфлікту не просто б'ють шибки та виламують фанерні двері у «правоохоронній» будівлі, це вже більше схоже на демонтаж

фундаменту, на якому конструкція не простояла й року», – Олександр Лєменов. ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

Лілія Гриневич: Нова українська школа унікальна для нашої країни. Вона має розкрити потенціал кожної дитини, навчити комунікувати, критично мислити, бути успішною, а не формувати комплекси, як було раніше.

Щоб ці зміни відбулись – потрібно не лише говорити про них. За два роки наш Уряд інвестував у розвиток школи майже 7 млрд грн. (Посилання на відео: ([Volodymyr Groysman](#))).

Децентралізація переходить на другий етап. Згортати реформу будь-якими непродуманими рішеннями – не можна, – Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман ([Децентралізація](#)).

Ми зробили добірку важливого про реформи цього тижня.

Також підписуйтеся на наш Telegram-канал, щоб не прогавити новини від реформаторів: https://t.me/tpg_ua ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Все про КІНЕЦЬ ЕПОХИ... ЕНЕРГОМАРНОТРАТСТВА!

У матеріалі видання ФОКУС. Дякую редакції за увагу до теми і проблематики! (Посилання на матеріали ЗМІ: ([Геннадій Зубко](#))).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

Нова центральна площа Тростянецької ОТГ (Посилання на відео: ([Volodymyr Groysman](#))).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Наш щомісячний пульс децентралізації:

909 ОТГ; 27 місто обласного значення приєднали 64 територіальні громади, 7 міст – у процесі приєднання.

Лідери реформи: Житомирська, Чернігівська, Хмельницька, Запорізька.

Житомирщина – так тримати! Тут вже майже 70% жителів області – в ОТГ.

Шукайте себе – у моніторингу реформи! ([Геннадій Зубко](#)).

Створений (з великими пригодами) Спеціалізований антикорупційний суд скоро почне роботу. Втім пригоди з ним тривають. Maksym Kostetskyi розповів про виклики перед новоствореним судом. ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Партійні з'їзди пройшли. Списки сформовані, кандидати відомі. Саме час дізнатись у списочників та мажоритарників про їхнє бачення продовження децентралізації.

Особисто мене – це дуже турбує!

Турбує доля найуспішнішої ГРОМАДНОЇ реформи! Реформи, яку ми так складно починали і проводили 5 років, створюючи сильне і успішне місцеве самоврядування. Реформи, яку Україна чекала всі роки незалежності, приєднавшись до Європейської хартії місцевого самоврядування. Реформи, яка формує спроможні громади з новим менеджментом та якістю послуг. І таких громад в нас вже 900.

Не здивуюсь, коли кандидати, розуміючи успіх реформи, поспішають вписати гасла про децентралізацію на борди і партійні прапори. Питання в іншому: рівень розуміння, що таке децентралізація, і що конкретно потрібно зробити для її успішного продовження та завершення.

На днях відверто здивувала заява «Опоблоку» про те, що у майбутньому парламенті вони планують провести «справжню децентралізацію». Про що це? Що таке у розумінні частини суспільства термін «СПРАВЖНЯ»? Чомусь здається, що мова йде про федералізацію. І це не може не насторожувати! У 2015-му ми починали децентралізацію якраз як щеплення від федералізму та сепаратизму. Сьогодні наша реформа міцно зшиває країну. Громади відчули, що таке справжня свобода у прийнятті рішень, навчилися користуватись новими повноваженнями і ресурсами, створювати власні стратегії розвитку, будувати перспективи майбутнього. З реформою українці пройшли вишкіл мозку, прищеплення нових цінностей та принципів демократії.

То ж наше спільне завдання - не дати підмінити децентралізацію на федералізацію, або чимось іншим, і кинути країну ще на роки у стару систему ручного управління. Зараз почнеться сезон активної агітації, і я пропоную дуже простий крок.

А давайте запитаємо у кожного кандидата, у кожного мажоритарника, що він знає про децентралізацію, і який має план дій для її продовження. Від відповідей на ці питання залежить доля реформи та майбутній розвиток громад.

Давайте розпочнемо такий собі передвиборчий флешмоб: «Запитай у кандидата про децентралізацію!».

А питання ось такі:

- Яка основна мета децентралізації?
- Які можливості та інструменти пропонує держава для досягнення мети децентралізації?
- Які наступні кроки повинен зробити парламент для продовження реформи децентралізації?

Тож, питаємо, отримуємо відповіді, робимо висновки і свій вибір!
ДОЛУЧАЙТЕСЬ! (Геннадій Зубко).

Вчора у Мінрегіоні було гаряче.

Представники Болградської районної ради Одеської області пояснювали, чому вони проти об'єднання громад в районі, а також проти реформування районів в області аж настільки, що звернулися до Президента і Прем'єр-міністра... іншої держави.

Аргументи відомі: об'єднання руйнує район, а отже люди не матимуть якісних адміністративних, медичних та інших необхідних послуг...

Те, що ви своїми зверненнями порушуєте закони, – погано, і цим діям дадуть відповідні висновки інші органи. Для нас найгірше те, що три роки ви розповідаєте ці «страшилки» мешканцям району, в той час, як громади вже могли б розвиватися і надавати усі послуги людям, набагато якісніше, ніж район зараз. Тим більше, керівники громад прагнуть об'єднання, бо бачать у цьому можливість для розвитку. Перешкоджаючи їм, ви шкодите людям. І які б гарні гасла не проголошувалися: «збережемо район», «збережемо культуру», «врятуємо село», або ще щось, – за ними все одно ховається спроба зберегти стару неефективну, шкідливу для людей систему управління. Ви чудово розумієте, що об'єднані громади здатні самостійно надавати усі послуги людям, саме вони можуть повернути життя в село, саме там, у селах, а не в районі, живе справжня культура і традиції, і розвивати їх мають самі громади», – звернувся В'ячеслав Негода про представників району.

Більше – за посиланням (Посилання на матеріали: ([Децентралізація](#))).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Про РИНОК ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ

Запуск з 1 липня 2019 року ринку електричної енергії – питання, яке сьогодні активно обговорюється сьогодні у всіх ЗМІ і на телебаченні.

Переконали, що ринок електроенергії рано чи пізно повинен запрацювати в Україні, як і в будь-якій європейській країні. Але до нього потрібно ретельно готуватись, врахувати всі ризики і передбачити плановий запуск, щоб цей ринок не так «бив» по споживачах і підприємствах. В такій позиції нас підтримують всі наші міжнародні партнери. Що потрібно для такого планового запуску скажу нижче.

Вважаю, що нерегульованість багатьох чинників сьогодні стане проблемою завтра! Ринок непрогнозований, і це підтверджують його учасники на усіх рівнях. Основною проблемою вбачають зростання вартості електроенергії для населення.

Перший ризик, який я бачу:

перша хвиля – ЗРОСТАННЯ ЦІН НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЮ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ, друга хвиля – ЗРОСТАННЯ ЦІН НА ТОВАРИ ТА ПОСЛУГИ.

Для захисту населення Уряд ухвалив постанову «Про затвердження Положення про покладення спеціальних обов'язків на учасників ринку електричної енергії для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії». Вона гарантує не підняття цін для людей.

З іншого боку прогнозна ціна електричної енергії для усіх інших споживачів на ринку зросте на 40-50% та сягатиме близько 3,25 грн. за 1 кВт год (з ПДВ). А це означає, що вона знайде відображення у собівартості товарів та послуг для того ж таки населення. І не в найгіршому стані опиняться ті підприємства, які самі регулюють ціни на свою продукцію. Заручниками ситуації стануть підприємства, вартість послуг яких регулюється на державному рівні.

Друге – НЕМОЖЛИВІСТЬ ВЧАСНО КОРЕГУВАННЯ ТАРИФІВ ПІДПРИЄМСТВАМИ.

При значному зростанні вартості електроенергії з 1 липня водопостачальні підприємства навіть технічно не матимуть змоги провести корегування тарифів.

Так, згідно закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення розрахунків за енергоносії» ліцензованими комунальними послугами, тарифи на які підлягають державному регулюванню, а саме встановлюється НКРЕКП, стали централізоване постачання холодної води та централізоване водовідведення. При цьому послуга з централізованого постачання холодної води та водовідведення становить 75% загального обсягу реалізації. Внаслідок неможливості наразі на місцевому рівні встановлювати або корегувати тарифи на холодну воду, підприємства будуть нести шалені збитки.

В той же час за законом «Про національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» визначено, що посадові особи Регулятора діють незалежно, будь-які письмові чи усні вказівки для них є незаконним впливом, а органам, в тому числі і державним, під адміністративну та кримінальну відповідальність забороняється втручатись в процеси державного регулювання. Тобто втручатись в роботу НКРЕКП не можливо.

Переконаний, що проблему мав би вирішити Закон №10228, проект якого поданий до Верховної ради, та до розгляду якого депутати ніяк не можуть підійти. А він би дав змогу уникнути колапсу у сфері ЖКП, який з кожним днем невпинно насувається.

Третій ризик, особливо болючий для мене – ОПЛАТА ПРАЦІ ЛЮДЕЙ.

Відзначу, що не лише підприємства несуть збитки, а потерпають і безпосередньо працівники підприємств. У грудні 2018 року була прийнята нова Галузева угода для працівників ЖКП, згідно якої рівень заробітної плати повинен був підвищитись на 20%. Розрахунок фонду оплати праці в тарифах на 2019 рік, наданих до НКРЕКП, був зроблений відповідно до законодавства та з врахуванням нових вимог Галузевої угоди. Адже

адміністрації підприємств зобов'язані забезпечити дотримання трудового законодавства на підприємстві, а основним джерелом доходу підприємств водопостачання та водовідведення є тарифна виручка.

Ситуація із затягуванням перегляду тарифів, в тому числі і в зв'язку з неможливістю вчасно реагувати на тариф з зміною вартості електроенергії та, відповідно, корегуванням видатків на заробітну плату, буде нести систематичний та руйнівний характер.

Я бачу, як вже сьогодні це вносить напругу в роботу колективів, фахівці галузі масово звільняються і виїжджають на роботу за кордон.

Але не забуваємо, що ці люди працюють на підприємствах, які забезпечують безперебійне водопостачання та водовідведення! Їхня зупинка призведе не лише до негативних соціальних явищ, а й до екологічної чи техногенної катастрофи.

ТАРИФИ – НА МІСЦЕВИЙ РІВЕНЬ.

До 2010 року питання встановлення тарифів належало до компетенції місцевих органів влади.

У 2010-му був створений державний регулятор – НКРЕКП. Це потрібно було для того, щоб уникнути ситуації, коли орган місцевого самоврядування з однієї сторони володіє і управляє природною монополією, а з іншої сам собі встановлює тарифи, критерії якості та сам себе контролює. Цей крок мав на меті зменшити вплив політичних амбіцій при встановленні тарифів на економічно-обґрунтованому рівні та загравання з потенційними виборцями в особі місцевої громади.

Окремо зазначу, що за останні роки в якості ліцензіата НКРЕКП для підприємства мало що змінилося в кращий бік.

Тарифоутворення як і раніше залишилось в політичній площині. При цьому «єдиний підхід» не враховує специфіку кожного окремого підприємства, його методи водозабору, очистки води та стоків, протяжність та зношеність мереж і багато іншого. Крім того, встановлення тарифу передбачає затвердження Інвестиційної програми, при цьому часто бачення підприємства та місцевих органів влади на першочергові й необхідні заходи не співпадає з баченням Комісії, і не може бути до неї включене.

НКРЕКП за останні роки замість повноцінного перегляду тарифів проводила лише корегування окремих складових, в основному електричної енергії. Але враховуючи стрімку девальвацію гривни, яка спричинила значне зростання закупівельних цін на реагенти, паливно-мастильні матеріали та інші товарно-матеріальні цінності, нові тарифи на послуги не забезпечували відшкодування вартості їх виробництва. Основною проблемою лишається несвоєчасний перегляд тарифів. При цьому, згідно Постанови НКРЕКП від 10.03.2016 року №302, плановим періодом, на який встановлюються тарифи, є період тривалістю 12 місяців (з 1 січня до 31 грудня). Цей пункт жодного разу не був дотриманий при тому, що підприємством вчасно подаються усі необхідні розрахунки.

За таких умов підприємство знову і знову змушене звертатись до місцевого органу влади як до власника з проханням виділити дотації для фінансування тих чи інших заходів.

Вважаю, що функції по встановленню тарифів на комунальні послуги мають бути передані назад на місцевий рівень. Це внесе прозорість у процес тарифоутворення та пов'яже підприємство – надавача послуг і місцевий орган влади спільною відповідальністю в разі невиконання або неналежного виконання основних завдань через відсутність економічно-обгрунтованого тарифу.

Питання передачі тарифоутворення підприємств по водопостачанню та водовідведенню під юрисдикцію місцевих органів влади ми обговорюємо вже давно, але останнім часом воно стало надзвичайно актуальним.

Наша команда Мінрегіону яка підготувала проект Закону України «Про внесення змін до деяких Законів України щодо регулювання діяльності підприємств у сферах теплопостачання, централізованого водопостачання та водовідведення» №9424, і який також вже з грудня 2018 року не розглядається парламентом.

Всі ризики і проблеми, пов'язані із введенням ринкової моделі ринку електроенергії були проаналізовані нашою командою Мінрегіону. Я неодноразово висловлював і направив листами листами до РНБОУ та Мінекономіки. Серед основних зауважень:

- неможливість укладення договорів на постачання електричної енергії у разі наявності заборгованості за спожиту електроенергію у підприємств тепло-, водопостачання та водовідведення;
- надання послуги «останньої надії» можливе лише на визначений Законом термін (не більше 90 днів);
- неможливість перегляду тарифів на комунальні послуги при зміні ціни на електричну енергію в умовах перехідного періоду;
- відсутність механізму автоматичного коригування тарифів на комунальні послуги у зв'язку із зміною вартості електричної енергії, яку підприємства ТКЕ та ВКГ купуватимуть у постачальників електричної енергії;
- можливість відключення об'єктів питного водопостачання та централізованого водовідведення від системи енергопостачання за невиконання умов договорів, укладених згідно Закону.

Ще раз: ринок електроенергії потрібно запускати планово. А для цього потрібно прийняти два наших закони - №10228 та №9424, дало б змогу зняти зазначені ризики і зупинити негативні наслідки, які очікують водопостачальну галузь. ([Геннадій Зубко](#)).

Децентралізація – головна і одна з найуспішніших реформ в Україні.

Від її продовження, без перебільшення, залежить майбутнє нашої держави.

Як у новій Верховна Рада України ставитимуться до реформи, помітно з передвиборчих програм і обіцянок партій-кандидатів, проаналізував які експерт з місцевого та регіонального розвитку Ігор Абрамюк (Ihor Abramyuk).

Тизер – усі за, але... ([Децентралізація](#)).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Україна має перейти з класу «G» до класу «A» вже у найближчі роки!

Про результати спільної п'ятирічної, непростой, але дуже продуктивної роботи з парламентом над реформою ЖКГ та енергоефективності – на Годині запитань до Уряду!

Саме в цій залі парламент спільно з Урядом приймав рішення, які не ухвалювались в країні 27 років. (...) ([Геннадій Зубко](#)).

Маємо вже 909 об'єднаних громад, які взяли на себе відповідальність за розвиток своїх територій. Люди там вже живуть в умовах, коли місцева влада не ховається від проблем, не перекладає на район, область чи державу, а намагається вирішити їх самостійно або разом з мешканцями. Для цього ОТГ мають і повноваження, і можливості. Тому і якість життя там поступово покращується. Але, на жаль, досі багато громад «хочуть ще подумати», «не хочуть поспішати», хвилюються, що «більше втратять, ніж отримають», і цим консервують свою неуспішність. Я б радив їм не вигадувати причини, щоб нічого не робити... А якщо хтось чекає на реванш централізації, то його не буде. Сотні громад, які відчули смак успіху, цього не дозволять, – Вячеслав Негода.

Житомирщина зберігає лідерство у формуванні об'єднаних громад. Хмельниччина перемістилася з п'ятого на третє місце завдяки створенню у червні Нетішинської міської ОТГ. Найгірше зі створенням громад традиційно на Вінниччині та Закарпатті. При цьому та Вінниччині, як і на Полтавщині, громади найактивніше співпрацюють. На Волині, Житомирщині, Запоріжжі та Чернігівщині не залишилося жодного району без ОТГ. Донецька, Дніпропетровська, Львівська та Одеська області отримають цього року найбільше державної допомоги на розвиток регіону і громад... Ці та інші дані – у свіжому моніторингу процесу децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування Мінрегіону станом на 10 червня.

Завантажуйте за посиланням (Посилання на матеріали: ([Децентралізація](#))).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

#ДФРР #децентралізація

Новим дитсадкам, школам, медзакладам та інфраструктурі бути! А значить і новій якості послуг!

Близько 180 проектів, які фінансуватимуться за кошти ДФРР у 2019-му, затвердили сьогодні на Комісії з відбору інвестпрограм регіонального розвитку. На суму – близько 2 млрд грн.

Нагадаю, нещодавно Уряд затвердив перші 340 об'єктів в рамках ДФРР, які будуть здані в експлуатацію. ([Геннадій Зубко](#)).

Послуги стають ближчими, якіснішими і зручнішими не самі по собі... Це – не проста робота багатьох людей.

Експерт розповів, чому важливо, щоб децентралізація і реформа адміністративних послуг продовжувалися (Посилання на матеріали: ([Децентралізація](#))).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

6 Фінансова #децентралізація

108 млрд грн – доходи місцевих бюджетів за січень-травень 2019 року. Приріст надходжень до відповідного періоду минулого року +20,4%, або 18,3 млрд грн.

Податку на доходи фізичних осіб надійшло 62,4 млрд грн (більше на +11,7 млрд грн).

Плати за землю – 12,9 млрд грн (на +2,5 млрд грн), єдиного податку – 15,1 млрд грн (на +2,9 млрд грн). ([Геннадій Зубко](#)).

Виборча реформа: на які зміни спроможний чинний парламент? Долучайтеся онлайн і дізнавайтеся відповіді. (Посилання на відео: [Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#))).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

#ДФРР #децентралізація

Новим дитсадкам, школам, медзакладам та інфраструктурі бути! А значить і новій якості послуг!

Близько 180 проектів, які фінансуватимуться за кошти ДФРР у 2019-му, затвердили сьогодні на Комісії з відбору інвестпрограм регіонального розвитку. На суму – близько 2 млрд грн.

Нагадаю, нещодавно Уряд затвердив перші 340 об'єктів в рамках ДФРР, які будуть здані в експлуатацію.

З Lev Partskhaladze, Надія Бондарчук, Вячеслав Негода – в Будинок Уряду України. (...) ([Геннадій Зубко](#)).

Реформа публічної адміністрації залишається однією з пріоритетних в Україні, але повністю досі не впроваджена. Після майбутніх парламентських виборів для неї відкриється нове вікно можливостей. ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Круглий стіл з обговорення проекту Програми ЕЕФонд

Геннадій Зубко про програму Фонду енергоефективності, законодавчі ініціативи, ЖКГ, енергоефективність та інше.

Слідкуйте он-лайн та дізнавайтеся усе про співпрацю ОСББ та Фонду ЕЕ. (Посилання на відео: ([Геннадій Зубко](#))).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Сьогоднішня Коордрада донорів з енергоефективності – справжній brainstorming єдиної команди міжнародних партнерів, Мінрегіону та Фонду енергоефективності, які об'єднались навколо реформи та запуску Фонду.

Деталізували грантову політику Фонду. Головне:

Кінцевими бенефіціарами грантів є співвласники багатоквартирних будинків.

Гранти надаватимуться ОСББ в обсязі:

- 40 % вартості заходів у рамках Пакету «А»
- 50 % для Пакету «Б».
- Для перших 300 заявок ОСББ - додатковий грант у розмірі 20 %.
- Згодом також буде можливість надавати додаткові гранти для пакету «Б» в розмірі 20% для ОСББ, у яких принаймні половина співвласників – субсидіанти.

Програма «Перші ластівки», участь в яких беруть 15 ОСББ з різних регіонів виявилась успішною і дуже корисна для тестування всіх процедур Фонду. Наразі всі 15 проектів пройшли енергоаудит.

Підписання Угоди між Фондом ЕЕ та IFC щодо повноцінного запуску Фонду з урахуванням грантової політики заплановано на початок липня.

Дякую за дуже гарну оцінку міжнародними партнерами роботи команди Мінрегіону у впровадженні реформи енергоефективності та результатів, які ми вже маємо. (...) ([Геннадій Зубко](#)).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Муніципалітети – ключова ланка у просуванні енергоефективності та запуску проектів в рамках Фонду енергоефективності в регіонах.

Для успіху й швидкого темпу нам потрібна синергія зусиль: держава + муніципалітети + ОСББ + місцевий бізнес! Саме муніципалітети мають дати сигнал і поштовх енергоаудиторам, енергосервісним, будвельним та проектним компаніям на місцях.

Також, муніципальні програми співфінансування енергоефективних заходів можуть суттєво допомогти й посилити ОСББ при участі їх в основній Програмі Фонду ЕЕ. Наприклад, у співфінансування робіт чи заходів, які не

можуть бути профінансовані Фондом, але без яких комплексна термомодернізація багатоквартирних будинків не можлива.

Презентували сьогодні представникам муніципалітетів та профільним асоціаціям Програму Фонду енергоефективності.

Розраховуємо на активність та максимальну включеність у процес!

З Фонд енергоефективності Офіс підтримки та впровадження реформ Мінрегіону ([Геннадій Зубко](#)).

Виборча реформа: на які зміни спроможний чинний парламент?

Долучайтеся онлайн і дізнавайтеся відповіді. (Посилання на відео: [\(Реанімаційний Пакет Реформ - РПР\)](#)).

«Щоб пояснити людині, в чому сенс реформи – доводиться лізти крізь рекламні хащі великих компаній», – наш колега з Чугуєва, Роман Лихачов, поділився, як місцевій коаліції вдається достукатись до людей у своєму місті.

Читати тут: <http://bit.ly/2QIZXsx> ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Отримав послугу – сплати за неї, але тільки в тому випадку, якщо вона надана якісно і в повному обсязі. Сьогодні, на Уряді затвердили Порядок перерахунку вартості послуги з управління багатоквартирним будинком за період її ненадання або надання неякісної послуги.

Ключове:

- сплата лише за фактично надані послуги;
- зменшення рахунків у платіжках у разі неякісної послуги або її ненадання;
- чіткі взаємовідносини з управителем;
- уникнення непорозумінь щодо нарахування плати;
- особливості здійснення перерахунку за техобслуговування і енергопостачання ліфтів, а також утримання;
- обслуговування і поточний ремонт внутрішньобудинкових систем;
- інформування управителем споживачів про проведення перерахунку.

З Офіс підтримки та впровадження реформ Мінрегіону ([Геннадій Зубко](#)).

Закликаємо Вас підтримати Принципи пріоритетних реформ в Україні від громадянського суспільства (Принципи Торонто). Проект документа підготовлений Робочою групою громадянського суспільства за координації РПР.

Фіналізований документ буде презентований в рамках третьої Конференції з питань реформ в Україні (Ukraine Reform Conference).

Підтримати від імені ГО ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

Зустрівся зі Старшим радником США з питань реформування оборонно-промислового комплексу України Дональдом Вінтером. Кадровий офіцер з управлінським досвідом понад 45 років. Його призначення стало ще одним кроком співпраці Пентагону та українських оборонних структур. (...) ([Volodymyr Groysman](#)).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

В Україні з'явилась по-справжньому нова школа. Цього року її перший клас закінчили учні по всій країні.

Коли ми розпочинали реформу освіти, думали про те, як облаштувати затишний шкільний простір. Розуміли, що малечі для формування гарної постави потрібні нові парти, які за необхідності можна поставити в коло, щоб працювати в команді. Також діти в початкових класах дуже рухливі, тому потребують простору для ігор та відпочинку.

Тобто продумували всі нюанси, які дозволять зробити навчання максимально комфортним. Але не тільки. Насправді, головне було в іншому.

Ми хотіли створити школу, до якої приємно ходити. Де дослухаються до думки дитини та поважають її.

Виховати не просто учня, а інноватора, який не боїться брати на себе відповідальність та приймати рішення.

Навчити не зубрити факти та визначення, а передати комбінацію умінь, способів мислення та цінностей, які формують сильну, яскраву особистість.

Але ми розуміли, що всі ці круті ідеї неможливо реалізувати без вчителя. Доки педагог навчає дітей по-старому, доти зміни залишаються просто гарним задумом. Тому провели масштабну перепідготовку, яку вже пройшли тисячі освітян.

У робочих поїздках я спілкувався з таким вчителями. Вони працювали в школі по 10-20 років. Ці люди досвідчені та професійні, але охоче змінюють навички, бо кажуть, що новий підхід правильніший.

Р. S.: А поки попереду літо. Дітям бажаю добре відпочити, набратися сил і підрости. Приходьте у вересні зі свіжими ідеями. Ми на вас чекаємо. Нові вершини самі себе не підкоряють. ([Volodymyr Groysman](#)).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

Моє головне завдання зараз – зберігати стабільність і втримати країну. Щоб в Україні не зупинилось економічне зростання і продовжилися розпочаті реформи.

Якими були події цього тижня і що вдалося зробити дивіться у відеощоденнику 24/7 (Посидання на відео: ([Volodymyr Groysman](#))).

Децентралізація – це погано лише для тих, хто не звик нічого робити самостійно.

Бюджет Миколаївської громади на Донеччині після об'єднання зріс з 15 до 130 млн грн.

Там говорять, що завдяки децентралізації отримали такі можливості, на які і не сподівалися... ([Децентралізація](#)).

Не романтичні настрої керують 21 століттям, а прагматичні підходи до успіху.

Надійними партнерами в роботі з проектами реформ можуть стати регіональні коаліції.

Перевірити, чи є у необхідному вам місті коаліції ГО, можна на нашій мапі [#РегіональнаСпівпраця – regional.rpr.org.ua/coalition/](#)

Як знайти потенційних партнерів у регіонах?

- безпосередньо зверніться до коаліції у регіоні, перевіривши наявність її контактів на сайті <https://invalid.invalid/>

- чи напишіть на нашу сторінку з відповідним запитом

- або напишіть комунікаційниці Надії Мазур чи координатору регіонального напрямку Івану Омеляну.

Шукайте партнерів, бо разом і зміни робити легше. ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Республіка Польща послідовна у підтримці якісних перетворень в Україні, зокрема – реалізації ключової реформи – реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади. ([Децентралізація](#)).

Я знаю, що зараз вже дехто висловлює бажання «підрихтувати» децентралізацію. Я з цим не погоджуюсь. Я проти будь-яких спроб заблокувати реформу, – Глава Уряду Володимир Гройсман ([Децентралізація](#)).

Місто Долина що на Івано-Франківщині вийшло до фіналу конкурсу Європейського Союзу зі сталої енергії.

На конкурс місто подало проект «Скорочення енергоспоживання та викидів CO₂ в житловому секторі міста Долина», який було реалізовано в рамках ініціативи ЄС «Угода мерів – Демонстраційні проекти» (згідно умов гранту, ЄС покрив 60% вартості робіт (772, 6 тисяч євро), 20% – сплачували мешканці, ще 20% – місто) <https://bit.ly/2Mjtj23> ([Мінрегіон](#)).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

В ефірі ICTV разом з Охана Sokolova поговорили про політичне майбутнє. Я прийняв рішення самостійно балотуватися до Парламенту зі своєю політичною силою Українська стратегія.

Наша команда знає, як реалізувати все те, що запропонуємо. Ці кроки будуть робити Україну сильною, а людей – заможними. Я хочу, щоб українці

жили в безпеці, з нормальним достатком та мали впевненість у завтрашньому дні. (Посилання на відео: ([Volodymyr Groysman](#))).

Проекти, які підтримуватиме Фонд енергоефективності, у першу чергу мають бути ефективними.

І сьогодні дуже важливо не гнатися за використання коштів, а досягти максимального ефекту від впровадження енергоефективних заходів в будинку, – Зубко. ([Мінрегіон](#)).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

Запуск проекту «Поліцейський офіцер громади». (Посилання на відео: ([Volodymyr Groysman](#))).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

«Не уявляю, кому у здоровому глузді захочеться повертатись до радянської централізованої системи». Так сказав сьогодні про шлях української децентралізації спецпосланник Уряду Німеччини Георг Мільбрадт.

Сто відсотків!

Для незворотності реформи потрібно, щоб парламент прийняв необхідні закони та конституційні зміни!

А ще – постійна робота по об'єднанню громад та формуванню перспективних планів, маємо закрити всі «білі плями».

Дякую пану Мільбрадту за спільну роботу, особисту залученість у реформу та віру в Україну.

Не зупиняємось!

З ULEAD з Європою / ULEAD with Europe ([Геннадій Зубко](#)).

Майбутній парламент приречений, якщо не продовжить децентралізацію! Якщо реформа не буде серед пріоритетів у майбутній коаліційній угоді! Мінрегіон точно не зупиниться у реформі! ([Мінрегіон](#)).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Майбутній парламент приречений, якщо не продовжить децентралізацію! Якщо реформа не буде серед пріоритетів у майбутній коаліційній угоді!

Мінрегіон точно не зупиниться у реформі!

Про це – на зустрічі, яку провели разом з спецпосланником Уряду Німеччини Георгом Мільбрадтом з керівниками Центрів розвитку місцевого самоврядування, профільними заступниками голів ОДА, нашими міжнародними партнерами з ULEAD з Європою / ULEAD with Europe

Ми єдина децентралізаційна команда, яка суттєво просунула реформу вперед і має добрі результати. І ще маємо попереду багато завдань. Політичне перезавантаження жодним чином не має впливати на цю роботу. Головне зараз:

- максимальна активізація роботи щодо підтримки утворення ОТГ відповідно;
- розроблення та затвердження перспективних планів формування територій громад, які охоплюють 100% території областей;
- підготовка та реалізація наших пріоритетних проектів – в освіті, медицині, адміністративних та соціальних послугах, а також інфраструктурному напрямку.

Дякую нашим міжнародним партнерам за незмінну підтримку реформи. Рухаємось далі! ([Геннадій Зубко](#)).

Запровадження податку на виведений капітал допоможе українським компаніям уникнути проблем з неформальними подвійними стандартами у сфері оподаткування та знизити рівень корупції у податковій системі.

Про це говорили на зустрічі експертів РПР з Мартіном Гроте, старшим економістом Міжнародного валютного фонду, членом місії МВФ в Україні. ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

Децентралізація. Ви б тільки знали, як важко було її розпочинати. В успіх змін не вірили ні на місцях, ні в державній владі. Але якби ж тільки не вірили. Стара система з усіх сил чинила опір змінам.

Як раніше було? Гроші, як і повноваження, були «нагорі». У міста і села кошти передавали за принципом «кому які крихти залишились». Природньо, що тодішню владу такий стан речей повністю влаштовував.

У 2014 році, одразу після Революції Гідності, я прийшов працювати в Уряд заради впровадження децентралізації. І як би емоційно це не звучало, заради неї змінив своє життя.

Минуло 5 років, і зараз в Україні не тільки говорять про децентралізацію, мільйони українців живуть в успішних громадах. А яке покоління менеджерів виросло в невеличких містах та селах! Цих управлінців не призначили з Києва, їм повірили люди. Коли система збудована на довірі, на спільних цінностях, вона працює зовсім по-іншому. Бо кожна людина в громаді розуміє: вона облаштовує свій дім. За це і боремося. ([Volodymyr Groysman](#)).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

Я вирішив далі служити державі, тому прийняв рішення, що буду брати участь у парламентських виборах. Я хочу створити політичну силу, яку очолю особисто. Вона буде мати назву «Українська стратегія». Зберемо команду людей, які чітко знають, що потрібно країні. ([Volodymyr Groysman](#)).

Віце-прем'єр-міністр України, Міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Зубко:

Сміття – це не проблема, сміття – це можливості!

Завод «Енергія» – єдиний діючий сміттєпереробний завод в Україні. Введений в експлуатацію у 1987 році. Приймає і переробляє близько 25% від загальної кількості відходів, які щодня виробляються в Києві. Щороку місто продукує 1,3 тис тон сміття.

Є джерелом альтернативної енергії. Щороку при спалюванні сміття завод виробляє більше 150 тис. Гкал теплової енергії. Цього достатньо для опалення 200 багатоповерхівок і 300 будинків гарячою водою влітку. Теплова енергія використовується на потреби столичного масиву «Позняки».

Сьогодні презентували проект модернізації заводу. Насамперед – впровадження системи хімічного очищення димових газів. Детальніше про етапи модернізації – на слайдах.

Модернізація заводу «Енергія» має стати успішним прикладом для всієї країни! ([Геннадій Зубко](#)).

28 Щоб запобігти монополізації ринку банкрутства та корупції у ньому, експерти РПР звертаються до Кабінету Міністрів України та Міністерства Юстиції України з вимогами:

- створити робочу групу у складі представників ринку, арбітражних керуючих, електронних майданчиків та експертів із аукціонів;
- розпочати діалог з експертами для розробки проекту Постанови щодо проведення електронних аукціонів та авторизації електронних майданчиків;
- визначити ДП “ПРОЗОРРО.ПРОДАЖІ” адміністратором електронної торгової системи для продажу майна боржників. ([Реанімаційний Пакет Реформ - РПР](#)).

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман:

Я тут. Це слоган нового проекту «Поліцейський офіцер громади». У нього ми закладаємо ідею, що кожна ОТГ у країні повинна мати свого поліцейського. Це буде людина, якій довіряють мешканці, яка буде на постійному зв'язку та допомагатиме громаді.

Планується за 2019-2020 роки відібрати 1624 офіцери для громад.

Для того, щоб стати таким поліцейським, потрібно перемогти в конкурсному відборі. Після цього кожен офіцер-переможець пройде підготовку міжнародного рівня.

Поліцейські громад матимуть все необхідно для того, щоб професійно виконувати свій обов'язок.

Це й спеціальні авто підвищеної прохідності на базі кросовера Renault Duster, планшети, камери, радіостанції. ([Volodymyr Groysman](#)).

ЕКСПЕРТНИЙ ПОГЛЯД

([Радіо Свобода](#))

Голова об'єднання «Східний комітет німецької економіки» Вольфганг Бюхеле:

Молодий президент після своєї переконливої перемоги на виборах має величезні можливості надати нову динаміку процесові реформ в Україні і ще міцніше орієнтувати свою країну на внутрішній ринок ЄС, у чому Зеленський заслуговує на підтримку.

Інтерес німецької економіки до України величезний, і наявні гальма в економічних відносинах двох країн можна зняти – для цього президент Зеленський має «успішно перетворити величезний кредит довіри населення у високий темп реформ і успішне придушення корупції і бюрократії.

Новий президент шукає нової динаміки для Мінського мирного процесу, щоб мирно завершити конфлікт на сході України і дати економічну перспективу населенню регіону. У цьому дотеперішні реакції російської сторони, на жаль, надзвичайно розчаровують. Москва мала б скористатися наданою можливістю здійснити новий початок у відносинах і дати позитивний сигнал, наприклад, звільнивши нарешті ув'язнених українських військових.

Також важливим є досягнення нової домовленості про транзит газу між Росією і Україною. «Північний потік-2» не зможе замінити і не замінить газового транзиту через Україну, і нам і далі потрібен цей маршрут для забезпечення енергетичної безпеки Європи.

([Слово і Діло](#))

Директор аналітичного центру «Інститут міста» Олександр Сергієнко:

У багатоквартирних будинках 90% тарифу становить вартість газу. Вона є критичною для спроможності людей сплачувати за комунальні послуги.

Газ сидить і в електриці, електрика – в холодній воді, каналізації. Левова частка – платежі за опалення, там газ – критична величина. Якою має бути вартість газу? У нас усі говорять про економічно обґрунтований рівень, маючи на увазі ринкову ціну в Європі. Однак цей підхід хибний, доходи в нас не європейські.

Крім того, що доходи українців далекі від європейських, ми ще й не маємо шляхів для заощадження. Якщо в багатоквартирних будинках ще можна встановити загальнобудинкові лічильники, то про квартири ніхто не згадує, хоча це є основою заощадження.

Якби люди мали можливість відключати опалення в себе в квартирі хоча б на певний час, то було б зниження платежів для населення, однак, на

жаль, цього немає. В Києві 12,5 тисяч багатоквартирних будинків, приблизно в 3 тисячі лічильники просто вкрали чи зламали.

Вартість газу передусім має бути адекватною можливостям населення сплачувати. Є постанова 867, де закладена певна формула. Уряд міг би змінити цю постанову й, відповідно, відрегулювати вартість газу.

За останні 2 роки ми бачимо, що вартість газу не є адекватною спроможності населення сплачувати. На 1 січня 2017 року заборгованість була 23 мільярди гривень, а на лютий 2019 року вона зросла втричі – до 69 мільярдів гривень.

Стрімке зростання заборгованості свідчить про те, що за цими тарифами люди не можуть сплачувати. Можна придумувати будь-які формули, але якщо уряд не встановить відповідність тарифів і доходів, люди все одно не платитимуть.

(Слово і Діло)

Експерт-міжнародник Антон Кучухідзе:

Шанси на членство в ЄС залежать від ефективності України в плані проведення реформ, боротьби з корупцією, економічного зростання, детінізації економіки, забезпечення нормального рівня життя. По-перше, країна має стати ефективною, починаючи від функціонування державних інституцій, закінчуючи матеріальним становищем людей. По-друге, всі члени ЄС мають дати позитивну відповідь на членство України. Поки говорити про це зарано. Україна навіть не має статусу кандидата в члени ЄС.

Наша Угода про асоціацію, яка підписана згідно з виконавчим протоколом Європейської ради від 15 грудня 2016 року, передбачає, що вона не надає нам навіть можливості бути кандидатом на членство в ЄС, відповідно, не гарантує й членства України в ЄС.

Отже, юридично, крім згоди всіх членів ЄС, нам потрібен буде новий документ, договір, який перекриє норму, що є зараз, про те, що угода не гарантує навіть статусу кандидата.

Інші розмови мають радше політтехнологічний характер. Хто б не очолював у 2025 або в 2027 році, чи то Литва, чи то Польща, це питання не вирішить. Звичайно, підтримка Польщі та Литви була, є й буде. Але це лише один-два члени ЄС, а проголосувати мають усі, потрібен консенсус. Потрібно враховувати ще й наші проблеми – війну на Донбасі, анексію Криму, агресію РФ, внутрішньополітичні загрози у вигляді корупції, реалізації європейських норм. Поки в країні безлад, прогресу на міжнародній арені не буде.

(Слово і Діло)

Директор Центру політичних досліджень «Пента», політолог Володимир Фесенко:

Двопалатний парламент не означає федералізації країни. Є багато європейських країн із такою системою, при цьому вони не є федераціями.

Двопалатні парламенти існують не лише у федераціях. У багатьох європейських країнах, які не є федераціями, існують двопалатні парламенти. Наприклад, у сусідній Польщі. Там є Сенат, окрім Сейму. Франція, Італія – також наочний приклад.

В Україні ідея двопалатного парламенту обговорюється ще з 90-х років. Тоді її не підтримали. У 2000 році була пропозиція Кучми запровадити двопалатність. На референдумі ідею підтримали, але ВР не проголосувала за цю ініціативу.

У такій системі є свої плюси й мінуси. Зокрема, потрібні зміни до Конституції. В принципі, якщо «Слуга народу» виграє вибори, ще й матиме союзників, які підтримають їхні пропозиції, це матиме підтримку. Однак слід зважати, що двопалатна система спрямована на мінімізацію впливів окремих політичних сил.

Тобто, щоб це була більш збалансована система – враховувались інтереси місцевого самоврядування, регіонів. Партійні впливи мають компенсуватися шляхом більш професійного, відповідального складу верхньої палати, яка може формуватися або з представників місцевого самоврядування, або шляхом прямих виборів. Тоді потрібно змінювати виборчу систему. Наприклад, нижня палата – за партійними списками, а верхня – за мажоритарною або з представників місцевого самоврядування.

Серйозний мінус двопалатності полягає в повільнішому законодавчому процесі, швидких законів не буде. Можуть бути розділені кадрові функції. Команда Зеленського сподівається перенести деякі функції до верхньої палати, хоча незрозуміло, навіщо, якщо вони матимуть більшість. Тим більше не факт, що вона ухвалюватиме кадрові рішення, наголосив він. Імовірно, це ідея не стільки Зеленського, скільки Стефанчука. Але він не оцінює, наскільки така система працюватиме в нашій специфічній політичній реальності. Ця ідея може принести зовсім інші наслідки, ніж вони планують.

[\(Слово і Діло\)](#)

Економічний експерт Олег Гавриш:

Загроза світової кризи вже стала не теоретичною, а реальною. Це неминуче, тому краще бути готовими до цього.

Світова криза, звичайно, позначиться й на українській економіці. Фактично, в нас знизиться обсяг експорту товарів. Вартість зерна, сталі – впаде все те, що ми експортуємо. Потрібно розуміти, що українська економіка все ще сировинна, на жаль. А оскільки все впаде в ціні, відповідно, й інвестиції різко знизяться.

Крім того, кількість робочих місць також зменшуватиметься, деякі люди будуть звільнені, інші – з меншою зарплатою. Оскільки наповнення бюджету знизиться, це сильно вдарить по можливості України виплачувати борги. Не виключено, що взагалі може дійти до дефолту.

В Україні зараз вкрай не вигідна ситуація для періоду глобальної кризи. В нас немає достатніх резервів, можливостей для того, щоб якось збільшити

обсяги виробництва товарів. Адже досі нічого не зроблено для переробних галузей. Нічого не зроблено для того, щоб розвивати за високою доданою вартістю ту продукцію, яка була б затребуваною на світовому ринку й не впала в обсязі вартості при експорті.

Такі структурні реформи не проведені, й не факт, що вони зараз можливі. В нас або вибори, або ще одні вибори, або інші причини, й коли це закінчиться, незрозуміло. Не факт, що новий склад парламенту зможе швидко вирішити ці питання так, щоб не було проблем для країни, щоб забезпечити економічне зростання.

Кризи не уникнути. Світова фінансова криза статична. Раз на 10 років вона трапляється. Минулого разу криза була в 2008 році. Мала бути в 2018 році, але на рік відтермінувалася. Якщо зважати на світову економічну теорію, то кожні 10 років трапляється криза. Це просто закон, це має відбутися. Вже після кризи піде хвиля зростання. На цій хвилі є можливість запустити економіку. Головне – не пропустити момент. Але кризу потрібно пройти підготовленими, тобто максимально запастися грошима й стабільною роботою.

([Дзеркало тижня](#))

Представник президента в Кабінеті міністрів Андрій Герус:

За даними НКРЕКП, розрахунковий тариф ТЕС за формулою «Роттердам+» в першому півріччі 2019-го повинен був скласти 2 грн/кВт-год.

Але в останню декаду травня такий тариф впав на 24%, до 1,53 грн/кВт-год. За першу декаду червня тариф знизився до 1,43 грн, що на 29% нижче відповідного тарифу згідно «Роттердам +».

Сезонність не має суттєвого впливу на такі тарифи, але для повноти картини можна порівняти такий тариф з відповідними періодами 2018 року. В останню декаду травня і першу декаду червня цього року тарифи ТЕС на 17% -24% нижче, ніж в минулому році у ці ж періоди.

За червень вугільні електростанції отримають приблизно на 1,5 млрд грн менше, ніж отримали б при фактичному тарифі «Роттердам +», а їх тарифна виручка за другий квартал 2019 року була б на 3 млрд грн більше. Фактична ліквідація «Роттердам +» відбулася завдяки діям широкого кола осіб, великому публічному резонансу, висвітленню цієї корупційної формули в медіа, соціальним мережам і т. д. Ми зробили це разом.

([Дзеркало тижня](#))

З 1 липня планується в Україні запустити енергоринок.

Старший радник USAID з питань енергетики Шукру Богут:

Ми рекомендуємо запустити ринок у «Безпечному режимі», щоб обмежити ризики. Безпечний режим допоможе забезпечити надійне постачання українським споживачам електроенергії належної якості за прийнятними цінами. У рекомендаціях USAID йдеться про те, що функціонування ринку електроенергії в безпечному режимі означає введення

на перехідний період певних обмежень, щоб мінімізувати фінансові та технічні ризики. Зокрема, серед таких обмежень – запровадження механізму спецобв'язків для недопущення зростання тарифів для побутових споживачів, вимога щодо торгівлі стандартизованими продуктами на базі прозорої торговельної платформи для електронних аукціонів, чіткі правила розрахунку та цінові обмеження на двосторонньому ринку та ринку на добу наперед, вдосконалення наявних систем обліку та авансових платежів за послугами балансування, щоб уникнути ризиків неплатежів.

Відкриття оптового ринку електроенергії у безпечному режимі збільшить ефективність роботи ринку та зменшить непередбачуваність ціноутворення. А також допоможе виявити проблемні питання в правилах функціонування ринку та правовій базі.

([Український кризовий медіа центр](#))

Голова правління Фундації DEJURE Михайло Жернаков:

Народні депутати мають відновити покарання за незаконне збагачення, забезпечити справжню судову реформу, прозорі конкурси до Конституційного Суду, позбавити СБУ невластивих функцій, розпочати реформу МВС та Нацполіції, перезапустити частини антикорупційних органів, які себе дискредитували, забезпечити реформу прокуратури, перезапустити Державне бюро розслідувань та створити служби з фінансових розслідувань, затвердити антикорупційну політику та зберегти міжнародні закупівлі ліків. Ми закликаємо учасників парламентських перегонів підтримати цей порядок денний і публічно про це оголосити.

([Український кризовий медіа центр](#))

Виконавчий директор ГО «Антикорупційний штаб» Сергій Миткалик:

За час роботи онлайн інструменту Антикорупційна карта ремонтів з 2017 року вдалося повернути 2 млн. грн. бюджетних коштів. Чим більше нам будуть передавати інформацію громадяни – тим швидше будуть усунені випадки неякісного ремонту і вкрадені бюджетні кошти будуть повернені.

16.8 млрд грн використано на ремонтні роботи в Одесі, Запоріжжі, Херсоні, Житомирі та Луцьку за час роботи системи Prozorro з 2016 по 2019 рік. Найбільші кошти йдуть на ремонт шкіл, доріг та великих інфраструктурних об'єктів.

Представник Антикорупційного офісу (Одеса) Аркадій Топов:

За останні 3 місяці через Антикорупційну карту ремонтів надійшло 175 скарг від громадян. Найбільше з Одеси – 58, найменше з Херсону – 5 скарг. В основному скарги стосуються неякісного ремонту в житлових будинках. Ми провели 19 зустрічей з мешканцями Одеси і з'ясували, що часто люди не знають про те, що відбувається ремонт, не знають що саме ремонтується. Часто міська рада ніяк не узгоджує ремонт у будинку чи на території будинку з мешканцями.

([Новое время](#))

Перший заступник глави НБУ Катерина Рожкова:

У нас немає такого, що нам транш потрібен прямо сьогодні або завтра... Ми бачимо, що 2019 рік ми в принципі можемо пройти. Важливість наступного траншу в тому, щоб він був і підтвердив курс на реформи.

Заява Адміністрації президента за підсумками зустрічі з МВФ досить оптимістична. Україна готова продовжувати працювати з МВФ і виконувати програму. Існуюча програма розрахована до лютого 2020 року. До її завершення планувалося отримати ще два транші – у травні і листопаді. У травні транш ми не отримали, але вибори пройдуть швидко, сформується новий або старий-новий уряд і ми зможемо завершити цю програму.

НБУ має \$19,5 млрд резервів, при тому, що до кінця 2019 року Україна повинна виплатити трохи більше \$5 млрд за валютними зобов'язаннями уряду. Резервів вистачить, щоб обслужити ці борги. Питання в тому, що співпраця з МВФ відкриває можливість залучати фінансування від інших МФО.

([Новое время](#))

Дипломат, міністр іноземних справ (2007–2009) Володимир Огризко:

Позиція Франції щодо повернення Росії до ПАРЄ та Північного потоку-2, якщо говорити дипломатично, є не надто позитивною, а якщо недипломатично – то може навіть і проросійською. Хоча вони там і знаходять свої аргументи і докази того, що треба щось робити. Так, робити і справді треба – та тільки не за рахунок України. Тож якщо цей особистісний момент між двома президентами і є, то станом на сьогодні він ще не працює. Та, можливо, спрацює пізніше.

Питання повернення Росії до ПАРЄ може стати справжнім тестом на те, цінності чи ціни візьмуть верх у підходах західних лідерів. Якщо переможуть ціни – так звані прагматичні підходи, коли щось «вигідно», «бо так треба» чи «всім буде краще», але за рахунок України – це означатиме початок занепаду Ради Європи як такої. Це буде крок в бік девальвації цінностей, який дозволить багатьом країнам дивитись на порушення прав людини крізь пальці, а в разі зауважень показувати на Росію, якій все можна, а відтак можна і нам. З такої далекоглядної перспективи на цій організації можна буде ставити сумну крапку.

Звісно, цей акт у п'єсі не останній. Можливо, наступного тижня ми відзначимо, що в європейських лідерів на першому місці такі цінності, та щонайменше зараз, аналізуючи позиції урядів – і передусім французької влади – ситуація, на жаль, не надихає.

Як можна оцінити перші зовнішньополітичні кроки Зеленського? У всякому разі я можу сказати, що мені подобається те, що зміни курсу не відбулось. Розставлені чіткі акценти як щодо Росії, так і необхідності її стримування як країни-агресора і покарання за те, що вона робить.

Принципово важливо, що підтвердився курс на ЄС і НАТО. Питання лише за тим, як ці красиві правильні гасла будуть реалізовувати – як тільки це почне вимальовуватись, з'явиться і можливість дати оцінку практичним крокам Зеленського.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Міністр інфраструктури України Володимир Омелян:

Ми побили усі європейські рекорди росту авіасполучення. Аеропорти ростуть з темпами 30-50% і вище. Завдяки тій реформі, через встановлення нормального прозорого конкурентного ринку, яку ми провели, авіап перевезення подвоїлися.

Також Україна вперше з 80-х років почала капітальне будівництво автошляхів, створивши прозорі умови для роботи близько 40 компаній в галузі, де, як він стверджує, раніше працювали одна-дві фірми, наближені до прем'єр-міністра чи одного з міністрів.

Мене сильно непокоїть «Укрзалізниця», бо її потенціал перевезення вантажів і пасажирів величезний. «Укрзалізниця» довго була державою в державі зі своїми правилами, з диким впливом політичних груп та олігархів. Я б дуже хотів, щоб ця реформа вдалася. Як кожен українець помітив реформу авіації, коли за квитки платять майже в 10 разів менше, так успішну реформу «Укрзалізниці» помітить кожен українець.

[\(Радіо Свобода\)](#)

З першого липня в Україні має запрацювати новий, конкурентний ринок електроенергії: це передбачають відповідний закон та останні рішення уряду.

Виконувач обов'язків головного виконавчого директора НЕК «Укренерго» Всеволод Ковальчук:

Підготовка до запровадження ринку електроенергії в Україні є незворотньою, однак залишається низка невирішених питань, які можуть призвести до відчутного подорожчання електроенергії для населення та бізнесу та спричинити інші проблеми в секторі.

В Україні залишається перехресне субсидіювання (бізнес платить значно більше, щоб компенсувати відносно низьку ціну електрики для населення – ред.).

Окрім того, імпорту електроенергії з Євросоюзу технічно неможливий. Але головне – досі не створені головні елементи ринку. За три тижні до запуску ринку енергії не створені «гарантований покупець» і оператор ринку. Тому модель ринку має бути скоригована. Потрібні зміни на законодавчому рівні. Навіть якщо все заплановане якісно доробити до 1 липня – ринок електроенергії залишиться в зоні ризику.

В разі запровадження ринку неможливо дати гарантії, що ціна електроенергії не виросте. Питання лише в обсягах зростання. Відтак «Укренерго» пропонує парламенту відтермінувати запуск ринку,

запланований на 1 липня, і у стислі терміни провести всю необхідну роботу для створення умов для нього.

([Радіо Свобода](#))

Енергетичний експерт Ольга Кошарна:

Запровадження першого етапу (роздрібного ринку електроенергії) виявило значні неточності та хиби у новій системі, які не встигають усунути, при цьому координація між відомствами є вкрай неефективною.

Як показало запровадження роздрібного ринку, в нас досі немає точності даних. Точних даних ще немає за січень! Уявіть, що відбуватиметься, коли запрацюють одночасно ринок двосторонніх договорів, балансуючий ринок, ринок на добу вперед... Програмні продукти не пройшли достатнього тестування. Хоча завдання уряду – зібрати докупи всі пазли ринку, всіх його учасників. Ринок газу, до прикладу, був значно простіший, але і там були проблеми. На мою думку, запуск ринку треба «відсувати». Але не на рік, а на три місяці. І ці три місяці уряд має пропрацювати у надзвичайному режимі.

Експерт з питань енергетики Сергій Дяченко:

Запровадження нового ринку електроенергії треба відтермінувати, оскільки не відпрацьована система регулювання енергосистеми в нових умовах, нікуди не зникло перехресне субсидування, а вільна конкуренція, що може стримувати ціни – під питанням. Якщо є механізм прямого встановлення цін для населення – це перехресне субсидування, так чи інакше, як би його не назвали чи не оформили. Так, це вихід. Але вихід небезпечний. Якщо регулювати ціни, то цей ринок мало відрізняється від попереднього. Головна відмінність: регулювання стає значно складнішим. Ринок, який діє до 1 липня, досить непогано регулюється. Зрештою, знайшли ті ціни, які влаштовували і виробників, і споживачів.

Водночас головним недоліком системи, яка діє до 1 липня, є те, що вона незручна для залучення інвестицій. Немає гарантій прибутку, гарантій, коли регулятор визначає ціни. Ці гарантії дотепер мала лише «зелена» енергетика. Новий ринок – не пристосований до регулювання. Але його позитивом є конкурентне середовище, яке й регулює ціни. Тому ринок електроенергії є привабливим для інвесторів. Але коли немає конкуренції (є три великі виробники, як в Україні) – цей ринок стає токсичним.

Запровадження ринку електроенергії в тому вигляді, в якому він прописаний зараз, лише закріпить домінування найбільших гравців, двох державних і одного приватного: НАЕК «Енергоатом», ПрАТ «Укргідроенерго» та холдингу «ДТЕК». Що, зрештою, не викличе задоволення в західних партнерів, які намагаються спонукати Україну до реформ.

Невинесення відтермінування ринку електроенергії на розгляд Верховної Ради виглядає як пряме лобі «ДТЕК». При тому, що новий ринок

визнали недоопрацьованим і депутати профільного комітету парламенту, і європейські партнери. Але уряд вирішив запустити його як є. Все може «посипатися» так, що не зупиниш. Єдиний варіант – хіба що подати позов до Конституційного суду. Можливо, компанія «Укренерго» це зробить.

Компанія ДТЕК наразі не коментує питання про ризики запровадження ринку електроенергії у липні. Зі свого боку, очільники НАЕК «Енергоатом» відгукуються про вчасний запуск цього ринку схвально.

Гальмування запуску ринку продовжить життя корупційним схемам, стверджує.

Президент НАЕК «Енергоатом» Юрій Недашковський:

З 1 липня має бути введена повномасштабна нова модель ринку. І неготовність окремих учасників енергоринку не позбавляє їх від відповідальності, як не позбавляє і усіх інших від відповідальності за виконання законів. Закон про ринок електроенергії був ухвалений, у всіх було достатньо часу для того, щоб підготуватися.

Найбільш часто згадувана причина відтермінування – неготовність програмного забезпечення. Нам кажуть, що воно некоректно працює, що воно не пройшло тестування. Але ніхто не каже, скільки часу знадобиться для того, щоб його відтестувати – місяць чи півтора року. Пройде рік, ми знову будемо бачити якісь недоліки. Тому я вважаю, що неготовність програмного забезпечення не може бути причиною перенесення ринку, як не може бути причиною і недосконалість комерційного обліку. Нам говорять про можливі небаланси комерційного обліку. Але є достатньо компенсаційних механізмів, які дозволять на перехідний період розв'язати проблему небалансів.

([Дзеркало тижня](#))

Лідер партії «Слуга народу» Дмитро Разумков:

Ринок землі потрібно буде відкривати. Мораторій накладається з року в рік, тому що це вигідно. Потрібно, щоб власники землі могли нею користуватися. З'явиться законодавча база. Хлопці зараз працюють над цим. З одного боку необхідно захистити національні інтереси, а з іншого – власника.

В Україні не проведено якісний аудит с/х земель. Ми досі не розуміємо, в чийх руках і скільки землі. Це стосується і державних земель.

([Слово і Діло](#))

Директор військових програм Центру Разумкова Микола Сунгуровський:

Якщо ми беремо курс на професіоналізацію армії, то професіоналізму можна досягти й зі строковиками. Дайте їм служити 5 років, і за цей час можна зробити з них професіоналів. Але це буде дорого.

Часто говорять, що контрактна армія дорожча, але це не так. Якщо підрахувати весь цикл проходження служби, то навчання строковиків, потім

звільнення строковиків, крім підготовки резерву, несе чималі витрати. При цьому за час, встановлений на сьогодні, професіонала зі строковика зробити не можна.

Необхідно поступово переходити на змішану систему з великою кількістю контрактників. При цьому відносини між офіцером і рядовим контрактником істотно відрізняються від відносин з призовником.

Контрактники іноді виявляються старші за віком, ніж начальник. Узагалі, це більш професійна, більш підготовлена людина, з якою потрібно зовсім інакше вести справи. Тому запроваджується інститут старших сержантів.

Його запроваджують для того, щоб, окрім іншого, ще й послабити навантаження на молодший офіцерський склад. Вже не буде такого державного замовлення на підготовку молодих офіцерів. Зате підвищиться навантаження на підготовку старших сержантів, а їх готують зазвичай не в академіях, училищах, а на курсах підготовки. Тобто це дешевше.

Крім економічних мотивів, інститут старших сержантів – це саме та ланка в ЗСУ, на якій лежатиме навантаження з підготовки, забезпечення ефективності та атмосфери у військових колективах. Інститут сержантів є в багатьох країнах і зарекомендував себе з позитивного боку.

Має змінитися вся система кадрового підбору, робота з кадрами. Потрібне запровадження системи кадрового менеджменту. Це не лише зміна військових звань. Кожне військове звання передбачає якісь повноваження, якусь відповідальність. Усе має змінитися. Якщо змінювати лише звання, ми нічого не доб'ємося. Інакше можна як завгодно тасувати звання, а результату не буде. Питання системне.

(Слово і Діло)

Директор Асоціації постачальників торговельних мереж Олексій Дорошенко:

З 1 травня до 1 червня 2019 року відбулося зростання цін на 70% соціальних продуктів. У травні споживча інфляція на ринку продуктів становила 0,4% соціальних продуктів згідно з моніторингом Асоціації постачальників торговельних мереж. Загальна вартість продуктового кошику стала вищою на 0,4%.

Минулого року в червні загальне зростання вартості соціального кошику не відбулося й загальна споживча інфляція за даними Держстату дорівнювала нулю. У 2017 році споживча інфляція була аж 1,6%, а в 2016-му, навпаки, була дефляція, тобто загальне падіння цін на 0,2%.

(...) травнева споживча інфляція є несуттєвою. А в серпні чекаємо дефляції за рахунок здешевлення овочів та фруктів, а також стабільної ціни комунальних послуг.

(Слово і Діло)

Президент Центру глобалістики «Стратегія XXI» Михайло Гончар:

В різних областях ціни на газ дійсно можуть відрізнятися. Це пов'язано з тим, що різне транспортне плече з доставки газу від тієї чи іншої дистрибуційної компанії до конкретного споживача.

Оплата послуг споживання газу складається з двох частин – власне, плати за сам газ як товар та плати за його доставку, яка сплачується регіональній дистрибуційній компанії, облгазу. Тому зрозуміло, що хтось ближчий, а хтось далекий від труби високого тиску. Поки доставлять, ціна й тариф будуть вищими.

Зараз стратегічне завдання «Нафтогазу» – нормально підготуватися до зимового періоду, який може бути кризовим. Динаміка газового європейського ринку така, що ціна знижується. Однак це не означає, що якщо сьогодні на європейському ринку ціна впала, то автоматично завтра має впасти в Україні.

Ми ще не сформували такого ринку. Не те що про Німеччину говорити зарано, а навіть про рівень сусідньої Польщі чи Словаччини. Не буде за помахом чарівної палички працювати ринок. Поступово – так. Тому наразі легко займатися здирництвом й вимагати від НАК одночасно зниження цін, анбандлінгу, виконання планів щодо закачування газу, але є стратегічні завдання.

З іншого боку, нам дійсно потрібні нижчі ціни на газ для промисловості, тому що це питання конкурентоздатності нашої продукції як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринку.

Якщо ресурс стає дешевшим, то його починають більше витратити. Висока ціна на газ стимулює заходи енергозаощадження, енергоефективності. У нас звикли, щоб було дешевше. Політики в підсумку роздають популістські обіцянки, які потім стають гаслами й вимогами знизити ціни на газ.

(Слово і Діло)

Президент Центру глобалістики «Стратегія XXI» Михайло Гончар:

Зрозуміла логіка Гройсмана. Він іде на вибори й хизуватиметься, що зміг домогтися від монополіста ще більшого зниження тарифів. Однак це шлях у нікуди, шлях до хаотизації економічного життя. «Нафтогазу» слід готуватися до зими, до того ж до непростой зими, коли Росія готує переривання транзиту в Україну.

Доречніше було б, якби Кабмін сприяв вирішенню питання щодо залучення додаткових коштів для закупівлі газу до підземних сховищ. Це дійсно стратегічне завдання. Тому що вимога знизити ціни на газ – це суто політичний трюк перед виборами, щоб забезпечити собі місце в парламенті.

«А що буде за кілька місяців? Що буде взимку? Чомусь про це не думають. Це показує всю нікчемність претендентів на депутатські мандати. Вони мислять, як одномоментні політики, а не державні діячі», – додав експерт.

На його думку, в цій ситуації спротив «Нафтогазу» доречний і виправданий.

«Де гарантії, що потім ще не вимагатимуть знизити ціни на газ? Знайдеться той, хто говоритиме, що ціни на європейських хабах впали. Так ціни знизились, але це хороший момент, щоб запастися газом на зиму, а вже потім думати про інше.

Якщо «Нафтогазу» зменшувати його надходження, оскільки що менше й дешевше він продасть, то менше в нього буде коштів, то звідки компанія візьме кошти на закачування до підземних сховищ? А взимку зроблять крайнім «Нафтогаз». А що робили влітку? Знизили ціни на газ. Тільки всі про це забудуть, адже влітку тепло, питання газу нікого не турбує. А взимку, коли буде холодно, ситуація виглядатиме інакше.

([Слово і Діло](#))

Верховна Рада схвалила законопроект щодо процедури імпичмента.

Політолог Ігор Петренко:

Головна проблема – це кількість голосів, які потрібні на кожному з етапів. Тобто, щоб розпочати розслідування, скерувати до Верховного суду, Конституційного суду. Для всіх цих рішень потрібні голоси 357 нардепів.

Зараз у зв'язку з ухваленням цього законопроекту просто буде трохи нормована процедура. Це радше дозволить зняти з порядку денного питання на кшталт того, як має діяти спеціальний прокурор, які його повноваження.

Але не можна сказати, що це спрощує процедуру імпичменту. Для цього потрібно вносити зміни до Конституції. До того ж процедура імпичменту прописана в регламенті Ради.

Наприклад, якщо гіпотетично йдеться про імпичмент Зеленського, то для того, щоб запустити процедуру, він має скоїти злочин, держзраду.

Застосувати на практиці цю процедуру буде складно. Ініціативи Зеленського або відхиляють, або не включають до порядку денного.

Зеленський почав вести жорстку риторику проти парламенту з першого свого дня, коли заявив про розпуск ВР. Далі вони також не змогли знайти точки дотику. Тому зараз Рада систематично нівелює ініціативи Зеленського. Грубо кажучи, показує, хто головний. Однак в електоральному сенсі це більше б'є по парламенту, ніж по президенту. Запит у суспільстві на розпуск є й Зеленський зробив цей крок.

Виходить, Рада не йде на компроміс, а це їй шкодить. А в контексті загрози дострокових виборів це може бути ще більшою проблемою. Якщо КСУ ухвалить рішення про скасування дострокових виборів, їх перенесення, це також битиме по старих політиках, а не по Зеленському. Виглядатиме так, що він намагається перезапустити владу, але йому всіляко перешкоджають..

([Український кризовий медіа центр](#))

**Голова експортної платформи Української асоціації меблевіків
Дмитро Патіс:**

За останні п'ять років ведення бізнесу стало набагато легшим. Це стосується повернення НДС і відсутності суворих перевірок.

Директор та засновниця дому моди «RITO» Тетяна Абрамова:

Кілька років тому ми навіть не могли уявити, що можемо вийти на бізнес з Європою. Сьогодні ми, маленька компанія, відчуваємо себе гравцями світового ринку і ми конкуруємо не з українськими, а зі світовими компаніями. Ми відчуваємо себе інтегрованими в глобальну економіку», – додала, під час круглого столу в прес-центрі Українського кризового медіа-центру.

Представник Офісу розвитку малого та середнього бізнесу Андрій Слабінський:

Той обсяг підтримки, який надається Європейським Союзом Україні, не використовується в повній мірі. Це може відбуватися з двох причин – або підтримка не відповідає потребам бізнесу, або про цю підтримку мало знають.

Медіа експерт (Естонія) Рауль Ребане:

Діджиталізація всієї держави є потужним ударом по корупції. Наприклад, в Естонії 82% громадян довіряють податковій інспекції, оскільки неможливо маніпулювати цифрами.

([Український кризовий медіа центр](#))

Внесено зміни до постанови Кабінету Міністрів про діяльність громадських рад.

Державний секретар Міністерства юстиції України Ганна Буяджи:

Даний нормативний акт є досить новаторським, але все залежить від людей та права застосування. На мою думку, прописаний в ньому інструмент є хорошим. Питання тільки у тому як його будуть застосовувати, для того, аби покращити якість роботи органів державної влади.

Серед важливих недопрацювань змін до постанови, учасники брифінгу назвали відсутність гарантії зворотнього зв'язку, адже рішення громадських рад несуть лише консультативний характер для органів державної влади.

Доктор наук з державного управління, професор Національної академії державного управління при президентіві України Лілія Гонюкова:

Громадськість щось робить і пропонує, проте рішення, які ухвалює рада, не завжди враховуються владою. У новій версії постанови рішення громадських рад також несе консультативний характер. Тому треба продовжувати роботу в цьому напрямку.

([Новое время](#))

Співзасновник та директор економічних програм Ukrainian Institute for the Future Анатолій Амелін:

Активно спілкуючись протягом останнього року з основними політичними лідерами країни, для себе відкрив, що у жодного/жодної з них немає візії розвитку України і, відповідно, стратегії її розвитку.

(...) У СРСР була планова економіка, комплексна система розміщення продуктивних сил (ще вивчав у першому інституті цей предмет), інститути, які займалися довгостроковим прогнозуванням і плануванням. Але з розвалом СРСР вони всі залишилися в Москві. Разом з фахівцями, методологією і системою імплементації планів.

Ми ж, українці, не маючи плану розвитку, робили одну тактичну помилку за іншою: відмовилися від ядерної зброї в обмін на уявну безпеку, на «два кроки вперед» вже нікому було думати; не змогли ефективно управляти державним господарством, було розірвано виробничі ланцюжки, а нових будувати ми не вміли; масова приватизація стала одним з найгірших рішень, неефективні держкомпанії переходили у приватні руки, там досить було усунути злочинство і оптимізувати бізнес-процеси, вони ставали вже хорошими «дійними коровами»; рухаючись демократичним шляхом, точніше створюючи ілюзію цього, ми створили систему, за якої можна купити всю державну вертикаль (...); ми кожні кілька років оновлюємо владу, приходять нові зі старими гаслами – ЖКГ, податки, дороги. Але чомусь країна продовжує відставати не тільки від колишніх республік СРСР, а й від усього світу. За 28 років у нас так і не з'явилося загального бачення сучасної України і стратегії її розвитку. «Країни, у яких немає стратегії розвитку, є ресурсом для країн, що її мають», і структура української економіки і експорту дуже чітко підтверджує цю тезу!

Наприклад, в українському експорті частка високотехнологічної продукції всього 20%. У нас зростає торгівля з ЄС, але постачаємо ми їм знову-таки сировину, а купуємо технологічну продукцію з високою доданою вартістю.

Що стосується наших політиків і їхнього ставлення до стратегії, можна згадати ефект Даннінга-Крюгера: «люди з низькою кваліфікацією не можуть прийняти правильне рішення і усвідомити свої помилки через низьку кваліфікацію».

І не зайвим їм буде подивитися на досвід інших країн, які змінили технологічний уклад і реалізують довгострокові стратегії: Казахстан (має стратегію розвитку до 2050 року), США (до 2030 року), Росія (обговорюється майбутня стратегія до 2030 року), Британія (має стратегічний документ до 2030 року), Сінгапур (розробляє візію до 2050 року). Будете сміятися, але навіть у Папуа – Нової Гвінеї є візія до 2050 року!

Що ж є в Україні, запитаєте ви? Десятки секторальних квазістратегій (за фактом це реферати з назвою «Стратегія», які не об'єднані загальною стратегією розвитку країни).

А ще у нас є політики, які вже 28 років говорять, що стратегія країні не потрібна.

([Новое время](#))

Президент України Володимир Зеленський висунув ідею створення в Україні двопалатного парламенту.

Політолог, викладач КНУ імені Тараса Шевченка Петро Олещук:

Двопалатний парламент як інструмент системи стримувань і противаг пасує країнам, де високий рівень правової культури, де депутати у масі своїй пристойні люди, а не стадо дикунів, що не ходять на роботу і голосують чужими картками. І де двопалатний парламент буде реальним інструментом узгодження інтересів, а не способом нескінченно затягувати ухвалення рішень.

Україні потрібні реформи, а через однопалатний парламент їх провести простіше. Двопалатний парламент більше підходить для стабільних суспільств із встановленими «правилами гри», де розвиток відбувається поступально та еволюційно, на основі «косметичних» змін законодавства. Там можна роками обговорювати закони в різних палатах.

Хоча бікамералізм нічим не гірший за однопалатність. Але те, що пишуть про двопалатність як про обов'язкову ознаку федералізації - це маячня. У Польщі двопалатний парламент, і жодної федералізації і близько не видно.

([Радіо Свобода](#))

Співзасновник системи ProZorro Василь Задворний:

Зараз, в середині 2019 року, тобто через чотири роки після запуску системи, ніхто вже і не пам'ятає, що раніше це було якось інакше, що не можна було мати доступ до більшості державних закупівель онлайн. Це так само, як мало хто пам'ятає, чи уявляє собі своє життя без смартфонів, хоч було це лише якихось пару років тому.

Ми зараз з телефона з вами можемо зайти і подивитись всю інформацію у відкритому доступі. У нас, мабуть, найбільше в світі інформації зібрано про державні закупівлі. Люди до цього вже ставляться як до зрозумілої якоїсь речі. Мовляв, ну так, ви ж ProZorro, ви цим завжди займалися. А ще вони питають, коли будуть карати злочинців, і це дуже часто запитують. Бо це є важливо для системи державних закупівель. Каральна частина законодавства ще не впроваджена в повній мірі – стягання штрафів з порушників, наприклад. (...) І над цим зараз потрібно працювати.

Ми наприкінці минулого року зробили функціонал для державної аудиторської служби, щоб вона моніторила закупівлі, ініціювала розслідування поліцією, антикорупційним бюро. Але їхні можливості зараз не дуже великі. Вони проводять 300-400 моніторингів щомісяця, це немало. Але в Україні відбувається 20 тисяч закупівель щомісяця, приблизно мільйон щороку, то в порівнянні це все ж таки мало.

Коли доходить до суду, то судова система у 2018 році розглядала 100 справ про закупівлю і було винесено аж три вироки.

А система дає можливість відслідковувати тренди, побачити, наприклад, коли одна і та сама компанія виграє підозріло багато тендерів, а її суперників відхиляють. Тобто система це уможлиблює, потрібно, щоб слідчі органи навчилися нею користуватися.

Ну і, звичайно, потрібно підготувати закупівельників. Бо професійний рівень закупівельників є дуже низький. Раніше взагалі вважалося, що закупівлі може робити хто завгодно. Такої професії до минулого року навіть не було. А такі фахівці потрібні, бо, наприклад, у таких організаціях, як школи чи садочки, які також проводять закупівлі, педагоги не будуть цього навчатися, вони це роблять пару разів на рік, і їм не варто витрачати зусилля, щоб набувати професійних навичок.

Тому ми займаємось створенням професійних закупівельних організацій. Ми запустили електронний каталог, яким ці люди можуть користуватися. Це такий собі e-Buy, де ви шукаєте, що вам потрібно, і хто дасть найкращу ціну, отримає замовлення. Це є дві речі, які потрібно в майбутньому вдосконалювати.

(...) ми дійсно намагаємось попереджати порушення, щоб запобіжники були поставлені вже у самій системі. Наприклад, в результаті моніторингу державної аудиторської служби було зупинено чи змінено деякі закупівлі, бо вони побачили там певні порушення. Замовник був вимушений їх переоголосити.

Також є комісія при Антимонопольному комітеті, яка працює в Україні чи не найшвидше в Європі. Для порівняння, в Іспанії скарги розглядають протягом 60 днів, а в Україні – протягом 15 днів. У США нещодавно Маск подавав скаргу, що NASA обрала Boeing, а не Маска, то там взагалі до 100 днів може бути.

Тобто ми максимально намагаємось вкласти запобіжники в саму систему, але і співпраця з контролюючими органами є дуже важливою. Бо є дуже високий запит суспільства на справедливість.

І ми хочемо стимулювати людей скаржитися, якщо людина бачить несправедливість. Навіть у законопроекті запропоновано повертати гроші, які скаржник заплатив за розгляд своєї скарги, якщо звинувачення підтвердяться. А постачальники ще хочуть і стягувати штрафи з недобросовісних замовників, якщо вони прописують умови тендеру під «своїх». Тобто в суспільстві є запит на справедливість, величезне бажання побачити, як когось карають.

Закупівля – це завжди конфлікт, і людині здається завжди, що коли вона виграла тендер, то завдяки своїй геніальній презентації, а якщо конкурент, то обов'язково завдяки корупції. Але наша система дає можливість все побачити самому. У нас, наприклад, є в Facebook спільнота реформаторів публічних закупівель. Люди, які займаються цим часто, мають можливість між собою всі ці питання обговорювати.

Наприклад, сьогодні читаю... хтось пише, що забув надати довідку про те, що «я погоджуюся виконувати законодавство України». Дивна довідка.

Не зрозуміло, для чого замовник її замовляв. До речі, постачальник міг таку вимогу оскаржити в Антимонопольному комітеті. І це є добра можливість, наприклад, коли ви бачите, що умови прописані «під когось».

Люди вже приймають правила, бачать, що вони однаково до всіх застосовуються, і дискусії з цього приводу вже точно немає

І вже самі постачальники кажуть, що правила є такі, і ти, друже, дуже шкода, але мусиш підкоритися. Бо якщо прийде перевірка, у замовника можуть спитати, чому він власні умови не виконав. Чи не було тут якоїсь домовленості?... І цей випадок мені показує, що люди вже приймають правила, бачать, що вони однаково до всіх застосовуються, і дискусії з цього приводу вже точно немає.

(...) Про велику приватизацію вам не скажу, бо це політичне питання, коли її починати. Але для малої приватизації використовується новий проект «ProZorro.Продажі», який передбачає аукціонний підхід для продажу державних архівів. Я цим проектом не займаюся – це окремий проект, але колеги поділилися своїми здобутками – у Києві виставили на продаж два чи три підвальних приміщення. Аукціони тривали до третьої години ночі, бо було кілька десятків учасників, а ціна злетіла неймовірно. Важко переоцінити ефективність такого підходу, бо у держави відкриваються величезні можливості. У держави є велика кількість занедбаних державних активів, на яких хтось робить свій маленький гешефт, а попит на них шалений і використання ProZorro точно необхідне.

Держава не спроможна сама подбати про всі свої активи. Наша держава зараз некомпактна і через це неспроможна. На неї покладено надто багато функцій, які вона не може виконати. Це ж і є наша ідеологія, закладена у ProZorro, – віддати те, що краще зроблять приватні компанії у приватні роки і зробити державу за рахунок цього більш компактною і більш ефективною. У нас – велика країна, є добрі компанії, які можуть надати кращі послуги, а держава повинна сфокусуватися на меншій кількості функцій, але виконувати їх якісніше.

([Радіо Свобода](#))

Економіст Роман Шеремета:

Порада дуже проста для нашого міністра фінансів, міністра економіки. У нас є божевільний потенціал за кордоном: українці, які ще себе позиціонують як українці, але є економістами провідних світових компаній. Ми знаємо кращих економістів світу, ми знаємо нобелівських лауреатів, ми з ними співпрацюємо. Якби це консолидувати. Сказати: хлопці, ми можемо оцінити ваш потенціал, допоможіть нам в цих та ось в цих реформах. І якби наші міністерства так працювали, я думаю, у нас була б на порядок краща ситуація в Україні.

В українця нібито немає грошей на інвестиції, зате є остання модель телефону. Нам треба виробити звичку економити. Незалежно від рівня доходів можна відкладати 20 відсотків заробітку. Але тільки не під матрац або в банку. Гроші повинні «працювати». А ще до економічного зростання

веде громадянська активність. Українцям треба подолати принцип «моя хата з краю», відучитися покривати будь-які порушення закону і перестати звинувачувати державу або ще кого-то. Людина повинна усвідомити особисту відповідальність за своє життя.

Як же Україні стати успішною? Потрібно системно боротися з корупцією, залучати інвестиції, проводити політичні і правові реформи. Але це не принесе результату без зміни системи цінностей. Треба ще інвестувати в освіту, вчити критично мислити, піднімати в суспільстві рівень довіри і громадянської активності, виховувати моральні цінності.

(Слово і Діло)

Вбивство в Переяслав-Хмельницькому поліцейськими дитини викликало хвилю громадського обурення.

Фахівець Експертного центру з прав людини Євген Крапивін:

Врадіївка, Криве Озеро, Княжичі, смертельні перегони з BMW у Києві, зараз трагедія з убивством дитини в Переяслав-Хмельницькому – це все точки, коли від дій поліції постраждала невинувата людина. Наразі один із підозрюваних – колишній «беркутівець», інший – колишній ДАІшник. У підсумку маємо ненависть до проваленої реформи поліції та Міністерства внутрішніх справ. Логічно, що лунають заклики до відставки Авакова.

Але навряд чи Аваков самостійно піде з посади. Єдина можливість його звільнити – через ВР, висловивши вотум недовіри..

Ситуація складна, оскільки, з одного боку, це відповідальність міністра за державну політику в правоохоронній сфері, тож в принципі всі провали реформи лежать на Авакові. З іншого боку, що дасть відставка Авакова чи Князева? Навряд чи зміна міністра може щось змінити. Хоча, безумовно, за сукупністю попередніх провалів це крісло вже час звільняти й разом із формуванням Кабміну ми мали б отримати нового міністра внутрішніх справ, який міг би завершити розпочате.

Він не виключив, що добровільною відставкою голови поліції Київської області все може й закінчитися.

Цим, мабуть, усе й обмежиться. Він узяв на себе провину за те, що це його підлеглі. Хоча від нього до Переяслав-Хмельницького досить далеко. В принципі, жоден керівник не застрахований від того, що його підлеглі скоять злочин. Але це звільнення має певною мірою заспокоїти ситуацію. Наразі має бути якась показова відставка, оскільки в усіх попередніх випадках звільняли керівника відділу, але не області, й на цьому все закінчувалося.

Трагічні історії за участю представників силових органів відкривають три системні речі. Лише після їх осмислення та виправлення можливі зміни.

По-перше, тотальна безкарність правоохоронців за злочини. Те, що є погони, а отже, можна необережно поводитися зі зброєю, нехай навіть травматичною, щось порушити, а потім домовитися зі своїми, це десь у підсвідомості. Ніхто не боїться покарання та відповідальності.

По-друге, дається взнаки відсутність психологічної роботи з поліцейськими. Згідно з нормативами, передбачається штатний психолог та

кількість годин, які кожен поліцейський має проходити. Те саме має бути й під час відбору, атестації. Проте це не працює. Максимум – відправляють до лікарні. Ця система не налагоджена. Хоча поліцейські перебувають у доволі сильному стресовому стані. Зрозуміло, що самі вони не звертаються, а коли проходять якісь процедурні моменти, то на них не звертають уваги. Тому в поліції можуть працювати люди, схильні до жорстокості, агресивні, готові порушувати закон. Вони можуть роками порушувати закон, але ніхто цього не виявить.

Ще одна проблема – питання права на носіння зброї, дозвільної системи. Законодавче регулювання в Україні дуже слабе. В нашій країні незрозуміло хто й на яких підставах носить травматичну зброю, особливо в позаробочий час, коли зброя має бути в сейфі, використовуватися з метою оборони або, якщо це мисливська зброя, у відведених місцях.

Коли поліцейські ходять із травматичною зброєю й влаштовують саморобні тири, це брак певного контролю дозвільної системи з боку МВС. Цієї зброї в них не було б, якби був належний контроль.

(Слово і Діло)

У Верховній Раді триває обговорення закону про імпічмент.

Політолог Андрій Дуда:

На сьогодні вже є кілька питань, для яких є конституційні норми, але немає механізму. Наприклад, ми маємо гарантії на референдум, але провести його не можемо, адже немає закону. Ми маємо інститут імпічменту, але не маємо відповідного законодавчого забезпечення щодо його діяльності. В тому числі це стосується діяльності ТСК.

Більшою мірою застереження про те, що слід вносити зміни до Конституції й змінювати норму про три чверті голосів, даремні. Наразі є апелювання до того, що потрібно вносити зміни до Конституції, змінювати норму на дві третини й лише тоді ухвалювати. Однак це не обов'язково. Все можна реалізувати в чинному конституційному полі. Інакше цей процес затягнеться. Якщо в країні немає правового механізму, то працюють нелегітимні прийоми, але легітимні з точки зору суспільного схвалення, уточнив політолог. Вулиця, яка усуває президента від влади, – це відповідь на те, що немає легітимної процедури.

Наразі ситуація непрогнозована, однак стимул у депутатів є. Це змусить нового президента більше рахуватися з парламентом. Однозначно, закон про імпічмент президента – це посилення парламенту та послаблення президента. Це може бути мотивацією. Якщо дивитися на законодавче врегулювання цієї процедури, то її можна розцінити як об'єктивне посилення парламенту. Якщо дивитися з точки зору інтересів парламенту, то це плюс до його компетенційної сили.

(Слово і Діло)

Росія оголосила про заборону експорту нафтопродуктів до України.

Експерт із питань енергетики Валентин Землянський:

Дизель свою спекулятивну гривню відіграв, щойно з'явилося повідомлення про так звану заборону РФ на експорт нафтопродуктів. Усі відразу кинулися на заправки. Звісно, трейдери зіграли, отримали додаткову маржу. Бензин протягом травня відіграв 1-1,5 гривні. Це прогнозувалося й було очікувано, але на цьому все.

Гривня має бути відносно стабільною до кінця літа. Цей чинник не впливає, європейський ринок спокійний, у нас обсяги вугілля зростають. Що буде далі з гривнею, з іншими чинниками, ніхто не знає. Але якщо брати поточну ситуацію, то все спокійно. Нічого критичного статися не має.

Експерт з енергетичних питань Сергій Дяченко:

Нововведення РФ першу за все стосуються дизпалива та скрапленого газу, а не бензину. При цьому цінових стрибків на паливо не очікується. Дефіциту немає. Та й у крайньому разі ті ж російські нафтопродукти можна отримувати через інші країни. Цінові стрибки якщо й будуть, то лише на початковому етапі й у певних сегментах. При цьому, ймовірно, потім повернуться назад, до колишніх цін. У нинішній ситуації можна сказати, що глобальних змін бути не має.

(Слово і Діло)

У Верховній Раді триває обговорення закону про імпічмент.

Політичний аналітик Валентин Краснопольов:

Наявність законопроекту про імпічмент не зможе стати інструментом, який би врегульовував якісь політичні кризи, конфлікти. Якщо вони залишать так, що три чверті мають проголосувати за імпічмент президента, то можна вважати, що це ще одна гарна історія. Діяти цей інструмент не буде. Навіть Росія не змусила парламент знайти три чверті голосів. Конституційну більшість – так. Однак це лише дві третини, а не три чверті.

Якщо ця норма залишиться, то ми радше отримаємо гарну історію для публіки, але практично це нічого не дасть. Не було механізму, дали механізм, а він не спрацює, не придатний до реалізації. Потрібно змінити норму про три чверті.

Якщо все-таки буде ухвалений інструмент, то слід розуміти, що всі можуть стати жертвою імпічменту. Хто буде першою жертвою, сказати складно. Зеленський може бути хорошим президентом, можливо, навпаки, в ньому розчаруються люди. З іншого боку, це не означає, що йому оголосять імпічмент. Ющенко на низькій підтримці дотягнув до кінця без проблем.

Якщо буде три чверті, то це взагалі нереально. Начебто є суспільний запит, у відповідь суспільству щось пропонують, але все поверхово. Проблема в реалізації. Всі знають, що відбулося за Януковича. Тому складно сказати, що взагалі має статися, щоб провести імпічмент.

(Український кризовий медіа центр)

Міністр культури України Євген Нищук:

Децентралізація – одне з найбільших досягнень суспільства і держави. Вона дає можливість визначати порядок денний і не чекати з високих

кабінетів «якихось вказівок». Це стосується і бюджетування, і пріоритетності тих чи інших питань, розуміння того, що відбувається у громадах. У частині культури децентралізація – це можливість створити культурні центри. Наприклад, хаби, які об'єднують різні напрямки. Його можна модернізувати і зробити там виставковий зал чи на його базі створиться група, де буде барабанщик з одного села, гітарист – з іншого, а вокаліст із третього. Таким чином зникне принцип: «У нас свій клуб, сюди не суньтеся». Культура має дати цей психологічний імпульс – можливість створення спільного, до якого підтягнеться і розвиток інфраструктури.

Децентралізація дала фінансову можливість для втілення культурних проектів. Часто в областях залишаються кошти, які вони просто не змогли освоїти.

Керівник проектів з місцевого самоврядування, децентралізації та розвитку парламенту Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) в Україні Марат Кюрчевський:

Разом із додатковими фінансами ОТГ отримали більше викликів, на які цих фінансів не вистачає. На планування розвитку культурної галузі важливо дивитися через призму культури території. Важливо розуміти культурний профіль певного місця, цінності людей, які там живуть, і зважати на це під час розробки стратегії і побудови планів розвитку. Децентралізація надає можливості приймати рішення більш гнучко і мати більше ресурсів для реалізації проектів. Об'єкти, про які ми сьогодні говоримо у рамках дослідження, мають великий потенціал для розвитку місцевої культури. Питання в тому, чим їх наповнити і як організувати роботу ефективно, щоб вони об'єднували і були центрами громад. Будинки культури створювалися у радянські часи, їм властива гігантоманія, ідеологічна заангажованість і неефективність в управлінні. Як їх переформатувати, переосмислити, наповнити їх змістом, сформувані новий погляд на ці будинки культури? (...) Успішні приклади є у Галицинівській громаді (Миколаївська область), де організували навчання для дорослих на базі бібліотеки. Є приклад Теремовлянської ОТГ (Тернопільська область), де працюємо над розвитком туристично-інформаційного центру, який буде корисним як для туристів, так і місцевим жителям.

Державна експертка Мінрегіону Лідія Євтушенко:

Зараз в Україні створено 899 об'єднаних громад, а це понад 60% населення. Реформа з децентралізації має на меті створення спроможних громад, які надають якісні послуги. (...) У 2018 році із Державного фонду регіонального розвитку понад півмільярда гривень спрямували на культурні проекти ОТГ. Ще понад 120 мільйонів гривень субвенції громади отримали на культурну інфраструктуру.

Практика конкурсу «Малі міста – великі враження» показує, що громада не завжди вміє грамотно презентувати себе. 47% працівників культури потребують навчання із написання проектів.

Заступниця директора Програми USAID DOBRE Юлія Єсмуханова:

Перш за все, важливо, як люди сприймають свою громаду. Наше опитування показало, що люди, які беруть участь у культурних заходах – краще оцінюють рівень життя у своїх громадах. І це важливо враховувати під час планування і визначення пріоритетів розвитку. Чим більше є можливостей культурних заходів – тим більше задоволені громадяни. Із нашого досвіду ми бачимо, що культура має значний вплив на місцевий економічний розвиток. Ми маємо приклади, що громади, які визначили культуру пріоритетом, уже мають здобутки – це розвиток туризму і збільшення надходжень до бюджету.

Голова Великокопанівської ОТГ Херсонської області Валентина Костенко:

Всього на їхній території проживає 7,5 тисяч людей, а власних надходжень вони мають 14 мільйонів, два з яких спрямовують культуру. На ці кошти громада утримує 2 сільських будинки культури, 1 клуб і 5 бібліотек. Зараз у громаді шукають можливості створити музей під відкритим небом, для якого вже виділили землю.

Голова Заводської ОТГ Тернопільської області Людмила Павлінська:

У громаді багато талановитих дітей, які займають призові місця на конкурсах різного рівня. Проте зараз діти змушені займатися у жахливих умовах. Тому під час вибору послуги для покращення у рамках Програми USAID DOBRE громада визначила саме культуру. У громаді є великий будинок культури, який розрахований на 600 місць, і всі вони заповнені під час подій, які там відбуваються. Це показує актуальність оновлення та оснащення старого приміщення. Проект планують реалізувати до вересня цього року. До того ж, у Заводській ОТГ створюють школу естетичного виховання «Центр народної творчості».

Керівника мистецького напрямку Українського кризового медіа-центру Леонід Марущак:

У громадах багато будинків культури, які в більшості не наповнені смыслом. До того ж, половина бібліотек зникає. А бібліотека зараз – це вже не просто книги, це місце критичного мислення. Громадам на етапі створення важливо створювати нові смисли, філософію і найважливіше – об'єднуватися навколо ідеї. Останній рік я багато їжджу у громади і акцентую увагу, що дуже мало чинників, які об'єднують всі населені пункти ОТГ. Якщо ми відкриємо історичну довідку на сайті громади, то в більшості вона подається як історія окремих населених пунктів і в більшості інформація взята з радянської енциклопедії історії населених пунктів. А роль культури питанні об'єднання є домінуючим. Музеї, бібліотеки – ці місця є головними, де буде формуватися цей спільний наратив громади.

(Дзеркало тижня)

Заступник директора ВАТ «Консалтингова група А-95» Артем

Куюн:

З 2014 р. в Україні триває активна боротьба з нелегальним ринком нафтопродуктів. Втрати бюджету вимірюються мільярдами гривень на рік. У листопаді 2018-го парламент завдав по «нелегалах» потужного удару – було запроваджено ліцензування будь-якої діяльності з нафтопродуктами та кількісний контроль від кордону або заводу до точки споживання (резервуарів АЗС або промпідприємств).

(...) Про масштаби нелегального ринку моторного палива знають далеко за його межами. Бочки з газом і ДП під парканами, заправні станції в лісопосадках, газо- і бензовози без розпізнавальних знаків, які сновигають містами. Це все воно. Нещодавня заграва в Кропивницькому, вибух заправки в Житомирі – з цієї ж серії.

Однак це лише видима частина. А «під водою» ринок нафтопродуктів працює у двох площинах: фізичній і документарній, коли за документами паливо йде на промислове споживання, а фактично продається за готівку на «сірих» заправках. Головна мета покупців документів – ПДВ, який формується після оприбуткування палива. Тим часом фактичні споживачі одержують в особі стихійних заправок канал постачання за готівку. Через «підпарканників», як правило, йде і реалізація фальсифікату, що в непоганих обсягах виробляється на міні-НПЗ. (...)

(...) Що вирішили зробити? З 1 липня 2019 р. впроваджується ліцензування всіх операцій з паливом (виробництво, оптова й роздрібна торгівля, зберігання, транспортування). Окрім того, оновлюється СЕАРП, а також запускається механізм автоматичного контролю фізичного обороту нафтопродуктів.

Нововведення очікувано наразилися на опір, багато в чому підтвердивши розташування осередків неврахованого палива. Аграрні підприємства й інші промислові споживачі першими виступили проти вимоги легалізувати свої сховища палива. І питання не тільки в тому, що і як проходить через ці склади. Більша їх частина не має жодних дозвільних документів.

Навіщо потрібні ліцензії? Адресат цього заходу – нелегальні заправки й сховища. По-перше, побудовані без повного пакета документів сховища самі по собі є небезпечними об'єктами. Переяслав, Васильків, Кропивницький... можна продовжувати. А по-друге, нелегальні сховища – форпост торгівлі за готівку. Трейдери стверджують: у тому ж Кропивницькому працює ціла мережа нелегальних нафтобаз, притім розташованих буквально на одній вулиці. Сховища акумулюють «готівковий» дизель і прямо на місці заправляють ним великих клієнтів.

Ще на етапі узгодження ліцензій на зберігання промислові підприємства висловили невдоволення. (...) До речі, аграрії, які обурюються найголосніше, – лідери в цій історії. Проконтролювати, скільки в полі було використано дизпалива, практично неможливо. Власний складик або

бочечка – необхідний елемент такої схеми, інакше як довести, що було оприбутковано тисячу тонн палива?

Та основний удар мали завдати по нелегальних АЗС. Спочатку планувалося, що одержання ліцензії на роздрібну торгівлю вимагатиме документів на землю та її цільове призначення. Це автоматично катапультиувало з ринку об'єкти, побудовані на парковках, розділових островах, під ЛЕПами тощо. Однак через розгاردіш у земельному законодавстві цю норму довелося прибрати. За словами власників АЗС, зміна цільового призначення найчастіше впирається в неповороткість бюрократичної машини місцевого самоврядування й може затягтися на роки.

16 травня 2019 р. Верховна Рада прийняла зміни, викресливши «земельні» з пакета документів, необхідних для одержання ліцензії. Тепер, щоб отримати ліцензію, необхідно надати документи, що їх заправні станції та сховища повинні мати за замовчуванням. Але знову чуємо крик: «Чому?!». Причина одна: навіть базовий пакет документів багато хто надати не в змозі.

Чому саме ліцензія? Вона дасть можливість оперативно карати порушників. На зміну нинішньому порядку, коли суди про незаконне розміщення АГЗП або нафтобази можуть тривати роками, прийде оперативне покарання в рамках Кримінального кодексу та відчутний штраф. Ліцензія прив'язана до адреси, а реєстр ліцензіатів опублікований на сайті Державної фіскальної служби, тож «вирішити на місці» з перевіряльниками не вийде.

Паралельно з ревізією документів упроваджується наскрізний контроль пересування нафтопродуктів, а точніше, паливного акцизу. Аналогічне адміністрування було запроваджене у 2015 р. щодо ПДВ. Сховища нафтопродуктів, у тому числі й скрапленого газу, будуть обладнані рівнемірами-витратомірами, які транслюють інформацію до ДФС. Таким чином, податківці знатимуть про залишки на складах, щоб вираховувати «необліковку».

Поки що йдеться лише про великі нафтобази, але з 2020 р. вимога пошириться і на дрібніші бази, а також на АЗС. Таким чином рух палива й податків контролюватиметься на всіх етапах – від точки його появи (митниця або завод) до моменту його споживання (пістолет на АЗС або резервуар промислового підприємства).

Більш того, з липня всі транспортні ємності (бензовози й газовози) оформлятимуться як акцизні склади. Це дасть можливість фіскалам моніторити пересування палива онлайн і перевіряти легальність палива на будь-якому етапі. Зазначу, що саме нелегальний ринок «їздить» переважно в автотранспорті, який на відміну від залізниці не залишає слідів.

Наскрізний контроль обсягу давно діє в Туреччині. За словами президента турецької енергетичної асоціації Energy Group Сертака Комсуоглу, кращого рішення, ніж тотальний контроль, придумати не вдалося. За його словами, реформи в Туреччині теж ішли зі скрипом – усі скаржилися на громіздкість процедури й неможливість її виконання. У підсумку ж усе працює як годинник. Система виявилася настільки успішною,

що турки зашили в паливо підвищені податки, тим самим компенсуючи недобори в інших сферах оподаткування, які не вдається нормально адмініструвати.

Удосконалення контролю над оборотом палива – той випадок, коли все впроваджується планомірно та без поспіху. На підготовку до змін було сім місяців, а деякі норми, як рівнеміри, були внесені у закони ще 2016-го, але «на прохання бізнесу» неодноразово переносилися. Відбувалося активне обговорення в пресі й на конференціях, але до багатьох серйозність ситуації донесли лише перелякані бухгалтери, які увірвалися в начальницькі кабінети за місяць-півтора до нововведень.

Гладко реформи не проходять, є шорсткості й у цьому процесі. Але на виході ми маємо шанс одержати прозорий паливний ринок, від чого виграють і держава, і споживач, і «білий» бізнес.

([Пента](#))

Вбивство в Переяслав-Хмельницькому поліцейськими дитини викликало хвилю громадського обурення та вимоги відставки міністра внутрішніх справ А.Авакова.

Голова правління Центру прикладних політичних досліджень «Пента», кандидат філософських наук Володимир Фесенко:

У вимогах до відставки міністра внутрішніх справ Арсена Авакова через трагедію з застреленим поліцейськими хлопчиком більше політичних мотивів, ніж намагання встановити справедливості. Тому лише парламентські вибори вплинуть на зміну міністра внутрішніх справ.

Відставку чи звільнення Авакова намагалися спровокувати останні 3-4 роки. У наслідку – ніякої відставки не відбулося. Реальна зміна міністра внутрішніх справ відбудеться тільки після парламентських виборів. Навіть якщо він сам напише заяву про відставку, як ми побачили по історії з відставкою Гройсмана – це ще нічого не означає. Хоча, у Верховній Раді за цієї ситуації може і знайтись багато голосів за відставку Авакова. Але найбільш вірогідний варіант – міністр поміняється після парламентських виборів.

Суспільство справедливо вбачає у трагедії загибелі хлопчика відповідальність Авакова. Вона є, бо реформа поліції загальмувала. Послаблені вимоги, зокрема дисциплінарні, до поліцейських. Є проблема з корупцією, і з подібними ситуаціями. Наводити лад в новій поліції потрібно. Однак це не стане причиною відставки Авакова.

([Дзеркало тижня](#))

Виконавча директорка Європейської бізнес асоціації (ЄБА) Ганна Дерев'янка:

Оголошення в Україні дефолту порушить макроекономічну стабільність держави, яка гарантує інвестиції та економічне зростання, через оголошення дефолту Україна втратить інвесторів.

Зараз українській владі необхідно об'єднати зусилля для продовження співпраці з Міжнародним валютним фондом та проведення структурних

реформ, які підвищують привабливість України для внутрішніх і зовнішніх інвесторів.

На сьогодні бізнес очікує на продовження структурних реформ, задекларованих Україною. Популізм та поспішні рішення не мають ставати на заваді розвитку. Адже будь-які рішення мають свої наслідки. Для інвесторів дуже важлива передбачуваність та прогнозованість. Думаю, ні для кого не секрет, що далеко не кожен інвестор ризикне заходити в дефолтну країну, яка не має можливості відповідати за взяті на себе зобов'язання перед міжнародними партнерами. І це, найперше, репутаційний ризик, який тягне за собою чимало інших наслідків.

(Дзеркало тижня)

**Доктор економічних наук, завідувач відділу державних фінансів
Інституту економіки та прогнозування НАН України Інна Луніна:**

Уряд може успішно виконувати свої зобов'язання (як щодо боргових виплат, так і щодо соціальних видатків бюджету), якщо скарбниця держави має необхідні податкові доходи.

За підсумками 2018 р. обсяг недоотриманих державним бюджетом України доходів становив 18,7 млрд грн, у тому числі майже 10 млрд податку на додану вартість (ПДВ). Це незважаючи на вищі показники зростання реального ВВП (103,3%), індексу споживчих цін (109,8) та індексу цін виробників промислової продукції (114,2%) порівняно із врахованими при розробці бюджету (відповідно 103,0; 109,0 і 110,3%). Однак насправді бюджет недоотримує значно більше.

Основним джерелом державних доходів є податок на додану вартість, який забезпечує 30% податкових доходів сектору загального державного управління (включаючи податки та внески до Пенсійного фонду і фондів обов'язкового соціального страхування) і 40% загальної суми доходів державного бюджету України. Його надходження у 2017-2018 рр. становили 10,5% ВВП. Однак добре відомі численні випадки ухилення від сплати ПДВ, мінімізації суб'єктами господарювання податкових зобов'язань, корупційних зловживань при бюджетному відшкодуванні ПДВ. Це означає, що, попри високі за міжнародними мірками показники бюджетних надходжень ПДВ, існують резерви їх збільшення.

Важливим сучасним інструментом оцінки втрати податкових доходів держави від ПДВ є показник податкового розриву (tax gap), тобто відхилення фактичних надходжень податку від потенційних, які можна було б зібрати за умови застосування стандартної ставки податку (в Україні – 20%) до всієї потенційної бази оподаткування. Оскільки ПДВ є «споживчим» податком, потенційною базою оподаткування для нього є загальний обсяг кінцевого споживання. Відповідні квартальні та річні показники можна знайти серед макропоказників системи національних рахунків України.

(...) Як свідчать результати наших оцінок, головним фактором втрати бюджетних надходжень з ПДВ, на який щороку припадає понад 25% потенційних надходжень, є недоліки податкового адміністрування, що не

дають можливості виявляти тіньові обороти та попереджати випадки ухилення підприємств від сплати податку.

Ухилення від сплати ПДВ як складова тіньової економіки спостерігаються в багатьох країнах, де цей податок застосовується. Проте поведінка суб'єктів господарювання та масштаби ухилення значно відрізняються, що зумовлено, зокрема, наявністю та інтенсивністю корупційної складової економічної діяльності.

Зменшенню тіньових оборотів та незаконного відшкодування ПДВ сприятиме удосконалення практики податкового адміністрування, зокрема одночасний контроль з боку податкових органів за правильністю розрахунку та сплати ПДВ і податку на прибуток і активне використання заходів обміну інформацією між фінансовими відомствами різних країн. Це підвищуватиме ймовірність розкриття зловживань.

Оскільки за тіньових оборотів ухилення підприємств від сплати ПДВ відбувається унаслідок заниження створюваної ними доданої вартості, до втрат державних доходів призводять також несплачені інші податки та збори – податок на прибуток підприємств, податок на доходи фізичних осіб, а також єдиний соціальний внесок.

Отримані оцінки втрати бюджетних надходжень виявили резерви збільшення державних доходів, які у сучасних умовах дадуть змогу підвищити соціальну справедливість оподаткування та є надзвичайно необхідними для фінансування нагальних потреб зменшення державних боргів, розвитку національної економіки та підвищення добробуту населення України. Цих коштів вистачило би на те, щоб повністю профінансувати нинішні видатки на оборону або на охорону здоров'я, або на обслуговування державного боргу.

Останнім часом в Україні обговорюється питання заміни податку на прибуток підприємств податком на виведений капітал. Такий податок запроваджено в Естонії з 2000 р. з метою створити сприятливі умови для економічної діяльності передусім малого бізнесу. Нова система оподаткування прибутку підприємств знизила витрати бізнесу та податкових органів на його адміністрування, стимулювала ділову активність малого та середнього бізнесу.

(...) Наслідком звільнення нерозподіленого прибутку від оподаткування, за висновками західних експертів, може стати неефективність використання вивільнених коштів, оскільки створюються стимули інвестувати прибуток навіть у низькопродуктивні проекти.

(...) Однак в Україні найважливішими факторами, що знижують конкурентоспроможність національної економіки, є не ставки податків, а корупція, нестабільність економічної політики, інфляція, неефективна бюрократія. За даними Всесвітнього економічного форуму, порівняно з 2007 р. збільшився негативний вплив корупції, інфляції та неефективної бюрократії на розвиток економічної діяльності в Україні.

Заходи щодо подальшого зниження ставки податку на прибуток або його заміни податком на виведений капітал не можуть застосовуватися в Україні за існуючих складних умов, оскільки вони створюватимуть додаткові ризики зменшення бюджетних надходжень, а отже, загострення проблем бюджетного дефіциту та фінансування основних функцій держави. Слід нагадати, що в Україні в останні роки державні видатки на охорону здоров'я не перевищували 3,4% ВВП, що удвічі менше за середній по країнах ОЕСР показник.

Для вирішення поточних і довгострокових боргових і соціальних проблем Україна потребує проведення системних заходів щодо зменшення тіньових і корупційних доходів, деофшоризації доходів, попередження «агресивного податкового планування», підвищення результативності податку на прибуток підприємств і податку на додану вартість.

(Дзеркало тижня)

**Доктор економічних наук, зав.відділом державних фінансів
Експертно-аналітичного центру «Оптимі» Тетяна Богдан:**

Виведення української економіки із стану занепаду потребує від держави принципово нової економічної політики з наголосом на пріоритетах розвитку реального сектору економіки.

Але наявні бюджетно-боргові проблеми помітно звужуватимуть поле для маневру, оскільки дефіцит бюджету не може суттєво збільшуватися без загроз фінансової дестабілізації, а значну частину майбутніх видатків бюджету вже закріплено за кредиторами. Крім того, з 2021 р. можуть початися виплати за ВВП-варантами (або інструментами компенсації вартості, що випущені під час реструктуризації зовнішнього держборгу в 2015 р.), які зводитимуть нанівець будь-які зусилля держави, спрямовані на підвищення темпів економічного зростання.

Поряд із зазначеними факторами тривалої дії, поточного року з'явилася ще одна небезпечна тенденція – зниження реальних доходів держбюджету. Причому така тенденція віддзеркалювала не планомірне зниження податкового навантаження на суб'єктів національної економіки (за аналогом «трампономіки» в США), а подальше підпорядкування митно-податкових органів інтересам великого бізнесу та відчайдушну боротьбу малого і середнього бізнесу за виживання в умовах критично низького платоспроможного попиту.

Згідно з оперативною звітністю Держказначейства, за січень-квітень 2019 р. доходи загального і спеціального фондів держбюджету становили 322,6 млрд грн, збільшившись на 18,2% відносно аналогічного періоду 2018-го. (...) Якщо скоригувати суму доходів держбюджету за чотири місяці на обсяги тимчасових надходжень від розмитнення автомобілів і аномального вилучення прибутків НБУ (тобто відняти $\frac{3}{4}$ суми трансферу від НБУ), то величина доходів бюджету зменшиться з 322,6 млрд грн до 280 млрд. У такому разі темп номінального приросту доходів бюджету становитиме 2,6%

відносно аналогічного минулорічного періоду, а темп реального приросту буде від'ємним (-5,7%). Така динаміка реальних доходів бюджету помітно контрастує із динамікою реального ВВП України, який збільшився у I кварталі 2019 року на 2,2%.

Унаслідок неочікуваних проблем із виконанням дохідної частини перший квартал 2019-го було завершено з аномально високим дефіцитом держбюджету, який сягнув 26,2 млрд грн, або 3,3% ВВП.

(...) Основними причинами недостатніх надходжень стали: зменшення фізичних обсягів імпорту нафти і газу, погіршення оподаткування імпорту внаслідок розростання корупційних схем на митниці, природне збільшення відшкодування ПДВ після штучних затримок наприкінці 2018 р. і «хворобливе» збільшення внаслідок зловживань із бюджетним відшкодуванням, звільнення Верховною Радою від сплати ПДВ імпорту обладнання для сонячних електростанцій, скорочення офіційного виробництва тютюнових виробів (як бази для нарахування акцизу і ПДВ), зміцнення номінального обмінного курсу гривні, що негативно впливало на податкові надходження з імпорту.

Таким чином, ситуація із залученням доходів до держбюджету виглядала вкрай песимістично, що пояснювалося як пригніченим станом національної економіки (особливо галузей – бюджетних донорів), так і низькою ефективністю діяльності митної та фіскальної служб. Індекс промислової продукції в першому кварталі 2019 р. зменшився на 0,9% відносно аналогічного періоду 2018-го. Нагадаємо, що точкою зламу позитивної траєкторії промислового виробництва в Україні став вересень 2018-го, а відтоді промислове виробництво знижувалося упродовж шести місяців.

(...) Більшість галузей – нинішніх драйверів економічного зростання або офіційно користуються податковими пільгами, або вміло мінімізують свої податкові зобов'язання, або знаходяться на спрощеній системі оподаткування.

Скорочення реальних доходів держбюджету на тлі істотного зростання тягаря боргових виплат у 2019-2020 рр. породжуватиме додаткові загрози для стабільності держфінансів. Крім того, це може стати причиною остаточної руйнації соціально-культурної сфери держсектору та порушуватиме нормальний діалог між владою і суспільством.

(...) Проблема погіршується тим, що дедалі зростаючу частку бюджетних ресурсів поглинають видатки на обслуговування держборгу. Збільшення бюджетних витрат на боргові виплати, з одного боку, є закономірним при підвищенні рівня боргового навантаження (яке нині становить близько 60% ВВП і 230% доходів бюджету). Але, з іншого боку, надмірна щедрість української держави при встановленні ставок дохідності за внутрішніми і зовнішніми позиками дедалі більше заганає бюджет у борговий зашморг.

Видатки на обслуговування держборгу в першому кварталі 2019-го становили 32,1 млрд грн, або 4% ВВП, збільшившись на 0,7 п.п. ВВП відносно аналогічного минулорічного періоду. Загальний обсяг виплат з погашення та обслуговування боргу у січні-березні 2019 р. сягнув 15,9% ВВП проти 9,5% ВВП у першій чверті 2018-го. У табл. 2 наведено основні показники навантаження боргових виплат у період 2013 р. – першого кварталу 2019-го.

Зростання видатків бюджету на обслуговування боргу звужує потенціал держави щодо фінансування соціально-економічних потреб і в багатьох випадках призводить до зниження якості соціального капіталу та падіння рівня життя населення.

Високий держборг – це не тільки проблема його обслуговування, а й проблема постійного залучення нових позик для рефінансування виплат на його погашення. Ризики рефінансування держборгу вкрай актуалізуються в 2019–2020 рр. Сумарні платежі в іноземній валюті уряду та НБУ в рахунок погашення і обслуговування держборгу (включаючи валютні ОВДП і кредити МВФ) у 2019 р. оцінюються на рівні 10,7 млрд дол. Піковими місяцями для боргових виплат держави є травень (1,9 млрд дол.) і вересень 2019-го (1,9 млрд дол.), на які припадають планові погашення облігацій зовнішньої позики.

(...) Внутрішні позики в національній валюті з 2017 р. характеризуються аномально високими ставками дохідності, що не лише є фактором погіршення боргової стійкості, а й запускає в дію ефект витіснення приватних кредитів/інвестицій. Так, середня номінальна дохідність гривневих ОВДП у першому кварталі становила 19,0%, а реальна дохідність – 11,6-11,8% річних. Такий високий рівень відсоткових ставок за держоблігаціями є безпрецедентним з точки зору як міжнародних порівнянь нашої країни, так і ретроспективних витрат на обслуговування держборгу України.

Причинами такого стану є надмірно жорстка монетарна політика, привілейований стан фінансового капіталу в державі та специфічна організація первинного ринку ОВДП. Банки – первинні дилери – фактично формують олігополістичну структуру ринку, а роздрібних інвесторів, які могли б скласти реальну конкуренцію «акулам» фінансового бізнесу і сприяти зниженню ставок за державними облігаціями, просто не допускають до первинного ринку.

Готовність держави задовольняти апетити суб'єктів фінансового ринку захмарно високими відсотками за ОВДП і депозитними сертифікатами НБУ фактично відсікає від ринку банківських кредитів багато суб'єктів малого і середнього бізнесу, які працюють в умовах жорсткої конкуренції та хронічно низького платоспроможного попиту. За даними опитувань Національного банку щодо ділових очікувань підприємств у першому кварталі 2019 р., 67% респондентів заявили, що найсуттєвішою перешкодою для залучення ними нових банківських кредитів є високі відсоткові ставки.

(...) Зростання витрат на обслуговування внутрішнього держборгу супроводжувалося і підвищенням вартості зовнішніх комерційних запозичень, яка досягла астрономічних величин у жовтні 2018-го і березні 2019 р. Екстравагантні механізми організації таких позик і драйвери «злету» відсоткових ставок за ними мали б викликати професійний інтерес у антикорупційних органів.

Зокрема, в березні поточного року уряд залучив зовнішню облігаційну позику обсягом 350 млн дол., яку було оформлено як дорозміщення минулорічної позики під 9,75% річних. Цікаво, що на внутрішньому ринку України в першому кварталі 2019 р. середньозважена дохідність валютних ОВДП терміном понад рік становила 7,64% річних, а обсяги їх розміщення за січень-березень втричі перевищили суму зовнішньої позики.

(...) березнева позика 2019 р. стала причиною невиправданих втрат держбюджету на суму 7,4 млн дол. на рік. Єврооблігаційна позика жовтня 2018-го також призвела до невиправданих втрат бюджету на суму 28,1 млн дол. на рік. До кінця терміну дії кожної з облігаційних позик під 9,75% річних масштаби таких втрат зростають до 341,1 млн дол. Щорічно держбюджет змушений буде витрачати понад 1 млрд грн на оплату завищених відсоткових ставок за двома зовнішніми позиками 2018–2019 рр. (на додаток до оплати ставок на рівні 7,5–7,64% річних).

(...) Окреслена політика управління бюджетними ресурсами та залучення позик урядом звужує фіскальний простір для здійснення економічних перетворень у країні та посилює вразливість економіки до валютних і боргових криз. А в політико-економічній площині професійна недбалість держапарату та його підпорядкування приватним інтересам політиків та олігархів можуть мати фатальні наслідки для майбутнього української державності.

([Дзеркало тижня](#))

**Тимчасово виконуючий обов'язки голови НЕК «Укренерго»
Всеволод Ковальчук:**

Якщо всі об'єкти альтернативної енергетики будуть в Україні побудовані, то в енергосистемі потужність ВЕС і СЕС становитиме близько 13500 мегават, а ціна на електричну енергію зросте щонайменше вдвічі. При чому є лобісти, що захищають інтереси тих, кому вигідно добудувати ті самі 11000 мегават ВЕС і СЕС і продавати електроенергію за завищеними тарифами.

З великих, безумовно, лідером є ДТЕК. Якщо говорити про інших учасників, то на ринку зараз сотні гравців, і набереться десятка півтора великих західних інвесторів, які залучили велике інвестування, у тому числі ЄБРР, ОРІСО, – вони всі зацікавлені в тому, щоб ці «зелені» проекти були завершені. Якщо підрахувати проекти, які мали бути закінчені, то виходить 6500–7000 мегаватів. Це проекти з підтвердженим фінансуванням або об'єкти ДТЕК. Сюди ж додамо позицію міжнародних організацій, які дають розвиватися економіці України й відповідно розраховують, що їхні проекти

тут будуть успішними. Це дійсно великі гравці неолігархічної форми, класичні інвестори, а не перейменовані колишні українські міністри. Лобі потужне – і внутрішнє, і зовнішнє.

При цьому, практично до 2024 року, якщо внутрішньодобовий ринок електроенергії не буде ліквідним, жодної відповідальності за небаланси власники СЕС і ВЕС, побудованих за підсумками аукціонів, не несуть.

([Дзеркало тижня](#))

**Тимчасово виконуючий обов'язки голови НЕК «Укренерго»
Всеволод Ковальчук:**

Регулятор запропонував затвердити тариф на передачу електроенергії на рівні 11,3 копійки за кіловат-годину і тариф на диспетчерське управління – 0,8 копійки за кіловат-годину. А це в рази менше від необхідних витрат. Більш того, схвалені НКРЕКП проекти тарифів несуть серйозні ризики для запуску нового ринку електроенергії, надійної роботи енергосистеми й можуть призвести до банкрутства «Укренерго» як Оператора системи передачі.

В затвердженому тарифі відсутні витрати на сплату відрахувань частини чистого прибутку до бюджету (3,3 мільярда гривень), на врегулювання системних обмежень у результаті пошкодження мережі в Донбасі (4,2 мільярда гривень), більш як у 13 разів зменшено витрати на придбання допоміжних послуг і вдвічі – витрати на послуги адміністратора комерційного обліку й адміністратора розрахунків.

В умовах нового ринку електроенергії це пряма загроза фінансовій стабільності «Укренерго» як Оператора системи передачі й надійності роботи енергосистеми. І якщо виникне дилема, на які цілі спрямовувати кошти у разі їх дефіциту – на виконання інвестпрограми чи на сплату податків і виплату заробітної плати, ми виберемо другий варіант. Тому наша позиція дуже чітка: новий тариф не дасть нам можливості працювати повноцінно в новій моделі ринку з 1 липня 2019 року. Щоб уникнути можливих ризиків старту й роботи нового ринку, ми продовжимо обговорювати проекти тарифів компанії з регулятором.

([Слово і Діло](#))

Голова центру Ейдос, політолог Віктор Таран:

МВФ готовий поновити тісне співробітництво з Україною після виборів до Верховної Ради й призначення нового уряду. Поки місія Фонду продовжує конструктивні переговори з українською владою в Києві. Однак, це дипломатична позиція. Перекладаю з дипломатичної мови, чуваки, ви думаєте ми будемо далі працювати з країною де: новообраний президент одразу порушує Конституцію та закони? Призначає на керівні посади юристів олігархів? Не слухає порад та прохань американців щодо токсичного оточення президента? В інавгураційній промові одразу свариться з парламентом та урядом, посилаючи останніх у відставку?

До речі, з урядом у МВФ прекрасні відносини, адже вони послідовно виконували програму фонду в частині макроекономічної стабільності, зауважив політолог. Це дозволило зменшити державний борг України та ростити економіці країни 12 кварталів підряд, накопичивши золото-валютну подушку.

До того ж готується ренаціоналізація ПриватБанку та повернення Коломойському понад \$2 млрд, а радники президента кажуть – нам не потрібна співпраця з МВФ.

На це все МВФ відповіло так, чуваки, тепер поговоримо з вами після виборів та формування нового уряду. Тобто – не раніше середини вересня. Це означає, що кредитів ні від МВФ, ні від партнерів у 2019 році на загальну суму понад \$6 млрд не варто чекати. І зовнішні борги у поточному році в розмірі майже \$10 млрд віддаватимемо самостійно із золотовалютних запасів НБУ.

А поки ви починаєте хаотично думати як втримати курс та економіку, ми два тижні погуляємо Хрещатиком. Але грошей немає і не буде. Хто ще не пристебнув паски – терміново це робіть. Ми повним ходом несемось у піке фінансової не стабільності.

(Слово і Діло)

Економічний експерт Олег Гавриш:

Найближчим часом Україна може обійтися без траншу МВФ, але далі потрібні будуть досить пристойні позики. Україні потрібно розрахуватися по боргах. У цьому році у нас рекордна сума виплат. У довгостроковому періоді Україна не може обійтися без траншів МВФ. Якщо не буде позик – буде дефолт. Буде такий стан економіки, що рейтинг президента Зеленського впаде стрімко.

Фонд очікує від України виконання всіх тих умов, які були поставлені. Зокрема, їх хвилюють тарифи, реформи, ринок землі, боротьба з корупцією. Якщо Зеленський піде цим шляхом, реалізує все те, що Фонд зазначив, то далі можна говорити про нормальні відносини з МВФ і вести переговори. Однак, зараз ситуація складна, оскільки незрозуміло з ким взагалі вести переговори. Гройсман подає у відставку, де-факто з ним розмовляти немає сенсу.

Поки не буде виборів, не сформують уряд, немає нікого, хто взяв би на себе відповідальність. Ці люди можуть пообіцяти МВФ що завгодно, а через 2 місяці їх не буде. З ким вести переговори?

Для того, щоб отримати наступний транш Україні слід вирішити питання з тарифами, довести їх до ринкового рівня, зробити вільні ринки електроенергії.

Крім того, потрібен ряд кроків по боротьбі з корупцією. Зокрема, мова про ухвалення закону про незаконне збагачення. Повинна бути незалежність НАБУ, САП, має запрацювати Антикорупційний суд, слід провести судову реформу. Все це повинно почати працювати.

При цьому, потрібно відкрити ринок землі. Якщо МВФ буде бачити прогрес в кожному з цих напрямків, то Фонд погодиться продовжити співпрацю з Україною і дати кредит, незважаючи на те, що у них є побоювання щодо Коломойського. Коломойський – це міна уповільненої дії. Якщо суд стане на його бік, скаже, що ніхто нічого не винен, то кредиту ми не отримаємо.

На цьому тлі, важлива буде позиція Зеленського. У Зеленського щодо питання співпраці з МВФ дуже різношерста команда. У нього є два вектори. Наприклад, Данилюк налаштований на співпрацю з МВФ, розуміє, як потрібно з ними працювати. Абромавічус, який займається питаннями економіки, теж добре знає, як співпрацювати з кредиторами. Вони зможуть вибудувати відносини і зроблять все, що потрібно. Однак, у Зеленського є люди, які юридично підтримують Коломойського. Це означає, що є представники, які можуть стати на сторону Коломойського. Тобто можуть бути рішення, які є неприйнятними для МВФ.

[\(Слово і Діло\)](#)

Керівний партнер компанії Capital Times Ерік Найман:

Жодних економічних підстав для оголошення дефолту зараз немає. Для Коломойського це елемент торгів. На сьогодні немає ознак, які могли б вказувати на загрозу дефолту. Можливо, Коломойський заглядає трохи в майбутнє. Йдеться про те, що коли прийде глобальна економічна криза, Україні доведеться чимось пожертвувати. Але поки що з боку Коломойського це спроби виторгувати якісь інші умови.

Навіть якщо гіпотетично поставити питання про списання Україні боргів, то кредитори будуть питатимуть, на якій підставі. Тобто будуть запитання, в чому проблема, чому ми не можемо платити за боргами. Й логічної відповіді ніхто не дасть.

Дефолту не буде, поки немає світової кризи або поки не буде якогось нового акту агресії з боку РФ. Але це малоймовірно. Росія навряд чи зараз атакуватиме Україну.

Економічний експерт Олег Гавриш:

Якщо є стабільне протягом довгого періоду зростання економіки хоча б 5%, тоді ми можемо обійтися без грошей кредиторів і протягнути за кошти, які зароблятимуться за рахунок економічного зростання. Малоймовірно, що такі умови будуть в Україні найближчим часом. Тим більше гряде світова фінансова криза.

Ось якраз без грошей МВФ у нас дійсно буде дефолт. Якщо Україна опиниться в ситуації дефолту й без підтримки МВФ, це загрожуватиме негативними економічними наслідками – від девальвації до відсутності інвестицій, яких і так дуже мало.

[\(Український кризовий медіа центр\)](#)

Екс-заступник генерального директора «Укроборонпрому» Денис Гурак:

Реформа потрібна негайно, тому що ми втрачаємо конкурентоздатність на міжнародних ринках, наголошує. Якщо попит на продукцію українського ОПК зменшиться (а без суттєвих змін це може статися вже за 4-7 років), у підприємств концерну почнуться проблеми із забезпеченням потреб української армії – тому що саме за рахунок експорту вони виживають.

Якщо говорити про аудит і реструктуризацію, яка призведе до корпоратизації і сприятиме залученню іноземних інвестицій – у президента є всі повноваження, щоб розпочати цей процес.

Екс-міністр економічного розвитку і торгівлі України Айварас Абромавічус:

Потрібно зупинити будь-які дискусії про ліквідацію «Укроборонпрому» – ті, хто каже про ліквідацію, можуть бути найбільш зацікавлені сховати кінці в воду. Але потрібно повністю змінити менеджмент компанії, тому що зараз ми бачимо відсутність прозорості, fraud-theft-friends – шахрайство-крадіжки-«друзі». Останній звіт у публічному доступі – за 2016 рік.

Потрібно впроваджувати ефективне управління. Управління «Укроборонпромом» має здійснюватися так само, як будь-якої іншої компанії в країні – не потрібно вигадувати, що це мають бути виключно військові. Для прикладу, можна подивитися на Lockheed Martin Corporation. Зважаючи на те, що «Укроборонпром» на 100% державна власність, компанія має керуватися за принципами прозорості.

Голова Ради волонтерів при Міноборони у 2014-2017 роках Давід (Браун) Арахамія:

«Укроборонпром» не треба ліквідовувати – потрібно розібратися, що там за підприємства. Головне завдання – менеджерський аудит, щоб розуміти, де є потенціал, які активи потрібно об'єднати, щоб стати більш конкурентоздатними, а які приватизувати.

Щоб провести реформу у своїй власній приватній компанії такого розміру, знадобиться 3-4 роки – в умовах, коли тобі ніхто не заважає, усі ресурси твої. Коли це державна компанія, де купа «таборів», які протистоять одне одному, а ще парламент – це історія на 5-6 років. Тому потрібно робити цю роботу невеликими шматками.

Генеральний секретар Незалежного антикорупційного комітету з питань оборони (НАКО) Олена Трегуб:

Доки у нас працюють радянські методи ціноутворення на державне оборонне замовлення (ДОЗ), доки на ДОЗ не дають заробити ні приватним, ні державним підприємствам – ця галузь не буде нормально розвиватися. 92% ДОЗ засекречені, а надмірна секретність створює можливості для корупції.

Прем'єр-міністр оголосив про виділення на фінансовий аудит 32 мільйонів гривень [...] Але йдеться не лише про фінансовий аудит – це один із 3-х лотів. Ще два – технологічний стратегічний огляд, щоб зрозуміти, які галузі є перспективними, та юридична діагностика і оцінка корпоративного управління, зокрема ризиків політичного втручання в «Укроборонпром» і

рекомендації, як вибудувати систему так, щоб втручання держави було мінімальним.

Відповідно до закону про національну безпеку, прийнятого минулого літа, Україна повинна провести на базі РНБО огляд оборонно-промислового комплексу і зрозуміти, як нам будувати цю галузь. До процесу залучені американські й британські радники, але треба вирішити, хто буде цей огляд ОПК проводити. Також там йдеться про те, що має бути орган, який буде формувати політику в ОПК.

Потрібно внести зміни до закону про державну таємницю – щоб зменшити корупційні ризики в оборонних закупівлях, які зараз засекречені.

Потрібно забезпечити дієздатність наглядової ради «Укроборонпрому». Зараз у ній немає повного складу, її члени не мають достатнього доступу до інформації і не мають реального впливу на прийняття рішень.

Військовий дипломат Олександр Поліщук:

Зараз український оборонно-промисловий комплекс застарілий. А через те, що у нас немає чіткої військово-технічної політики – незрозуміло, під що мають виконуватися завдання, як для цього мають розвиватися підприємства ОПК.

Не бачу сенсу проводити міжнародний аудит і витратити на це гроші. Рахункова палата може сама оцінити, що не так з фінансами; а вибудувати військово-технічну політику за нас ніхто не зможе.

Екс-заступник міністра оборони України, громадський діяч, співзасновник Міжнародного центру стратегій безпеки та оборони Юрій Гусєв:

Аудит не можна доручити самому «Укроборонпрому». Як можна доручати проводити аудит організації, аудит якої проводиться? Чи може бути ефективною перевірка самого себе?

Провідну роль має зіграти Міністерство оборони України. Не лише в тому, щоб розробляти ці закони, а щоб задати новий вектор військово-технічної політики.

Президент UARPA, екс-заступник міністра оборони України, співзасновник Міжнародного центру стратегій безпеки та оборони Ігор Кабаненко:

Я прихильник кластеризації «Укроборонпрому» і взагалі оборонної промисловості України, тому що нам потрібні кластери із закінченим виробництвом. На сьогодні багато з них існують на папері, але «розірвані» між державним і приватним сектором. Потрібно зрозуміти куди рухати яку частину «Укроборонпрому» для створення вискоєфективних кластерів. Якщо у приватному бізнесі більша частина цього кластеру, і частина в державному, і приватний сектор показує ефективність – постає питання акціонування і передачі під управління приватному сектору за холдинговим принципом – коли холдинг не втручається у фінансову і виробничу діяльність, він займається координацією, створенням умов, просуванням бізнесу. У секторі ОПК потрібно встановити прозорі правила гри. Зараз усі

процедури виписані в інтересах державного сектору, і є багато речей, які нас штовхають назад.

Голова експертної організації StateWatch Гліб Канєвський:

За даними державного аудиту, вже у 2017 році 40% заводів ОПК були банкрутами, розповідає Гліб Канєвський, голова експертної організації StateWatch. Аудит 2018 року виявив на низці підприємств відсутність інвестиційних і стратегічних планів та низку порушень.

Потрібно, щоб уряд переглянув результати усіх аудитів, які відбувалися на заводах ОПК, і розібрався, що там робиться. Хоча сьогодні лунало, що «не можна звільнити усіх директорів», але з директорами, які допустили фінансові порушення, треба розривати контракт.

На РНБО треба переглянути усі кримінальні провадження, відкриті в останні роки, і розібратися, чому правоохоронні органи не доводять справи до кінця. Має відбутися інвентаризація складів Міноборони, щоб встановити, що там є і що вони можуть передати ремонтним заводам.

Державні оборонні замовлення перевести на конкурс – не треба чекати ніяких законів, вже можна внести зміни в звід відомостей СБУ, і радянську техніку, яка накупується за таємними контрактами, закуповувати на відкритих конкурсах».

Бізнесмен, громадський діяч Станіслав Людкевич:

Потрібно якнайшвидше прийняти закон про державно-приватне партнерство. Це буде першим кроком для залучення приватного капіталу у сферу ОПК, а це допоможе залучати новітні технології для нашої армії. Залучення іноземних гравців з великим капіталом буде мотивувати внутрішніх гравців також ставати інноваційними.

([Український кризовий медіа центр](#))

Директор аналітичного відділу ГО «Лабораторія законодавчих ініціатив» Олександр Заславський:

За 3 роки реформу Верховної Ради виконали на 41,8%. Аспекти реформи, які потребували безпосередньої участі депутатів, просуваються найповільніше. Було зареєстровано близько 50 ініціатив. Жоден з цих документів не був ухвалений в цілому, лише 2 – пройшли процедуру першого читання. Ініціативи, які не залежали від народних депутатів і могли бути вирішені зусиллями апарату Верховної Ради, просунулися набагато далі.

Рекомендації із блоку «Законодавча спроможність та законотворчий процес» виконали на 42%. Щодо цих питань підготували найбільше ініціатив, але жоден законопроект не ухвалили в цілому. Серед них – ініціатива, яка мала обмежити законодавчий спам депутатів. Деякі законопроекти не вдалося винести на порядок денний з 5 спроб.

Рекомендації з блоку «політичний нагляд за виконавчою гілкою влади» виконали на 37,5%. Зокрема, ухвалений в першому читанні проект закону,

який передбачає зменшення кількості комітетів і налагодження їхньої комунікації з міністерствами для посилення контрольної функції парламенту.

Блок «відкритість, прозорість, підзвітність громадянам» реалізований майже на 70%. Запроваджена платформа громадського коментування законопроектів, ухвалено ІТ-стратегію і комунікаційну стратегію.

Блок «Посилення адміністративної спроможності» виконали на 33,3%, «дотримання етичних норм» – на 30%, рекомендації, що стосуються коаліції, опозиції та діалогу в парламенті – на 31%.

Єдина рекомендація, яка здійснюється на 100% – запровадження короткострокового стажування у Верховній Раді України. Водночас, ця програма існувала й раніше, але на кошти міжнародної технічної допомоги.

Виконати усю Дорожню карту можливо було і за півтора роки. Причиною гальмування реформи є брак політичної волі, загальної координації усіх, від кого залежить прийняття рішень.

Голова Ради ГО «Лабораторія законодавчих ініціатив» Світлана Матвієнко:

Питання, які мають пріоритетними для продовження парламентської реформи:

По-перше, це створення єдиного координаційного центру парламентської реформи, перегляд 52 рекомендацій на актуальність, запровадження систематичної роботи над реформою парламенту і встановлення чітких термінів виконання.

По-друге, це оновлення регламенту Верховної Ради. Коли у 2014 році Україну повернули до моделі парламентсько-президентської республіки, змін до регламенту внесено не було. Як наслідок, під час роботи парламенту виникають юридичні колізії. Розпуск Верховної Ради Президентом Володимиром Зеленським і призначення позачергових виборів на 21 липня – проблема, яка походить від цього. Механізми створення коаліції, підтвердження існування коаліції – саме цього бракувало в регламенті Верховної Ради України, аби зараз не було колізії і різні групи не розбиралися, конституційно чи неконституційно діє президент. Тільки чіткі правила гри дозволять грати чесно і прозоро.

Також потрібно прийняти документи, які стосуються кращого регулювання законотворчого процесу та ролі його учасників; налагодження комунікації і координації між усіма зацікавленими сторонами.

Наступне завдання – розробити й ухвалити закон про особливості проходження державної служби в Апараті Верховної Ради України. Апарат не може працювати професійно, якщо є мінімальна залежність від груп політичних впливів або окремих депутатів, який працює в тому чи іншому комітеті або з тим чи іншим секретаріатом Верховної Ради. Ця незалежність і врахування особливостей роботи у Верховній Раді дозволить зробити процеси більш незалежними, якісними і врегульованими.

Це також ухвалення кодексу парламентської етики, який допоможе врегулювати питання з конфліктом інтересів, лобізмом на законодавчому рівні тощо.

Ці кроки є першочерговими. Без них ми й далі ризикуємо залишити Верховну Раду в орбіті впливу Президента – не важливо, якого. Сучасний парламент із сильною дослідницькою службою, врегульованим питанням політичної незалежності людей, які працюють в апараті, з новими етичними стандартами для народних депутатів, чіткими законодавчими процедурами дасть можливість вийти на якісно новий демократичний рівень.

([Новое время](#))

Голова Асоціації споживачів енергетики і комунальних послуг, представник президента в Кабміні Андрій Герус:

У разі запуску нового ринку електроенергії з 1 липня система буде давати збої.

Запуск нового ринку заплановано на 1 липня. При цьому не всі необхідні нормативно-правові акти прийняті. А цей ринок дуже складний. Там є внутрішньодобовий ринок, ринок «на добу наперед», балансуючий ринок і ринок двосторонніх договорів. Він поки що юридично не описаний, а це ж треба ще всім прочитати, зрозуміти, протестувати і навчитися працювати. Готовності немає. Друге – це ІТ-системи, ІТ-продукти, біржі, де буде відбуватися ціноутворення. ІТ-продукти не відтестовані, не синхронізовані між різними учасниками ринку, щоб можна було спільно працювати, тому там буде колапс з ціноутворенням. Думаю, в нас будуть великі проблеми і збої в системі, і ми не будемо розуміти, яка ціна, вже на перший-другий день таких торгів.

Ринок монополізований, тому ціни зростуть. В нас вже були рекомендації до Антимонопольного комітету відкрити імпорт, зробити більше конкуренції на цьому ринку, але НКРЕКП і Міністерство енергетики це проігнорували. У нас така ситуація, що дві групи компаній контролюють 90% виробництва електроенергії. Це не конкуренція, лібералізовувати такий ринок дуже небезпечно. За різними оцінками, ціна електроенергії може злетіти від 30 до, можливо, навіть 100% в якомусь песимістичному сценарії.

([Новое время](#))

Виконавчий директор Центру соціально-економічних досліджень «CASE Україна» Дмитро Боярчук:

Розмови про дефолт лунали тільки від Коломойського, а з боку президента та посадових осіб їх не було. Звичайно, з цього приводу можна трохи понервувати, але поки офіційної позиції про дефолт немає, немає і приводів для реальної тривоги.

З приводу кредиторів, то тут питання в тому, чи бути співпраці з МВФ. Всі дивитимуться, яким після виборів буде Кабмін і перемовини. Матиме місце певна нервозність, але за великим рахунком поки немає чіткого

розуміння, хто буде прем'єром, хто відповідатиме за економічний блок, і якою буде їхня позиція. Це цікаві та веселі балачки, але підстав очікувати на дефолт вони не дають.

Так само немає в Україні і реальних підстав оголошувати дефолт. У всіх країн є борги, а дефолт оголошують внаслідок проблем в економіці: коли країна не справляється з обслуговуванням цих боргів, і чітко видно, що не буде можливості перепозичити. Недавно в нас ці можливості точно були, а зараз, може, хтось почне і сумніватись. Так чи інакше, всі будуть дивитись на позицію МВФ. А останні, в свою чергу, будуть обережними: дивитимуться, що буде з ПриватБанком та іншими питаннями. Та в разі конструктиву особливих сумнівів не існуватиме.

Що, коли допустити дефолт? Ми отримаємо девальвацію гривні. Оголошення дефолту вибиває один зі стовпів валютної стабільності – кредиторів, які інвестують, зокрема, і в наші борги, і перепозичають їх нам, а також дають кошти на те, що ми могли їх перекредитувати. А якщо вони почують слово «дефолт», то це означає, що повертати борги все ж треба буде, а з кредитуванням будуть проблеми. На певний період можна буде забути про позики.

Як країна живе по своїм боргам? Частину виплачує – мовляв, погляньте, ми обслуговуємо свої борги – і тут же, через певний час, вираховує, розміщує та знову позичає ті ж гроші. І чим краща у вас репутація, тим дешевші позичання. Ніхто і ніколи боргів повністю не виплачував: їх тримають на рівні, щоб мати можливість обслуговувати. А може вийти так, що ви повинні будете заплатити, але вам ніхто не позичить. Коли ви розумієте, що вам ніхто не позичає, то кажете: вибачайте, дефолт.

[\(Радіо Свобода\)](#)

Інвестиційний банкір Сергій Фурса:

Дефолт є дефолт. Технічний дефолт – це, можливо, те, що він посилається на Грецію. Насправді це коректно протилежний приклад. З'ясувалося, що у 2009 році у Греції забагато боргів. І далі під керівництвом МВФ, ЄС і кредиторів зробили жорстку програму економії, жорстку програму реформ, не відходячи ні на крок від неї. У них був тиждень затримки платежів. Це можна назвати технічним дефолтом. Але по факту це не дефолт. Коли говоримо про будь-які пропозиції щодо такого дефолту в Україні – це дефолт. І це означає просто фінансова криза. Це країна-банкрут.

Коломойський наводив приклад Аргентини, яка дуже радіє через те, що вісім дефолтів. Але вона одного разу так «раділа» дефолту, що всі вийшли на вулицю, що аж танки довелося виводити. Просто дефолт, а потім за ніч всі депозити з доларів перейшли в депозити в песо, при чому по курсу, який визначив «улюблений» уряд.

Дефолт – він добрий тільки для Ігоря Валерійовича. Дефолт – це криза. Він любить кризи. Плюс будь-яка криза у світі – це коли багатші стають

багатшими, а бідні стають біднішими. Він виграв від дефолту, бо йому увага Заходу не потрібна зараз. А ми всі програємо.

За останніх 5 років у нас дуже поступово відбувається деолігархізація. Якщо візьмемо статки людей топ-10 «Форбс» до українського ВВП, то в 2013 році це було 18%, а зараз – 13%. Яка зараз проблема у Коломойського? Він не хоче повертати ті гроші, які вивів з «ПриватБанку» – 5,5 мільярдів доларів. Захід змушує зробити українську державу все, щоб переслідувати Коломойського і повернути ці активи. Його активи «заморожені». Є судові процеси у Лондоні, Швейцарії і в Америці. Тому йому важливо позбутися опіки Заходу для України. Дефолт – один з механізмів зробити так, щоб Захід пішов звідси і отримати контроль над державою і своїми активами. Оскільки він має цей вплив, він може його реалізовувати. Найкращий спосіб – це таким чином. Або торгуватися з Заходом і казати: або ви від мене відцепитися, або я збанкрутую Україну.

Це (інтерв'ю Коломойського Financial Times – ред.) найкращий шлях до вух світової спільноти. Сьогодні це був сигнал продавати (для інвесторів – ред.). Сьогодні почалися розпродажі українських єврооблігацій, наприклад.

МВФ гарантує нашу макроекономічну стабільність. Щоб позбутися ярма МВФ, треба просто один раз виконати програму МВФ. Жодного разу ми не виконали. Україна кожен раз саботує програму МВФ, саботує реформи, бо політична еліта не зацікавлена у реформах. МВФ – це тимчасовий захід, якщо країна нормальна. У Венесуелу МВФ не прийшов – інфляція 1 000 000%, у нас МВФ прийшов, тримає нас, щоб ми не впали, і в нас інфляція зараз 8%. Мета програми МВФ – зробити країну самостійною.

Якби українські політики мали можливість позбутися МВФ, вони давно послали б МВФ. Просто є відповідальність. Якщо цього не зроблять, буде дефолт. У нас за останніх 3 роки значно знизилася боргове навантаження. Було 80% на ВВП, зараз – 59%. Це один з найкращих показників у світі.

Насправді МВФ змушує просто країну жити по засобах, які країна може собі дозволити. Якщо можемо дозволити пенсійний вік 50 років – нехай, але покажіть, що це можливо. МВФ просто приводить країни до тями. І потім йде, якщо країна повністю виконала свою програму. Якщо країна саботує реформи, то рано чи пізно вона повертається до МВФ.

Щоб зараз отримати транш, нам вистачило б просто відновити покарання за незаконне збагачення. Про що каже МВФ: верховенство права, боротьба з корупцією і декомунізація економіки, ринок землі. Без МВФ у нас буде дефолт. Нам ніхто зараз не дасть у борг.

Народний депутат України, голова комітету з питань промислової політики та підприємництва Віктор Галасюк:

Дефолт – це хаос. Дефолт – це долар, як мінімум, по 70 гривень, при чому, при тих самих мізерних зарплатах і пенсіях, які є сьогодні. Дефолт – це порушення взятих Україною зобов'язань, це знищення довіри кредиторів і інвесторів, це невизначеність і це значить, що в Україну не йдуть інвестиції.

Дефолт – це дуже погана ідея. Точно він не вигідний громадянам України. Можливо, він вигідний олігархам, які хочуть «ловити рибу у мутній воді».

Президент має займати державницьку позицію. І перше, що він мав би зробити – це не чекати ніяких приводів, а вийти до українського суспільства, вийти на телекамери і перед інвесторами, перед громадянами України засвідчити, що не буде жодного дефолту, щоб не провокувати зростання долара, не провокувати паніку на ринках.

Україні потрібен насправді не дефолт, а розвиток економіки і заміщення коштів, які залучаються від МВФ, Світового банку, державних боргів. Їх треба заміщати приватними інвестиціями.

Якщо розглядати МВФ, як рятівне коло, яким можна скористатися на кілька місяців у найскрутнішій ситуації, щоб за цей час провести радикальні економічні реформи, позбутися цього ярма, то це гарна ідея. Якщо розглядати МВФ, як замітник власної економіки, гіршого важко собі уявити. Це паліативна допомога.

Ці кошти не йдуть на розвиток. По-друге, вони мізерні. Кілька мільярдів доларів від МВФ на рік для України абсолютно неспівставно з тим, що, наприклад, отримує Польща від ЄС у вигляді грантів без жодних відсотків, без жодних умов. 10 мільярдів євро отримує Польща щороку від ЄС. Україні дають подачки кілька мільярдів доларів США, а за це викручують руки, змушують піднімати ціну на газ, вставляють обмеження, щоб не було інвестиційних стимулів.

Треба виходити планомірно з цієї співпраці. Понад 40 років Туреччина була позичальником МВФ. За 10 років вони повернули все до останнього центу. Україна має розвивати власну промисловість, віддавати борги, а не набирати нові. І жодних дефолтів.

Україна купує значно більше за кордоном, ніж туди продає. Негативне сальдо з часом нарастає, при чому саме в результаті співпраці з МВФ. Щоб перекрити цю величезну дірку, допомагають два ключових джерела – кошти, які перераховують українці-емігранти, вимушені заробітчани (це в рази більше, ніж допомога МВФ), а також кредити МВФ. Землю продавати зась! Треба продавати не сировину, а готову продукцію. Україна продає за кордон на 7 мільярдів доларів зерна, а борошна продаємо на 70 мільйонів доларів!

[\(Радіо Свобода\)](#)

Виконавчий директор фонду Блейзера в Україні Олег Устенко:

Дефолт не потрібен жодній країні, й Україна – не виняток. Країна, яка оголосила дефолт, ризикує своєю фінансовою стабільністю. Це призведе до закриття ринків капіталу і до зменшення економічного зростання, а у ситуації з Україною – до падіння. Це позбавить Україну можливості «закачувати» той невеликий обсяг коштів, які проходять за статтею «прямі іноземні інвестиції».

Торік Україна отримала 2 мільярди доларів таких інвестицій, і це було в рази менше, ніж у пікові періоди інвестування, які Україна відчувала у

2005, 2007-2008 та 2011-2012 роках. В останні роки приплив інвестицій зменшується через помилки минулої влади, і в разі дефолту вони припиняться повністю, попереджає експерт. Він говорить про ті кроки, які чинна влада може зробити для зміцнення економіки та полегшення боргового тягаря.

Головне, що ми можемо зробити, – це зменшити рівень ризику в українській економіці. Для цього потрібні захист права власності, реформа судової системи та зменшення рівня корупції. Я думаю, що в нового президента Володимира Зеленського достатньо політичної волі, щоб досить швидко рухатися за всіма трьома напрямками.

**Віце-президент з економічної освіти Київської школи економіки
Олеся Верченко:**

Україна має достатні резерви, щоби пройти пікові виплати за зовнішніми запозиченнями у 2019 році, тож підстав для дефолту немає. Я дивлюся на статистику та приблизні обсяги виплат та на обсяг резервів Нацбанку. Це не ті гроші, які держава може напряму використати для повернення кредитів, але їхній обсяг багато про що говорить. Золотовалютні резерви – понад 20 мільярдів доларів, сума виплат на цей рік – 7 мільярдів. Тож зараз ми не перебуваємо в ситуації, коли немає грошей, щоб виплатити борги. Якщо в держав трапляються дефолти в інших випадках – це або непрофесіоналізм, або зрада.

Вигоди від дефолту, навіть якщо вони будуть – виявляться короточасними. Тому що міжнародні запозичення для України будуть закриті, або їх надаватимуть під астрономічні відсотки.

Дефолт – не вигідний нікому. Тому його імовірність невелика. Дефолт – це відставка уряду, припинення співпраці з МВФ, розхитування фінансової системи та банківська криза – адже банки тримають цінні папери держави.

Економіст Борис Кушнірук:

Підстав для українського дефолту немає, якщо не створювати їх штучно. Співвідношення державного боргу України до річного ВВП – 61%. Тож підстав для дефолту немає. Так, є значні виплати. Але все буде нормально, якщо штучно не створювати небезпечну ситуацію. Якщо співпрацю з МВФ буде продовжено – ми зможемо зберегти стабільність курсу.

В разі дефолту країни найбільше страждає найбідніша частина її населення. Не випадково дефолт називають «податком на бідних». Відтак заклики Ігоря Коломойського щодо можливості дефолту – це все одно що «публічні заклики до пограбування бідних».

Дефолт – призведе до припинення співпраці з Заходом, а відтак і до хаосу; а Коломойський звик працювати в умовах хаосу та контролювати його. Другою причиною є – інтерес Росії в українському дефолті. Борис Кушнірук не виключає, що олігарх вже має з цього приводу певні домовленості з Кремлем.

Експерт корпорації стратегічного консалтингу «Гардарика»

Костянтин Матвієнко:

Дефолт завжди буває вигідним тим, у кого є великі валютні накопичення, а також він може принести користь великим українським бізнес-гравцям. Знецінення гривні (внаслідок дефолту – ред.) означає різке здешевлення як українських товарів, так і робочої сили в Україні. Це дуже сприятливий час для того, щоб тут розвивати нові виробництва, але при тому – це вигідно крупним підприємствам. Малий і середній бізнес – навпаки, від цього страждає. Так само страждають малозабезпечені родини. Тому дефолт може являти собою такий собі оздоровчий прийом, але при цьому він може бути «смертельним» для цілих соціальних прошарків.

Відновлення інфраструктури звільнених територій **ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ**

Підтримка внутрішньо переміщених осіб та жителів Сходу України

Обліковано 1 383 700 внутрішньо переміщених осіб, – Мінсоцполітики ([Урядовий портал](#)).

Станом на 10 червня 2019 року, за даними Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб, взято на облік 1 383 700 переселенців з тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей та АР Крим.

Обліковано 1 382 449 внутрішньо переміщених осіб ([Міністерство соціальної політики України](#)).

Станом на 03 червня 2019 року, за даними Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених осіб, взято на облік 1 382 449 переселенців з тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей та АР Крим.

МТОТ і Посольство Швейцарії домовились про старт трьох нових проектів ([Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України](#)).

Відбулася знакова подія в рамках співпраці Міністерства з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України із Урядом Швейцарської Конфедерації досягнуто домовленості та започатковано відразу три нових проекти.

Перший проект – в Україні буде започатковано цільову допомогу особам, які постраждали від мін та вибухонебезпечних залишків війни (ВЗВ). В рамках проекту буде забезпечено ефективну співпрацю, яка реалізовуватиметься на трьох рівнях. Перший рівень – національний та міжнародний, де будуть окреслені підходи до надання допомоги, проаналізовані найпоширеніші потреби постраждалого від мін та ВЗВ населення для подальшого планування цільових програм. Другий рівень – залучення громадського сектору – в проекті він буде представлений ГО «Проліска», яка буде безпосередньо взаємодіяти з постраждалими особами. І третій рівень – населення України, мешканці Донецької та Луганської областей, які постраждали від мін та вибухонебезпечних предметів, і які отримуватимуть допомогу. Постраждалі особи зможуть звернутись за компенсацією витрат на медичну допомогу, послугами психологічної реабілітації, допомогою з професійної перекваліфікації та іншими видами допомоги, що сприятимуть відновленню порушених функцій організму.

(...). Наразі завдяки фінансовій підтримці Уряду Швейцарії, Міністерство разом з ГО «Проліска» має ресурси для того, щоб охопити населення, яке найбільш постраждало від мін та ВЗВ.

Другий проект – безкоштовна юридична допомога для внутрішньо переміщених осіб, учасників АТО/ООС та членів громад, які зазнали негативного впливу внаслідок конфлікту. Для цього, на базі Кременчуцького національного університету імені Михайла Остроградського буде забезпечена робота «юридичної клініки». В рамках домовленостей фахівці отримують відповідне обладнання, необхідні для роботи матеріали, а також буде проведено навчання з підвищення кваліфікації працівників, що в подальшому дозволить надавати консультації та юридичну допомогу більшій кількості громадян. Окрім того, до роботи клініки будуть залучені не тільки викладачі, а й найкращі студенти, для яких ця діяльність становитиме неоціненний досвід.

Третій проект – підтримка громад у подоланні ризиків виникнення конфліктів. МТОТ започаткувало цю діяльність з ОБСЄ на початку цього року. Тепер до неї приєднався ще один партнер – Уряд Швейцарської Конфедерації. Наразі додатково відібрано ще дві громади, які пройдуть через оцінку потенційних та існуючих конфліктів в цих громадах. За результатами проведеної оцінки кваліфікованими соціологами та медіаторами, буде розроблений детальний план з вирішення конфліктних ситуацій, і разом з місцевою громадою за методичної допомоги та координації МТОТ він буде реалізований. Глобальною метою цього напрямку діяльності Міністерства є охоплення якомога більшої кількості громад, що пройдуть через таку оцінку. Це необхідно для формування спроможних та стійких до конфліктів громад, які здатні самостійно оцінювати ризики, вирішувати конфлікти і ніколи не потрапляти під зовнішні та внутрішні дестабілізаційні впливи.

На сьогодні досягнуті домовленості закріплені у відповідних угодах про співпрацю між МТОТ та Урядом Швейцарської Конфедерації. Офіційний старт проектів відбудеться найближчим часом.

Проекти з відновлення регіону та ремонтні роботи

Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман доручив вирішити питання постачання питної води жителям Донецької та Луганської областей ([Урядовий портал](#)).

За результатами позачергового засідання Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій доручив невідкладно вжити заходів задля забезпечення питною водою жителів Донецької та Луганської областей. Відповідно до підписаного Главою Уряду доручення, необхідно відновити і забезпечити безперебійне постачання електроенергії на об'єкти питного водопостачання та централізованого

водовідведення КП «Компанія «Вода Донбасу» і надати підприємству статус «захищеного споживача». Одночасно треба провести інвентаризацію резервних джерел водопостачання. На період відсутності централізованого водопостачання необхідно забезпечити підвіз води і санітарний контроль на відповідних об'єктах та територіях.

Європейський інвестиційний банк надав уряду України кредит у розмірі 200 мільйонів євро ([Дзеркало тижня](#)).

Кошти призначені на відновлення ключових об'єктів інфраструктури в Донецькій і Луганській областях, а також забезпечення гідних умов проживання для внутрішньо переміщених осіб. Програма поширюється на підконтрольні Україні території Донецької і Луганської областей, сусідні Дніпропетровську, Запорізьку, Харківську області, а також міськради Київської, Одеської, Полтавської та Херсонської областей з великим напливом внутрішньо переміщених осіб.

Глава представництва Європейського інвестиційного банку Жан-Ерік де Загін:

Надзвичайна кредитна програма для відновлення України була розроблена спеціально для того, щоб допомогти жителям Східної України, включаючи тисячі ВПЛ, вирішувати складні проблеми, з якими вони стикаються в результаті збройного конфлікту. Ця програма на суму 200 млн євро є частиною нашого загального кредитного портфеля для України в розмірі 5,8 млрд євро.

У Біловодському краєзнавчому музеї (Луганська обл.) реалізується проект «Музей відкрито на ремонт» ([Український кризовий медіа центр](#)).

Директор Біловодського краєзнавчого музею, радник голови громади з питань культури Геннадій Верескун:

Із музею починається громада, наше суспільство, наше громадянство. На Луганщині і Донеччині триває справжня війна. І вона почалася тому, що свого часу ми недогледіли культуру. Тож де ми недопрацюємо у культурній сфері – цим скористається ворожа країна.

Завдяки проекту «Музей відкрито на ремонт», який зараз втілюється у Біловодській громаді Луганської області, люди почали більше цікавитися питанням культури і розуміти її важливість. Завдяки тому, що розвивається культура – змінюється цілий регіон.

На Луганщині триває відбудова військового ліцею: До кінця року з'явиться стадіон ([Депо.ua](#)).

Триває відбудова переміщеного до Кремінної Луганського обласного ліцею-інтернату з посиленою військово-фізичною підготовкою «Кадетський корпус імені героїв Молодої гвардії».

Зараз у ліцеї навчаються юнаки з багатьох міст та районів Луганщини.

У травні 2017 року відбувся випуск ліцеїстів першого набору після передислокації навчального закладу. Відтоді майже всі випускники для подальшого навчання обирають військові професії. Після переміщення ліцею на територію, підконтрольну українській владі, з обласного та державного бюджетів на відновлення діяльності закладу виділено більше 76 млн гривень.

На кінець 2019 року там планується завершення будівництва стадіону зі спортивними майданчиками, біговими доріжками та футбольним полем вартістю 25 млн 640 тис. гривень та капітального ремонту основної будівлі та зовнішніх мереж ліцею вартістю 24 млн 390 тис. гривень.

25 травня у Кадетському корпусі імені героїв Молодої гвардії відбувся 22-й випуск. Загалом це третій випуск кадетів після переміщення навчального закладу з Луганська.

Голова Луганської обласної державної адміністрації – керівник обласної військово-цивільної адміністрації Сергій Філь:

Випускники луганського військового ліцею – наша гордість. Без перебільшення, тут виховують справжню еліту області та всієї країни. Я вдячний батькам та викладачам, що зробили з хлопчиків, які прийшли сюди навчатися, справжніх чоловіків. Попереду в них ще багато випробувань. Але я переконаний, що цим хлопцям вдаватиметься все на їх життєвому шляху.

Увага до ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою демонструє турботу про військово-патріотичне виховання юнацтва Луганської області – майбутніх захисників України та будівників української держави.

Ліцей у нових умовах перетворився у сучасний заклад освіти з військовою спрямованістю навчання та виховання.

Управління звільненими територіями

Президент України Володимир Зеленський під час робочого візиту до Маріуполя (Донецька область) заявив, що у України є «просування» в мінському процесі ([Новости Донбасса](#)).

Це наші території і там знаходяться наші люди, ми всі українці, і, звичайно, ми будемо розробляти велику програму відновлення Донбасу, наші хлопці вже трудяться над цим. А зараз ми говорили з місцевими, скажімо так, представниками і будемо терміново вивчати питання і житла переселенцям і військовим, потім дороги Маріуполь-Запоріжжя.

Встановлено надбавку за роботу з особливими умовами праці працівникам бюджетних установ, розміщених в населених пунктах на лінії зіткнення ([Міністерство соціальної політики України](#)).

5 червня 2019 року прийнято постанову Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 5 вересня 2018 р. № 708».

Зазначеною постановою встановлено щомісячну надбавку за роботу з особливими умовами праці у граничному розмірі 50 відсотків посадового окладу працівникам державних і комунальних установ, закладів, організацій, які фінансуються з бюджету і розміщені в населених пунктах, що розташовані на лінії зіткнення, на період до завершення здійснення заходів із забезпечення національної безпеки та оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях.

ІНІЦІАТИВИ РЕГІОНАЛЬНИХ ВЛАДНИХ СТРУКТУР ТА ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

У Житомирі пройшов круглий стіл «Обговорення питання щодо забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, можливості та перспективи» ([Житомирська міська рада](#)).

14 червня, відбувся круглий стіл за ініціативи ГО «СП «Мир на долоні» та підтримки міського голови Сергія Сухомлина пройшов круглий стіл «Обговорення питання щодо забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, можливості та перспективи».

В засіданні круглого столу взяли участь представники УВКБ ООН, громадські організації, заступник голови Громадської Ради при МінТот та виконавчі органи місцевого самоврядування.

Міський голова Сергій Сухомлин:

Дане питання є нагальним та заслуговує на увагу органів влади і громадськості. До обговорення даного питання мають долучитися всі зацікавлені сторони. Водночас подякував за ініціативу, що в стінах Житомирської міської ради зібралося таке представництво.

Представник УВКБ ООН Віра Шелест:

Уже 5-й рік, коли люди знаходяться у ситуації переміщення і за міжнародними практиками, і рекомендаціями вирішення саме довгострокових рішень житлових питань треба вже починати на 2–3 роки в ситуації переміщення, а тим паче – це дуже гарний початок. Ми бачимо прекрасні ініціативи, що це відповідає керівним принципам з внутрішнього переміщення, а саме керівному принципу і якщо ми говоримо про зобов'язання України щодо досягнення цілей сталого розвитку до 20–30 рр. це також розробка імплементація таких програм підтримки ВПО як спільноти, яка мешкає на Житомирщині. Беручи до уваги комплексний підхід, ми вважаємо, що це може бути прекрасним прикладом для України, для інших міст саме такий підхід, я маю на увазі, коли міська рада, ВПО, профільні департаменти і відповідальні особи, беруть на себе таку ініціативу і працюють разом. (...).

В Ізюмі готуються до здачі в експлуатацію житла для переселенців ([Обрії](#)).

Заступник міського голови Костянтин Петров:

Гуртожиток для внутрішньопереміщених осіб майже готовий для здачі в експлуатацію.

Підрядна організація повністю закінчила будівельні роботи, залишилось придбати побутову техніку та меблі. Міська рада розробляє критерій для виділення житла для внутрішньопереміщених осіб. Після

завершення всіх необхідних процедур житловий будинок буде введено в експлуатацію.

Ще 2 родини ВПО отримали житло в лимані донецької обл. ([Міністерство з питань тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України](#)).

12 червня ще дві родини з тимчасово окупованого Донбасу почали облаштовуватися в безкоштовно наданих квартирах у м. Лиман Донецької області. Це стало можливим завдяки співпраці місцевої влади та МТОТ: 50 % коштів на придбання квартир отримано завдяки розподілу державної субвенції за сприяння і координації МТОТ, і ще 50 % – виділено з місцевого бюджету (саме на таких умовах «працює» субвенція).

(...). Таких переселенців, які отримали в користування безоплатне житло, вже більше 600. Звісно, це далеко не задовольняє потреби житла всіх внутрішньо переміщених осіб, однак саме за активного сприяння МТОТ вже 3-й рік поспіль Урядом розподіляються кошти державної субвенції (у 2018 та 2019 роках – по 34 млн грн), які подвоюються у співпраці з місцевою владою і ефективно витрачаються для забезпечення житлом переселенців по всій Україні. На сьогодні до отримання субвенції долучилися міста Маріуполь, Лиман, Покровськ, Слов'янськ Донецької області, міста Попасна та Золоте Луганської обл., Бердянськ та Приморськ Запорізької обл., та Кривий Ріг Дніпропетровської обл.

Уряд направив понад 24 млн грн на компенсацію житла ВПО, які захищали Україну, та майже 200 млн грн особам з інвалідністю I-II групи з числа учасників бойових дій на території інших держав ([Національна Асамблея людей з інвалідністю України](#)).

Кабінетом Міністрів України затверджено розподіли субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за житло внутрішньо переміщеним особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України на загальну суму 24 860,29 тис. грн та сім'ям учасників бойових дій на території інших держав і осіб з інвалідністю I-II групи з числа учасників бойових дій на території інших держав на загальну суму 199 787,61 тис. гривень.

Міністр соціальної політики Андрій Рева:

Це рішення дозволить надати цим людям кошти на придбання 24-х квартир. Хочу звернути увагу, що за ініціативи Міністерства у справах ветеранів на минулому засіданні Кабінету Міністрів, підтриманих Міноборони, і відповідно до рішення Уряду, буде направлено ще майже 40 мільйонів гривень на цю програму, що дозволить тридцяти шістьом нашим учасникам бойових дій з числа внутрішньо переміщених осіб надати кошти на придбання житла, у цьому ж розпорядженні передбачається направлення 200 мільйонів гривень на забезпечення житлом учасників бойових дій на території інших країн – ця програма діє 2 роки, у минулому році було

направлено 200 мільйонів гривень, і в цьому році направляємо ще 200 мільйонів гривень, що дозволить отримати житло 165-ти учасникам бойових дій з інвалідністю, які брали участь у бойових діях на території інших країн, які вже більше тридцяти років знаходились на черзі.

Ці кошти направляються безпосередньо людям. Це не чиновники купуватимуть людям житло, або щось будуватимуть, а працюватиме принцип «Гроші ходять за людиною», який реалізований у цьому розпорядженні повною мірою.

Управління соціального захисту населення інформує ([Мар'їнська районна державна адміністрація](#)).

Управлінням соціального захисту населення райдержадміністрації проведено наступну роботу:

- прийнято 102 заяви для призначення різних видів державних соціальних допомог, документи знаходяться в обробці;
 - видано 64 довідки особам, які переміщуються з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції;
 - подовження адресної соціальної допомоги – 96;
- державними соціальними інспекторами проведено перевірку заявників на призначення соціальної допомоги, житлових субсидій. Обстежено 308 родин.

Засідання комісії Обухівської районної державної адміністрації Київської області з питань призначення державних соціальних допомог, надання населенню пільг, житлових субсидій та соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам ([Обухівська районна державна адміністрація](#)).

14 червня 2019 року відбулося засідання комісії Обухівської районної державної адміністрації Київської області з питань призначення державних соціальних допомог, надання населенню пільг, житлових субсидій та соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам під головуванням керівника апарату Обухівської районної державної адміністрації Київської області Проценка О. П.

На засіданні комісії (присутні 11 членів комісії) було розглянуто:

- 1) 62 заяви внутрішньо переміщених осіб щодо призначення (відновлення) пенсії, соціальних та страхових виплат:
 - 57 – адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг;
 - 3 – субсидії, державної соціальної допомоги;
 - 2 – пенсії.
- 2) питання щодо призначення, припинення надання житлової субсидії по 20 особових справах.

Мелітопольські медики отримали обладнання з Німеччини ([Наш Город](#)).

Амбулаторії сімейної медицини Центру первинної медико-санітарної допомоги № 2 отримали сучасне медичне обладнання від компанії Deutsche Gesellschaft fur Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Дефібрилятори і апарати штучної вентиляції легенів прибутку в Мелітополь з Німеччини в рамках проекту «Зміцнення спроможності українських територіальних громад до прийняття внутрішньо переміщених осіб в Україні».

Всього в місто надійшло чотири сучасних дефібрилятора і вісім механічних апаратів штучної вентиляції легенів для дітей та дорослих. Вартість апаратури – понад 250 тис. грн.

Все це обладнання рівномірно розподілено по амбулаторіям міста з урахуванням їх розташування, специфіки і завантаженості. Для лікарів і медичних сестер «первинних організацій» проводяться тренінги по використанню нового медичного обладнання.

Питання забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України ([Нововодолазька районна державна адміністрація Харківської області](#)).

6 червня 2019 року при районній державній адміністрації відбулося засідання Комісії щодо розгляду заяв членів сімей загиблих, осіб з інвалідністю, внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, сімей загиблих військовослужбовців, інвалідів I-II групи, з числа військовослужбовців, які брали участь в антитерористичній операції та потребують поліпшення житлових умов.

Розглядалася заява про виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення внутрішньо переміщеної особи, який захищав незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України в зоні АТО.

Кривий Ріг залучає кошти міжнародних партнерів на створення житла для переселенців ([Офіційний веб-сайт Криворізької міської ради та її виконавчого комітету](#)).

За дорученням мера Юрія Вілкула підписаний меморандум з Українським фондом соціальних інвестицій. Його мета – реалізація двох субпроектів щодо поліпшення житлових умов внутрішньо переміщених осіб за гранти уряду Німеччини. На минулому тижні відбулася перша організаційна зустріч робочої групи проекту.

Директор департаменту розвитку інфраструктури виконкому міськради Іван Карий:

За проектом перший поверх гуртожитку по вулиці Каткова, 25 реконструюють в соціальне житло. Всі роботи буде фінансувати уряд Німеччини. Розпорядником виділених коштів буде Український фонд

соціальних інвестицій. Внесок міста – розробка проектно-кошторисної документації. Всі інші роботи будуть виконуватися за грантові кошти. Планується облаштувати в будівлі гуртожитку до двох десятків кімнат.

Створення умов для внутрішньо переміщених осіб – це лише перший субпроект по меморандуму. Другий – капітальний ремонт дитячого садка неподалік гуртожитку.

Консультант з розвитку громад Східного регіонального представництва УФСІ Тетяна Складенко:

Була проведена технічна оцінка цих будівель, тепер буде проводитися робота над проектно-кошторисною документацією. Після її завершення ми зможемо оголосити тендер на виконання робіт і почнемо реконструкцію. Всі роботи будуть проводитися з використанням енергозберігаючих технологій. Проект включає в себе і освітній компонент. Це будуть тренінги як для працівників органів місцевого самоврядування з енергозбереження, так і для представників громади з числа ВПО. Це буде і соціальне згуртування, і консультування – соціальний компонент, який дозволить поліпшити інтеграцію внутрішньо переміщених осіб в громаду.

Проект для участі в конкурсі на отримання гранту готували фахівці департаменту розвитку інфраструктури міста та громадська організація «Егіда-Центр».

Голова Донецької військово-цивільної обласної адміністрації Олександр Куць повідомив, що на Донеччині збудували дві нові амбулаторії (Укрінформ).

У двох селищах Донеччини – Кіндратівка та Петрівське завершили будівництво двох нових амбулаторій загальної практики – сімейної медицини.

Завершили будівництво двох нових амбулаторій загальної практики – сімейної медицини у Костянтинівському та Волноваському районах – селищах Кіндратівка та Петрівське.

Амбулаторія загальної практики – сімейної медицини с. Петрівське обійшлася у 5,13 млн грн. З них 3,9 млн грн надійшли з державного бюджету, 700 тис. грн з обласного та 530 тис. грн – з районного бюджетів. Вона надаватиме допомогу 1973 жителям Петровського, Єгорівки, Степного, Кропивницького, 272 з яких – діти. На обліку в амбулаторії перебуває 119 переселенців з тимчасово окупованих територій, у тому числі 35 дітей.

Як у Кіндратівці, так і в Петрівці подбали про те, щоб і лікарям, і їхнім пацієнтам було комфортно – заклади забезпечені усім необхідним медичним обладнанням, твердим та м'яким інвентарем, меблями, водопостачанням, підключені до мережі інтернет. Медицину в сільській місцевості робимо якісною та доступною.

Маріупольська міська рада проводить прийом пропозицій закупівлі квартир через Центр надання адміністративних послуг ([Офіційний сайт Маріупольської міської ради](#)).

В рамках реалізації програм з придбання житла для дітей-сиріт і внутрішньо переміщених осіб Маріупольською міською радою оголошено про проведення закупівлі квартир.

Житло має бути благоустроєним, придатним для проживання, з виконаними оздоблювальними роботами.

Для участі в конкурсі подаються заява-пропозиція (із зазначенням вартості, адреси об'єкта нерухомого майна, кількості кімнат, житлової і загальної площі) і копії правовстановлюючих документів.

Хочемо звернути увагу на те, що подача пропозицій здійснюється з 15.05.2019 до 15.06.2019 включно особисто власником житла або уповноваженим представником (за дорученням) за адресою: Донецька обл., м. Маріуполь, Центр надання адміністративних послуг (...).

Маріупольською міською радою розглядаються тільки заяви-пропозиції, отримані з Центру надання адміністративних послуг.

Таким чином, Маріупольська міська рада не працює через третіх осіб, а тільки безпосередньо з власниками житла.

Чи може внутрішньо переміщена особа отримати допомогу по безробіттю одноразово для організації підприємницької діяльності? ([Приютівська громада Олександрійського району Кіровоградської області](#)).

Зареєстрованим безробітним з числа застрахованих осіб, яким виповнилося 18 років, та які не можуть бути працевлаштовані за сприяння служби зайнятості протягом місяця у зв'язку з відсутністю на ринку праці підходящої роботи, за їхнім бажанням допомога по безробіттю може виплачуватися одноразово для організації підприємницької діяльності.

Одноразово виплата не здійснюється безробітним, яким тривалість виплати допомоги по безробіттю скорочувалась з певних підстав, зокрема, у разі недотримання ними письмових рекомендацій щодо сприяння працевлаштуванню.

Не мають права на чергове отримання допомоги по безробіттю одноразово безробітні, які вже отримали таку допомогу та припинили підприємницьку діяльність або не здійснювали її упродовж двох років.

Інших обмежень щодо одноразової виплати не передбачено. ВПО мають рівне право з іншими зареєстрованими безробітними на її отримання.

Виплата допомоги одноразово здійснюється в розмірі залишку призначеної безробітному допомоги, визначеного на день державної реєстрації суб'єкта підприємницької діяльності, обмеженого строком 360 календарних днів.

Якщо особа вже отримувала допомогу 60 днів, то одноразова виплата розраховується за 300 днів.

Особам можуть бути надані консультації та профорієнтаційні послуги з метою виявлення здібностей, схильностей до провадження підприємницької діяльності. Ці безробітні можуть залучатися до семінарів або для них може організовуватися навчання з питань підприємництва.

Для розгляду питань щодо надання допомоги безробітний подає до центру зайнятості заяву та бізнес-план.

Вважаємо за необхідне зазначити, що одноразова виплата проводиться в межах кошторисних призначень, які останніми роками значно обмежені.

Чи може внутрішньо переміщена особа з інвалідністю, що отримує пенсію, бути зареєстрована в центрі зайнятості та отримувати допомогу по безробіттю ([Приютівська громада Олександрійського району Кіровоградської області](#)).

Заступник директора Кіровоградського обласного центру зайнятості Богдан Стоян:

Відповідно до норм порядку реєстрації безробітних, для надання статусу безробітного особа подає заяву та пред'являє певні документи. Особа з інвалідністю, яка не досягла встановленого статтею 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» пенсійного віку та отримує пенсію або державну соціальну допомогу, подає копію довідки до акта огляду МСЕК. За наявності пред'являє індивідуальну програму реабілітації.

Отримання пенсії або державної соціальної допомоги жодним чином не впливає на можливість отримання допомоги по безробіттю. Така допомога призначається за загальними правилами.

Але необхідно враховувати, що порядком передбачено, що реєстрація громадянина як безробітного припиняється з дня його визнання нездатним до трудової діяльності відповідно до акта огляду МСЕК.

Тому такі громадяни не можуть набувати статус зареєстрованого безробітного.

Слід зазначити, що підбір підходящої роботи для осіб з інвалідністю здійснюється відповідно до їх професійних навичок, знань, індивідуальної програми реабілітації та з урахуванням побажань щодо умов праці.

При працевлаштуванні до роботодавців на нові робочі місця осіб з інвалідністю, що є зареєстрованими безробітними, такі роботодавці мають право звернутись до центру зайнятості за отриманням компенсації витрат у розмірі єдиного внеску на ЗДСС.

Для працевлаштування осіб з інвалідністю у роботодавців бронюється 4 % робочих місць. На такі робочі місця можуть бути працевлаштовані як місцеві мешканці, так і ВПО.

4 райони Житомирщини можуть забезпечити тимчасовим житлом переселенців ([Рупор Житомира](#)).

Житомирщина допомагала і продовжує допомагати вимушеним переселенцям зі Сходу країни, якщо їм потрібно тимчасове проживання. Так в області створили базу з переліком об'єктів, де можуть перший час проживати внутрішньо переміщені особи.

Департамент праці, соціальної та сімейної політики ОДА повідомляє, що в Овруцькому, Пулинському, Ружинському та Коростенському районах готові прийняти майже 100 людей.

Перелік об'єктів державної, комунальної та приватної власності Житомирської області для тимчасового розміщення внутрішньо переміщених осіб:

- приміщення колишньої школи у с. Поліське Овруцького району для 15 осіб;
- приміщення амбулаторії у с. Бондарі Овруцького району для 30 людей;
- приватний будинок у с. Сколобів Пулинського району для 4 осіб;
- приміщення школи у с. Сколобів Пулинського району для 4 осіб;
- приміщення районної лікарні в Ружині для 20 людей;
- дитячий садок в с. Ягнятин Ружинського району для 20 людей;
- відділення районної лікарні у с. Васьковичі Коростенського району для 4 осіб.

Таким чином, наразі в області ще 97 внутрішньо переміщених осіб можуть бути забезпечені тимчасовим місцем проживання.

11 тис. осіб працевлаштувалися завдяки Хмельницькій обласній службі зайнятості ([Новини. Хмельницький](#)).

У січні-травні 2019 року послугами Хмельницької обласної служби зайнятості скористалися 22,6 тис. безробітних громадян.

Кількість зареєстрованих безробітних становила 10,9 тис. осіб, в тому числі 448 військовослужбовців – учасників АТО (ООС) та 43 особи з числа внутрішньо переміщених.

Управління соціального захисту населення Мар'їнської райдержадміністрації повідомляє ([Мар'їнська районна державна адміністрація](#)).

До уваги громадян, які залишили тимчасово окуповані території Донецької та Луганської областей та внутрішньо переміщених осіб Мар'їнського району

В Мар'їнському районі Донецької області функціонує місце компактного проживання внутрішньо переміщених осіб, яке розташоване на території Курахівської міської ради в приміщенні колишнього ДНЗ «Альонушка» за адресою: м. Курахове, пр. Прокоф'єва, буд. 49.

(...). Звертаємо увагу осіб похилого віку та осіб з інвалідністю на можливість розміщення у разі вільних ліжко-місць у відділенні тимчасового перебування «Будинок ветеранів» та відділенні стаціонарного догляду для

постійного або тимчасового проживання Територіального центру соціального обслуговування та надання соціальних послуг Мар'їнського району Донецької області, згідно умов приймання.

(...). З питань отримання довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи та надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг просимо звертатись до управління соціального захисту населення Мар'їнської райдержадміністрації за адресою: м. Мар'їнка, вул. Каштанова, 2.

Результати засідання комісії з питань призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам ([Офіційний сайт департаменту соціальної політики Луцької міської ради](#)).

Департамент соціальної політики Луцької міської ради повідомляє, що 06.06.2019 року відбулось засідання комісії з питань призначення (відновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам.

На засіданні вищезазначеної комісії всього розглянуто 15 звернення громадян (прийняте позитивне рішення – 15).

Норвезька рада у справах біженців продовжує підтримку переселенців ([Луганська обласна військово-цивільна адміністрація](#)).

Виконуючий обов'язки заступника голови облдержадміністрації Сергій Олейніков провів зустріч з представниками Норвезької ради у справах біженців в Україні.

На зустрічі взяли участь координатор програми «Довгострокові рішення» NRC Ганна Решетова, керівник відділу інформаційного менеджменту та інновації в Спільній службі з профілювання ВПО (JIPS) Вільгельміна Веліш, спеціаліст з інформаційного менеджменту в Спільній службі з профілювання ВПО (JIPS) Мелісса Веймейер.

Норвезькою радою з питань біженців за підтримки Спільної служби профілювання ВПО (JIPS) запропоновано взяти на себе роль фасилітатора дослідження ситуації внутрішньо переміщених осіб на території Луганської області.

Це профілювання ставить перед собою ряд завдань. Серед них визначення демографічного профілю ВПО, аналіз подальших намірів цієї групи населення та досягнень довгострокових рішень щодо ВПО та проаналізувати соціальну згуртованість у громадах, що приймають ВПО.

Для проведення профілювання обрано Сєверодонецьк, Кременну, Рубіжне, Лисичанськ, Старобільськ.

У рамках проекту будуть зібрані та проаналізовані дані за участю представників органів місцевої влади та ряду гуманітарних організацій. В результаті цієї дослідницької роботи планується створення звіту, який буде використано як фактичну базу для розробки довгострокових рішень.

Запропонували визначити представника органів місцевої влади для координації в процесі проведення дослідження директора Департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації Елеонору Поліщук.

Німеччина надасть ще 5 млн євро на допомогу постраждалим від війни на Донбасі ([Європейська правда](#)).

Федеральний уряд Німеччини і надалі надаватиме кошти на здійснення заходів невідкладної допомоги постраждалим внаслідок конфлікту на сході України через Спілку робітничих самаритян Німеччини (СРС). Про це «Європейській правді» повідомило посольство ФРН у Києві.

«На період від 2019 по 2021 рік Федеральний уряд виділив додатково 4,93 млн євро. Останніми роками Федеральний уряд вже надавав підтримку гуманітарній діяльності СРС в Україні обсягом майже 6,5 млн євро; завдяки рішення про виділення нових коштів загальна сума допомоги сягнула понад 11 млн євро», – йдеться у повідомленні.

Допомога спрямована людям, які її вкрай потребують, серед них – внутрішньо переміщені особи і ті, хто постраждав унаслідок конфлікту на сході України.

Нова фаза проекту, яка імплементується з травня 2019 року, реалізується у територіальних громадах, що перебувають під контролем уряду України, на території Луганської і Донецької областей (поблизу лінії розмежування).

«Вона слугує зміцненню гарантованого забезпечення харчуванням і забезпечення предметами гігієни осіб, які найбільше постраждали внаслідок конфлікту, зокрема, багатьох літніх людей», – зазначають у посольстві.

Інші складові проекту передбачають забезпечення допоміжним матеріалом на зимовий період (будівельні, теплоізоляційні, а також паливні матеріали) тих осіб, що мешкають у найбільш неякісних та непристосованих для експлуатації у зимовий період помешканнях.

Окрім того, діти, підлітки, літні люди і люди з інвалідністю отримують консультації і супровід соціально-психологічного характеру.

Український фонд соціальних інвестицій виділить близько 15 мільйонів на будівництво квартир для нових маріупольців ([Маріупольська міська рада](#)).

Маріупольська міська рада і Український фонд соціальних інвестицій (УФСІ) підписали Меморандум про співпрацю. В рамках його реалізації фонд планує виділити близько 15 мільйонів гривень на облаштування житла для нових маріупольців і проведення ремонтних робіт в двох дитячих садах.

Заступник міського голови Михайло Івченко:

Ми плідно працюємо в даному напрямку. Вже 200 родин з числа переселенців отримали квартири. На черзі ще 620. Для реалізації даного проекту визначили два об'єкти в Кальміуському і Лівобережному районах. Необхідно підготувати проектно-кошторисну документацію, по результатом

якої, отримаємо фінансову підтримку і проведемо реконструкцію приміщень для створення квартир.

Так, за фінансової підтримки Європейського Союзу, відкрили перший в Україні соціальний гуртожиток для переселенців. За програмою співфінансування Кабінету Міністрів України провели реконструкцію двох житлових будинків і облаштували 39 квартир. Ще понад 130 квартир придбали за фінансової підтримки Міністерства з питань тимчасово окупованих територій.

Заступник виконавчого директора УФСІ Олег Овчинников:

У нашій програмі беруть участь міста з усієї Донецької області. Те, що ми сьогодні тут, ще раз доводить, що коли хтось дійсно хоче вирішувати проблеми, то знаходить для цього можливості. Ваша маріупольська громада цьому підтвердження.

В рамках подальшої співпраці з УФСІ планується провести заміну покрівлі в двох маріупольських дитячих садах.

У селі на Миколаївщині діє безкоштовний хостел ([Львівська мануфактура новин](#)).

У колишньому будинку сімейного типу в селі Верин на Миколаївщині запрацював хостел. У ньому безкоштовно зможуть проживати діти, які приїжджають у район на спортивні змагання, а також представники різноманітних делегацій та переселенці зі сходу України.

Голова Миколаївської районної ради Тарас Зубрицький:

Після того, як будинок сімейного типу розформували, постало питання, що робити із приміщення. Спільно із депутатами райради, добре все обдумавши, вирішили створити там безкоштовне житло, у якому б могли проживати учасники делегацій, які у нас гостюють, чи спортсмени, які приїжджають на змагання. І, як показав час, рішення справді було правильним. Адже винаймати кімнати у готелях – дороге задоволення.

Приміщення було у жахливому стані, тому там зробили капітальний ремонт усіх кімнат. Оновили меблі, придбали необхідну побутову техніку і посуд. Зараз тут може комфортно проживати понад 20 осіб.

Не всі були згодні із таким рішенням. Противники мотивували тим, що створення такого міні-готелю – занадто дороге задоволення для районного бюджету. Тож бюджетних коштів на облаштування цього приміщення витратили лише 70 тисяч гривень. А ось ремонт робили своїми силами працівники районної ради, які утримують і прибирають будівлю тяж самотужки.

Першою відвідувачкою хостелу була переселенка із Луганської області. Вона жила тут із немовлям та старенькою мамою. Нещодавно переїхала у Львів до своїх друзів.

Запроваджено нову програму Київської області ([Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву](#)).

На позачерговій 28-й сесії Київської обласної ради VII скликання, що відбулась 30 травня поточного року, була затверджена Програма будівництва (придбання) доступного житла в Київській області на 2019–2023 роки.

Основною метою Програми є: створення належних умов для забезпечення громадян доступним житлом, які зареєстровані та постійно проживають на території Київської області та потребують поліпшення житлових умов відповідно до законодавства, шляхом надання державної підтримки на будівництво (придбання) доступного житла або пільгових іпотечних житлових кредитів.

Програму спрямовано на розв'язання як житлових проблем громадян, які зареєстровані та постійно проживають на території Київської області, перебувають на квартирному обліку та потребують поліпшення житлових умов, так і підтримки будівельної галузі та житлового будівництва шляхом формування платоспроможного покупця на ринку житла.

Програму передбачається реалізувати за такими напрямками:

1) шляхом надання державної підтримки, яка полягає у сплаті за рахунок коштів обласного, районних, міських (міст обласного підпорядкування) районних бюджетів:

30 відсотків вартості будівництва (придбання) доступного житла;

50 відсотків вартості будівництва (придбання) доступного житла (АТО та ВПО)

2) шляхом надання пільгових іпотечних житлових кредитів на будівництво (придбання) доступного житла (відповідно до Положення про порядок і умови надання пільгових іпотечних кредитів на будівництво (придбання) доступного житла громадянам, які зареєстровані та проживають на території Київської області).

Виконання Програми передбачається здійснювати в два етапи, строк дії Програми встановлено до 2023 року. За час реалізації Програми планується забезпечити житлом 455 сімей.

Голова правління Госмолодежжілья Сергій Кімнатний повідомив, що в Україні місцеві бюджети виділять 300 мільйонів на житло для молоді (РПД «Донецкие новости»).

Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву (Госмолодежжілье) отримає в 2019 році з місцевих бюджетів для фінансування житлових програм 300 млн грн. А на тимчасове житло для переселенців буде виділено 20 млн грн.

На реалізацію 110 регіональних і 4 державних програм в минулому році було залучено понад 87 млн грн з держбюджету, що дозволило, з урахуванням мультиплікативного ефекту, залучити більше 240 млн з місцевих бюджетів. Крім того, більш 218,8 млн грн було залучено власних коштів Госмолодежжілья і громадян. Таким чином, в 2018 році Госмолодежжілье забезпечило житлом 751 сім'ю.

Фінансування програм Госмолодежжілья з місцевих бюджетів завдяки децентралізації, щорічно збільшується на 35–40 %. У 2019 ми плануємо залучити понад 300 млн грн з місцевих бюджетів. Фінансування житлових програм з державного бюджету істотно не зміниться і складе 208 млн грн.

Крім цього, на тимчасове житло для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) буде виділено 20 млн грн – близько 27 квартир.

Абітурієнти з ОРДЛО і Криму можуть вступити спрощено: відкрито центри ([Українська правда](#)).

3 червня 2019 року, по всій Україні почали роботу освітні центри (ОЦ) «Крим-Україна» та «Донбас-Україна» – вона триватиме до 27 вересня. Через центри жителі тимчасово окупованих територій можуть вступити в українські виші та профтехи за спрощеною процедурою – без ЗНО, українського паспорта та атестата.

Про це йшлося під час прес-конференції за участі заступника Міністра освіти і науки Юрія Рашкевича 3 червня 2019 року в Києві. Захід пройшов у переміщеному Таврійському національному університеті, де відкрилися одразу 2 центри – і «Донбас-Україна», і «Крим-Україна».

Заступник Міністра освіти і науки Юрій Рашкевич:

Освітні центри працюють в Україні з 2016 року. За цей час кількість студентів, які скористалися процедурою спрощеного вступу, суттєво збільшилася. Приміром, у 2016 таких вступників було менше 1 тис, тоді як зараз їх вже майже 2 тис. Важливо, що вступивши через освітній центр жителі Донбасу та Криму зможуть отримати диплом, який визнаватимуть в Україні та світі. Загалом же ми зацікавлені у тому, щоб найбільше вступників з Криму та Донбасу навчалися в українських вишах та закладах профосвіти. І ми робимо усе можливе, щоб спростити умови для вступу таких абітурієнтів. Сподіваємося, що цього року кількість таких вступників буде ще більшою.

Центри «Крим-Україна» відкрилися на базі 35 закладів вищої освіти в 8 регіонах: – Одеській, Миколаївській, Запорізькій, Херсонській, Харківській, Львівській, Дніпропетровській областях та місті Києві.

Центри «Донбас-Україна» діють на базі понад 40 вишів – переміщених із зони ООС або тих, які розташовані на підконтрольній Україні території Луганської та Донецької областей. Це міста Київ, Бахмут, Вінниця, Дніпро, Краматорськ, Кременна, Кривий Ріг, Костянтинівка, Покровськ, Лиман, Лисичанськ, Маріуполь, Рубіжне, Сєверодонецьк, Старобільськ, Слов'янськ, Торецьк.

Докладний перелік центрів з їхніми адресами та іншою контактною інформацією розміщений на сайті МОН у розділі «Жителям Донбасу і Криму».

Для спрощеного вступу потрібно:

- звернутися до освітнього центру;
- подати заяву та заповнити освітню декларацію;

- скласти 3 вступні іспити – українську мову, історію України та профільний предмет (або творчий конкурс);

- отримати у школі, закріплений за ОЦ, тимчасову довідку, яку протягом трьох місяців треба замінити на документ про освіту державного зразка.

(...). Однак навіть якщо вступники з непідконтрольних територій не встигнуть подати документи до цього часу, то вони можуть до 26 вересня вступити на контракт й одразу після зарахування написати заяву про переведення на бюджет. У попередні роки більшість вступників з Криму та Донбасу скористалися цією процедурою та отримали місця держзамовлення.

Для отримання інформації про роботу освітніх центрів та процедуру зарахування на бюджет, кожен вступник може звернутися на гарячу лінію Фонду «Відкрита політика».

Голова Фонду «Відкрита політика» Ірина Жданова:

За 4 роки роботи на гарячу лінію Фонду надійшло понад 26 тис дзвінків. З них майже 4 тис – від вступників з Донецької та Луганської області, а також понад 1,5 тис дзвінків з окупованого Криму. Зараз ми спостерігаємо динаміку звернень: лише в травні у порівнянні з минулим роком кількість дзвінків на гарячу лінію збільшилася на третину. Це свідчить про те, що система спрощеного вступу є затребуваною серед вступників і про неї дізнаються все більше жителів Донбасу та Криму.

В Сватове розповіли про відновлення соціальних виплат переселенцям ([РПД «Донецкие новости»](#)).

В Сватове (Луганська обл.) Відбулося засідання комісії з розгляду питань призначення (відновлення) соціальних виплат переселенцям. Про це 30 травня повідомляє прес-служба Сватівської районної державної адміністрації.

«29 травня під керівництвом заступника голови райдержадміністрації Ганни Лемешко відбулося засідання комісії з розгляду питань про призначення (поновлення) соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам», – сказано в повідомленні.

Відзначається, що за результатами розгляду подання управління праці та соціального захисту населення (УПСЗН) райдержадміністрації комісією було прийнято рішення про призначення (поновлення) соціальних виплат 70-ти переселенцям з урахуванням актів обстеження матеріально-побутових умов сімей.

Донеччина: Які основні міста вибирають переселенці ([РПД «Донецкие новости»](#)).

У Донецькій області за станом на 30 травня офіційно зареєстровано 487 863 внутрішньо переміщених осіб (ВПО).

«Станом на 30.05.2019 на території Донецької області враховано 411 477 сімей і 487 863 особи, переміщених з тимчасово окупованої території і районів проведення антитерористичної операції», – йдеться в повідомленні.

З них:

- особи працездатного віку – 104 027;
- діти – 62 664;
- особи з інвалідністю – 17 232;
- пенсіонери – 303 940.

Найбільше зареєстровано ВПЛ в Маріуполі – 96 222 чоловік. Далі ТОП-10 міст і районів, де зафіксовано найбільшу кількість переселенців, продовжують:

- Волноваський район – 50 733;
- Краматорськ – 47 562;
- Слов'янськ – 37 576;
- Лиман (до перейменування – Червоний Лиман) – 23 481;
- Костянтинівка – 22 675;
- Мар'їнський район – 19 654;
- Бахмут (до перейменування - Артемівськ) – 17 062;
- Мірноград (до перейменування – Димитров) – 15 754;
- Селидове – 15 596.

Нагадаємо, що в Україні за станом на 27 травня враховані 1 млн 380 тис. 977 переселенців з Донбасу і Криму.

За матеріалами Донецької обласної військово-цивільної адміністрації.

Генеральний директор директорату соціальних послуг та інтеграції Міністра соціальної політики України Юлія Гайдаржи заявила, що співпраця Мінсоцполітики з Німецьким товариством міжнародного співробітництва (GiZ) є важливою для успішного впровадження соціальних послуг ([Міністерство соціальної політики України](#)).

Основна мета нового проекту полягає у консолідації та інституціоналізації досягнутих результатів проектами «Розвиток соціальної інфраструктури у зв'язку зі збільшенням кількості внутрішньо переміщених осіб» та «Зміцнення спроможності українських територіальних громад до прийняття внутрішньо переміщених осіб в Україні», що виконуються в рамках Ініціатив інфраструктурної програми для України в Запорізькій, Дніпропетровській та Харківській областях.

У ході зустрічі сторони обмінялись думками, та визначили основну мету проекту, а саме зміцнення потенціалу державних та громадських установ для сталого та інклюзивного розвитку громад, що приймають ВПО, включаючи розвиток та вдосконалення комплексного (інтегрованого) надання послуг, а також забезпечення консолідації та закріплення результатів попередніх проектів в партнерських системах, також акцент буде зроблено на соціальних та медичних послугах.

Нашим спільним завданням є посилення спроможностей державних та недержавних організацій для надання послуг внутрішньо переміщеним особам та місцевому населенню. Впровадження превентивних заходів для запобігання виникненню конфліктних ситуацій та насильства між внутрішньо переміщеними особами та місцевим населенням та надання допомоги у вирішенні існуючих конфліктів. Посилення психосоціального супроводу внутрішньо переміщених осіб та вразливої частини місцевого населення. Підтримка та фаховий супровід (нагляд, профілактика вигорання) кваліфікованого персоналу у психосоціальній роботі.

Сторони узгодили питання подальшої співпраці, розставили основні пріоритети, та визначили подальший план роботи.

Німеччина виділить 450 тисяч євро для переселенців в Кривому Розі ([Кривой Роз Life](#)).

За п'ятий рік військового конфлікту на сході країни в Кривому Розі соціальну і медичну допомогу отримали понад 18 тисяч переселенців. У місті діє спільний проект з Німеччин для внутрішньо переміщених осіб.

В Україні функціонує три модульних містечка для проживання в них переселенців. Один з них, і найбільший, в Кривому Розі. Він зводився за фінансової та технічної допомоги Німеччини.

Ця європейська країна надає гуманітарну допомогу внутрішньо переміщеним українцям.

Ось і ще один дружній жест: Німеччина надала Кривому Розі 450 тисяч євро на вирішення житлових питань переселенців та ремонт соціальної інфраструктури.

Меморандум про прийняття такої фінансової допомоги з представниками німецької сторони підписали секретар Криворізької міськради Сергій Маляренко і начальник УБЖП Кривого Рогу Іван Карий

ЄІБ надав кредит на 200 мільйонів для підтримки переселенців ([ZN.UA](#)).

Кошти призначені для відновлення інфраструктури в Донецькій і Луганській областях.

Глава представництва фінустанови Жан-Ерік де Загін:

Європейський інвестиційний банк надав уряду України кредит у розмірі 200 мільйонів євро на відновлення ключових об'єктів інфраструктури в Донецькій і Луганській областях, а також забезпечення гідних умов проживання для внутрішньо переміщених осіб.

Надзвичайна кредитна програма для відновлення України була розроблена спеціально для того, щоб допомогти жителям Східної України, включаючи тисячі ВПЛ, вирішувати складні проблеми, з якими вони стикаються в результаті збройного конфлікту. Ця програма на суму 200 млн євро є частиною нашого загального кредитного портфеля для України в розмірі 5,8 млрд євро.

Програма поширюється на підконтрольні Україні території Донецької і Луганської областей, сусідні Дніпропетровську, Запорізьку, Харківську області, а також міськради Київської, Одеської, Полтавської та Херсонської областей з великим напливом внутрішньо переміщених осіб.

В Україні ухвалили рішення для забезпечення соціального захисту дітей-переселенців (Інформаційне агентство «Вчасно»).

Уряд ухвалив рішення, спрямоване на забезпечення реалізації соціального захисту дітей із числа внутрішньо переміщених осіб.

18 січня 2018 року Верховною Радою України прийнято Закон № 2462-VIII «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях», передає прес-служба Кабміну.

На виконання одного з пунктів зазначеного Закону на останньому засіданні Уряду було прийнято постанову «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України».

Цією постановою приведено у відповідність до вищезазначеного Закону, яким передбачено узгодження термінів підзаконних нормативно-правових актів із вимогами чинного законодавства.

Виконання цього нормативно-правового акта сприятиме посиленню соціального захисту дітей, які змушені були залишити або покинути своє місце проживання внаслідок або з метою уникнення негативного впливу збройного конфлікту чи тимчасової окупації.

Керівник УЖКХ Андрій Завгородній розповів, що у Павлограді найближчим часом здадуть в експлуатацію соціальний будинок для переселенців (TV-News).

Двоповерхова будівля по вул. Ливарній, котра уже перетворилась на руїни (без даху, вікон та дверей) була відремонтована за кошти німецької компанії. Це та ж німецька компанія міжнародного співробітництва GIZ, котра забезпечувала переселенців модульними будиночками.

Німці прискіпливо контролювали роботи по капітальному ремонту. На даний час реконструкція будівлі завершена, триває процедура введення її в експлуатацію. Завершити цей процес планують упродовж місяця.

У будинку на Ливарній зараз оформляємо всі дозвільні документи, підписуємо декларації на завершення робіт, переключаємо його із резервної лінії на основну, об'єкт вводиться в експлуатацію. Цей процес триватиме від 2-х тижнів до місяця.

В будинок зможе заселитись 18 сімей. Раніше міський голова говорив, що одним із критеріїв відбору кандидатів на заселення буде постійне місце роботи в Павлограді. Загальна вартість проекту – понад 12 млн грн.

Освітні центри для абітурієнтів з ОРДЛО почнуть роботу на початку червня (Інформаційне агентство «Вчасно»).

3 червня стартує робота освітніх центрів «Донбас-Україна» та «Крим-Україна» для абітурієнтів з непідконтрольних територій.

Через них жителі тимчасово непідконтрольних територій зможуть вступати у виші за спрощеною процедурою: без ЗНО, українського паспорта чи атестата, повідомляє прес-служба МОН України.

Робота центрів почнеться 3 червня і триватиме до 27 вересня.

Центри «Донбас-Україна» діятимуть на базі майже 40 вишів – переміщених із зони ООС або тих, які розташовані на підконтрольній Україні території Луганської та Донецької областей. Це, зокрема, міста Київ, Бахмут, Вінниця, Дніпро, Краматорськ, Кременна, Лисичанськ, Маріуполь, Слов'янськ, Торецьк тощо. (...).

Уряд спрямував майже 40 млн грн на забезпечення житлом учасників АТО-ВПО ([Вісті Ньюс](#)).

З метою забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб з числа учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни, які брали безпосередню участь в АТО/ООС та які потребують поліпшення житлових умов, Урядом затверджено Порядок та обсяги спрямування нерозподіленого залишку коштів, джерелом формування яких у 2017 році були надходження конфіскованих коштів та коштів, отриманих від реалізації майна, конфісковано за рішенням суду за вчинення корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення.

Документ було доопрацьовано за результатами розгляду на засіданні Урядового комітету з питань економічної, фінансової та правової політики, розвитку паливно-енергетичного комплексу, інфраструктури, оборонної та правоохоронної діяльності.

Таким чином, спрямовується Міністерству внутрішніх справ нерозподілений залишок коштів, у розмірі 30 млн грн, для реконструкції гуртожитку під житло для поліцейських, розташованого в місті Сєвєродонецьк Луганської області, та Міністерству соціальної політики суму залишку бюджетних коштів за вирахуванням цих 30 млн грн, у гривневому еквіваленті іноземної валюти на дату здійснення такої операції, (39,8 млн грн станом на 21.05.19 р.) для реалізації програми субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення для учасників бойових дій внутрішньо переміщених осіб, осіб з інвалідністю внаслідок війни III групи, які потребують поліпшення житлових умов.

23 травня спеціалісти Кременського районного центру зайнятості та УП і СЗН провели інформаційну роботу для осіб, які перемістилися з тимчасово окупованої території ([Луганський обласний центр зайнятості](#)).

Обговорювались питання щодо можливості працевлаштування, в т. ч. тимчасового працевлаштування в Державі Ізраїль, отримання ваучерів для підтримання конкурентоспроможності осіб на ринку праці, участі в

громадських та інших роботах тимчасового характеру, можливості проходження професійного навчання, в тому числі на базі центрів професійно-технічної освіти державної служби зайнятості, питання реєстрації в центрі зайнятості, отримання статусу безробітного.

Надані роз'яснення щодо чинного законодавства про зайнятість. Присутні ознайомлені з можливістю взяти участь в конкурсах для отримання грантів в рамках програм Данської Ради «Надання бізнес – грантів на розширення існуючого бізнесу та створення нових робочих місць», «Програма підвищення конкурентоспроможності ВПО на ринку праці шляхом надання індивідуальних грантів на проходження курсів професійної освіти» та в рамках програми Міжнародної Організації з Міграції (МОМ) для підприємців з числа ВПО «Надання бізнес – грантів у вигляді профільного обладнання для масштабування власного бізнесу».

Луганщина. Переселенцям збудують житло ([Голос України](#)).

У переселенців Луганщини з'явилася надія отримати житло.

ОДА підписала Меморандум про співпрацю з Українським фондом соціальних інвестицій у рамках реалізації Проекту «Сприяння розвитку соціальної інфраструктури. УФСІ.VI».

Місією УФСІ є розбудова потенціалу територіальних громад, покращення умов надання базових соціальних послуг та сприяння розвитку соціальної сфери та інфраструктури країни. Проект спрямовано на створення житла для внутрішньо переміщених осіб шляхом відновлення (реконструкції) існуючих будівель.

Очільник області Сергій Філь:

Це значна підтримка і для громад, і для області, яка найбільше постраждала від збройного конфлікту. Радий, що і Северодонецьк, і Новоайдар, і Кремінна активно долучилися до відповідних ініціатив і отримали значну підтримку.

Директор Департаменту міжнародної технічної допомоги, інноваційного розвитку та зовнішніх зносин ОДА Денис Денищенко:

Крім облдержадміністрації, реалізацією подібних проектів на Луганщині раніше ніхто не займався.

Так, Северодонецьк отримає майже 12 млн грн, Новоайдар понад 8,3 млн грн, Кремінна більш як 2,2 млн грн.

Слід зазначити, що проект «Сприяння розвитку соціальної інфраструктури» реалізується у рамках українсько-німецького фінансового співробітництва Українським фондом соціальних інвестицій, який є виконавцем. Донором проекту виступає Уряд Федеративної Республіки Німеччина через Федеральне Міністерство економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) та Німецький банк розвитку (KfW).

Служба зайнятості Рівненщини сприяє працевлаштуванню учасників АТО та внутрішньо переміщених осіб ([Голос України](#)).

Послугами Рівненської обласної служби зайнятості.

З початку року послуги служби зайнятості отримували 72 переміщених з тимчасово окупованої території України або районів проведення АТО. З них 38 осіб мали статус безробітного, отримували допомогу по безробіттю 31, 13 переселенців були працевлаштовані та 5 проходили професійне навчання.

Директор Рівненського обласного центру зайнятості Іван Ткачук:

Станом на 1 травня послуги обласної служби зайнятості продовжували отримувати 21 безробітний із числа внутрішньо переміщених осіб та 335 безробітних з числа учасників АТО.

Підписано Меморандум з територіями щодо створення соціального житла для переселенців ([Запорізька обласна державна адміністрація](#)).

За участю першого заступника голови облдержадміністрації Елли Слеп'яч відбулося підписання Меморандуму про співпрацю щодо впровадження проекту «Сприяння розвитку соціальної інфраструктури. УФСІ VI» з представниками Українського фонду соціальних інвестицій.

Основною метою проекту є підтримка інфраструктурних заходів в українських громадах з високою часткою ВПО шляхом створення для них житла та ремонту об'єктів соціальної сфери, таких як школи та дитячі садки.

Начальник Управління зовнішніх зносин та ЗЕД облдержадміністрації Артур Бойко:

У 2018 році наглядова рада УФСІ дала старт реалізації двох нових проектів: «Сприяння розвитку соціальної інфраструктури. УФСІ.VI» (сума гранту Уряду Німеччини на проект – 9 млн євро.) та «Сприяння розвитку соціальної інфраструктури. УФСІ.VII» (сума гранту Уряду Німеччини на проект – 14,5 млн євро.), метою якого є поліпшення стану закладів охорони здоров'я первинної медицини.

Перший заступник голови облдержадміністрації Елла Слеп'яч:

Для обласної влади є важливим забезпечення і підвищення спроможності територіальних громад. Одним із компонентів досягнення цієї мети є реалізація соціальних інфраструктурних проектів на території області.

За три роки співпраці УФСІ та місцеві громади впровадили 11 мікропроектів у Запорізькій області, з них: п'ять житлових приміщень, три дитячих садки, дві школи та один інтернатний заклад для місцевих жителів із Мелітополя, Токмака, Комиш-Зорі та Преслава. На реалізацію проектів було виділено 60 млн грн. Ці кошти спрямовані на відновлення або покращення базових соціальних послуг, створення інноваційних соціальних послуг для вразливих груп населення. Сподіваюсь на плідну співпрацю фонду по чотирьох об'єктах у Запорізькій області в рамках проекту і, звичайно, у майбутньому.

Під час урочистої церемонії підписання меморандумів заступник виконавчого директора Українського фонду соціальних інвестицій Олег Овчінников та представники територій скріпили підписами і дали старт

реалізації наступним проектам: субпроект «Створення житлових умов для ВПО в м. Мелітополь по вул. Беляєва, 16, (соціальне житло – квартири) / KfW»; субпроект «Створення житлових умов для ВПО в м. Мелітополь по вул. Брів-ла-Гайард, 6, (соціальне житло – квартири) / KfW»; субпроект «Створення житлових умов для ВПО в м. Токмак, (соціальне житло – квартири) / KfW»; субпроект «Створення житлових умов для ВПО в с. Ланцеве, Більмацький район (соціальне житло – квартири)/ KfW».

До уваги внутрішньо переміщених осіб, які проживають у Кам'янському ([Офіційний сайт Кам'янської міської ради](#)).

Адміністрація Південного району Кам'янського інформує внутрішньо переміщених осіб, які проживають у місті щодо надання житла.

Відповідно до Рамкової угоди від 18.02.2016 №14-12-14-005 та рішення виконавчого комітету міської ради від 23.03.2016 №88 «Про включення гуртожитку за адресою: просп. Конституції, 32 до житлового фонду соціального призначення» закінчується реконструкція будівлі по проспекту Конституції, 32 під житлові приміщення з фонду соціального призначення для внутрішньо переміщених осіб.

Квартири в житловому будинку по проспекту Конституції, 32 будуть надаватись внутрішньо переміщеним особам, що потребують соціального захисту та мають право на отримання соціального житла, у порядку черги на одержання соціального житла. (...).

НОВИНИ З СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ТА РЕГІОНАЛЬНИХ ІНТЕРНЕТ-ПРЕДСТАВНИЦТВ СУСПІЛЬНОЗНАЧИМИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

Понад 380 мільйонів спрямовано на «теплі кредити» для ОСББ.

Уряд спрямував 380,6 млн гривень на виконання програми «теплі кредити» для ОСББ. Це дасть можливість отримати кредити близько 230 тисячам родин.

Близько трьох тисяч ОСББ мають скористатися «теплими кредитами», а загальний обсяг кредитів, які зможуть залучити ОСББ, сягне понад 760 млн гривень.

Загалом за час роботи програми «теплі кредити» нею скористалися майже 600 тисяч родин.

За інформацією Мінрегіону ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Сільські та районні ради зможуть об'єднуватися для створення освітніх округів та самостійно формувати мережу опорних шкіл

Місцева влада сіл, селищ, районів та об'єднаних територіальних громад в межах одного або кількох регіонів зможе об'єднуватися для створення освітніх округів.

До них мають увійти опорні школи, заклади позашкільної освіти, культури та спорту.

За новим Положенням кількість учнів в опорних школах має складати не менш як 200 осіб. Тобто у заклад, до якого вкладатимуть ресурси з кількох регіональних та державного бюджету, має охоплювати якісною освітою якнайбільше дітей. ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

На Луганщині розглянули питання поводження з побутовими відходами

Засідання робочої групи з розгляду питань щодо поводження з побутовими відходами на території Луганської області відбулося сьогодні, 19 червня, в облдержадміністрації. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Прем'єр-міністр про перезавантаження системи судів і оновлення правоохоронної системи

Україні сьогодні потрібна нова, перезавантажена система судів і оновлена правоохоронна система, яка користується довірою у суспільстві. Про це в ефірі «Свободи слова» на ICTV сказав Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман.

«Потрібна нова система судів. Систему треба перезавантажити. Це те, що нам треба ламати, – сказав Володимир Гройсман. - Треба будувати таку

систему, яка буде відповідальною і такою, яка заслуговує на довіру, яка дозволить кожному захистити себе».

Глава Уряду наголосив, що всі мають поважати нову судову і правоохоронну систему.

За інформацією Урядового порталу ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

На обговорення Уряду виносяться рішення про скорочення на 50 % держадміністрацій і передачу права призначення керівників людям на місцях.

Одним із питань найближчого засідання Уряду стане ініціатива скорочення на 50 % районних та обласних державних адміністрацій і опрацювання законодавчого закріплення права людей обирати керівників своїх регіонів. Про це в ефірі «Свободи слова» на ICTV сказав Прем'єр-міністр України Володимир Гройсман. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

З 1 липня перерахунок пенсії очікує понад 290 тис. жителів області, – брифінг

Про перерахунок з 1 липня 2019 року пенсій сьогодні на брифінгу для ЗМІ в облдержадміністрації розповіла начальник головного управління Пенсійного фонду України в Луганській області Ольга Шарунова. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Як громада з Луганщини створює кращі практики місцевого самоврядування.

У власності нашої селищної ради перебуває споруда місцевого будинку культури, зведена майже півстоліття тому. Уявляєте, її ніколи не ремонтували! В приміщенні завжди було холодно, волого, непривітно, численні кімнати лякали пусткою. Так було до 2015-го, до створення ОТГ...

Сьогодні, після належного капітального ремонту вона перетворилася на справжній палац – Центр культури, дозвілля, туризму і спорту. Тут дзвенять дитячі голоси, звучить музика, сюди поспішають літні люди, батьки з малюками. Центр оснащений сучасним обладнанням, відкритий і доступний кожній соціальній групі громади для активної роботи і розвитку. Ніщо вже не нагадує того мовчазного кам'яного монстра з минулого, «яблуко розбрату» між тими, хто пам'ятав, яким воно було раніше, і тими, хто живе в нашій громаді зараз ([Децентралізація](#)).

Понад 60 мільйонів до кінця року спрямують на ремонти лікарень, придбання обладнання та транспорту.

Сьогодні, 18 червня, заступник голови Луганської облдержадміністрації Юрій Клименко провів апаратну нараду.

Про хід виконання заходів з реформування спеціалізованої медичної допомоги в містах і районах області доповіла в. о. директора Департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації Інна Фесенко.

Вона зазначила, що в містах та районах області налічується 20 лікувальних закладів, які надають спеціалізовану медичну допомогу населенню.

Ліжковий фонд складає 3703 цілодобових стаціонарних ліжка.

У поліклініках та стаціонарних відділеннях працює 1527 лікарів та 4256 осіб середнього медичного персоналу.

Протягом 2016-2019 років для центральних міських та районних лікарень придбано 1600 одиниць обладнання на 200 млн гривень, 13 одиниць автотранспорту на 6 млн гривень та проведено ремонтних робіт на загальну суму 143 млн гривень за рахунок коштів місцевих бюджетів.

Інна Фесенко повідомила, що в рамках взаємодії з низкою міжнародних неурядових організацій для потреб лікувальних закладів залучено у якості гуманітарної допомоги медичного обладнання на загальну суму 3,7 млн гривень. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

У Краматорську обговорили впровадження медіаосвіти у педагогічну практику.

За участі представників Департаменту освіти і науки та Департаменту масових комунікацій облдержадміністрації 13 червня у Краматорську в приміщенні «Антикризового медіа центру» відбулося засідання «круглого столу» на тему «Впровадження медіаосвіти у вітчизняну педагогічну практику».

Організаторами заходу виступили штаб ООС, Луганська та Донецька облдержадміністрації, науковці й представники закладів освіти.

Наталія Череповська, кандидат психологічних наук, старший науковий співробітник лабораторії психології масової комунікації та медіаосвіти Інституту соціальної та політичної психології НАПН України, розповіла про хід реалізації на Донбасі Всеукраїнського експерименту з масового впровадження медіа-освіти «Стандартизація наскрізної соціально-психологічної моделі інтенсивного масового впровадження медіаосвіти у вітчизняну педагогічну практику». (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

30 червня у районах та об'єднаних територіальних громадах області відбудуться місцеві вибори.

Про це сьогодні нагадали під час наради з питань організації приймання виборчої документації та документів, пов'язаних з виборами до об'єднаних територіальних громад.

Так, 30 червня 2019 року, відповідно до Закону України «Про місцеві вибори», постанов Центральної виборчої комісії від 20.04.2019 №№ 846, 847, в 6 районах області (Марківському, Сватівському, Станично-Луганському,

Старобільському, Білокуракинському, Новопокровському) відбудуться перші місцеві вибори з виборів селищних, сільських голів, депутатів 8 об'єднаних територіальних громад та додаткові місцеві вибори в 2 об'єднаних територіальних громадах. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

На Луганщині розглянули можливість застосування SMART-спеціалізації в розвитку економічної діяльності.

Засідання «круглого столу» щодо SMART-спеціалізації як результату співпраці влади, бізнесу і науки відбулося сьогодні, 12 червня, в облдержадміністрації.

У його роботі взяв участь заступник голови облдержадміністрації Геннадій Іваненко.

Він зауважив, що з квітня обласною владою розпочато роботу над розробкою Стратегії розвитку Луганської області на новий програмний період з 2021 по 2027 роки. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

У Сватівському ЦНАПі можна отримати витяг про земельну ділянку.

Центр надання адміністративних послуг при Сватівській райдержадміністрації поповнився ще однією послугою – «Надання відомостей з Державного земельного кадастру у формі витягу про земельну ділянку».

Отримання витягу про земельну ділянку – найпопулярніша сьогодні послуга у сфері земельних відносин. Так, протягом 2018 року за заявами громадян через ЦНАП видано 708 витягів з ДЗК, а з початку 2019 року – 344.

Раніше для отримання витягу про земельну ділянку заявнику необхідно було витратити два дні. У ЦНАПі такий документ можна отримати у день звернення лише дотримуючись загальної черги прийому громадян. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

За півтора роки на розвиток вторинної ланки медицини області спрямовано понад 80 мільйонів.

Про стан та перспективи розвитку системи охорони здоров'я населення Луганської області сьогодні, 11 червня, на брифінгу для ЗМІ розповів експерт Департаменту охорони здоров'я облдержадміністрації, голова ГО «Українське лікарське товариство Луганщини» Степан Шведюк.

Він повідомив, в області діють 17 Центрів первинної медико-санітарної допомоги, які наразі реорганізовані в комунальні неприбуткові підприємства. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Місцеві бюджети Луганщини отримали у своє розпорядження майже 1,3 млрд гривень.

Протягом січня-травня поточного року до загального та спеціального фондів місцевих бюджетів надійшло 1 млрд 263 млн гривень.

Надходження доходів загального фонду місцевих бюджетів Луганщини склали 1 млрд 244 млн гривень податків та зборів.

У порівнянні з аналогічним періодом 2018 року надходження збільшились на 18 % або на 190 млн гривень. Важливо, що зростання надходжень досягнуто з усіх бюджетоутворюючих податків. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

З 2020 року українські коледжі та технікуми почнуть надавати фахову передвищу освіту.

Вони готуватимуть фахових молодших бакалаврів і більше не набиратимуть вступників на «молодшого спеціаліста». Це передбачено Законом України «Про фахову передвищу освіту».

Загалом же закон закладає такі зміни:

- запроваджуються елементи корпоративного управління закладами, що сприятиме врегулюванню конфлікту інтересів. При закладі діятиме Наглядова рада, яка працюватиме над стратегічним розвитком закладу, шукатиме додаткові джерела фінансування, зможе впливати на керівництво в разі суттєвих проблем у діяльності;

- обрання керівника передбачатиме рейтингове голосування колективу. Крім того, строк перебування на посаді буде обмеженим;

- заклади готуватимуть фахових молодших бакалаврів, а за наявності ліцензії здійснюватимуть підготовку за коротким циклом вищої освіти або першим (бакалаврським) рівнем;

- нова система державного фінансування: субвенція з держбюджету покриватиме здобуття повної загальної середньої освіти, а також підготовку за спеціальностями, яким надається особлива підтримка;

- не встановлюються обмеження щодо віку студентів, кількості попередньо здобутих дипломів за бюджетний кошт;

- можливість формувати індивідуальні освітні траєкторії та надавати вибір форми освіти (мережева, дуальна, навчання на виробництві тощо).

За інформацією Міністерства освіти і науки України (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Місцеві бюджети Луганщини отримали майже 6 мільйонів від ліцензування алкоголю та тютюну.

За січень-травень 2019 року казна Луганської області поповнилася на 5 млн 677 тис. гривень від плати за ліцензії на право торгівлі алкогольними напоями і тютюновими виробами.

Це на 530 тис. гривень більше фактичних надходжень за січень-травень 2018 року. Про це повідомили в Головному управлінні ДФС у Луганській області.

Станом на червень на Луганщині здійснюють діяльність 1286 суб'єктів господарювання, які мають ліцензії на право роздрібної торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами. З них 1247 суб'єктів

отримали ліцензії на роздрібну торгівлю алкогольними напоями та 1024 суб'єкти отримали ліцензії на роздрібну торгівлю тютюновими виробами. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Норвезька рада у справах біженців продовжує підтримку переселенців.

Виконуючий обов'язки заступника голови облдержадміністрації Сергій Олейніков провів зустріч з представниками Норвезької ради у справах біженців в Україні.

На зустрічі взяли участь координатор програми «Довгострокові рішення» NRC Ганна Решетова, керівник відділу інформаційного менеджменту та інновації в Спільній службі з профілювання ВПО (JIPS) Вільгельміна Веліш, спеціаліст з інформаційного менеджменту в Спільній службі з профілювання ВПО (JIPS) Мелісса Веймейер. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

У місті Щастя облдержадміністрацією проведено заходи з питань децентралізації

4 червня заступник голови облдержадміністрації Геннадій Іваненко відвідав місто Щастя, де під час робочої зустрічі з представниками військово-цивільної адміністрації, громадських організацій, жителями міста обговорив питання призначення у місті перших місцевих виборів.

Участь у заході також узяли представники Луганського відокремленого підрозділу установи «Центр розвитку місцевого самоврядування», управління з питань нормативно-правової роботи та децентралізації облдержадміністрації.

Зазначено, що облдержадміністрація здійснювала і здійснюватиме усі можливі дії щодо призначення Центральною виборчою комісією цих виборів. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Представництво ЄС в Україні готове підтримувати регіональні освіту, мистецтво та бізнес

Сьогодні, 6 червня, в.о. заступника голови облдержадміністрації Сергій Олейніков зустрівся із делегацією Представництва ЄС в Україні, які з триденним робочим візитом перебувають на Луганщині у рамках акції «Будуймо Європу в Україні».

Найважливішим вектором взаємодії між Луганською ОДА та Представництвом було визначено освітні програми Європейського Союзу.

Під час заходу окрему увагу було приділено можливостям підтримки ЄС середніх та вищих навчальних закладів. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Німецький державний банк розвитку готовий підтримувати мале підприємництво Луганщини

Днями заступник голови облдержадміністрації Геннадій Іваненко зустрівся з директором Німецького державного банку розвитку Лутцем Хорном-Хааке та інвестиційним менеджером Німецько-Українського Фонду Валерієм Майбороною.

Метою зустрічі стало визначення спільних завдань у рамках реалізації нового проекту «Підтримка ЄС для Сходу України EU4East». Перш за все він стосуватиметься економічного відновлення та розвитку малого та середнього бізнесу Луганщини та Донеччини. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Про Концепцію розвитку туризму в області йшлося на брифінгу.

Про обговорення Концепції розвитку туризму в Луганській області до 2022 року на брифінгу для ЗМІ розповіла заступник директора Департаменту – начальник управління інвестиційної діяльності, підприємництва та цінової політики Департаменту економічного розвитку, зовнішньоекономічної діяльності та туризму облдержадміністрації Людмила Ахтирська. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Протягом січня-квітня 2019 року органами ДФС Луганщини надано майже 39 тисяч адміністративних послуг.

У Центрах обслуговування платників Луганщини у січні-квітні 2019 року громадянам надано 38 тис. 557 адміністративних послуг.

Найбільш затребуваними стали такі послуги, як видача громадянам карток платників податків з присвоєнням реєстраційного номера платника (видано 14 тис. карток), отримання відомостей з Державного реєстру фізичних осіб (ДРФО) про суму виплачених доходів та утриманих податків (видано 13 тис. 581 довідку), надання витягу з реєстру платників єдиного податку (надано 1 тис. 617 витягів), реєстрація книг обліку розрахункових операцій (zareєстровано 1 тис. 846 книг), реєстрація книги обліку доходів та книги обліку доходів і витрат платників єдиного податку (zareєстровано 1 тис. 159 книг), реєстрація платників єдиного податку (zareєстровано 1 тис. 364 платника).

Нагадаємо, в усіх Центрах обслуговування платників, які працюють на Луганщині при органах фіскальної служби, створено комфортні умови для громадян та представників підприємництва, аби вони могли подати звітність, отримати консультацію чи необхідний підтверджуючий документ. Адміністративні та інші послуги надаються відповідно до вимог інформаційних карток та нормативних документів, якими керуються фахівці ДФС.

З інформаційними картками надання необхідних адміністративних послуг та зразками заяв можна ознайомитися на стендах у приміщеннях кожного Центру обслуговування платників та на субсайті територіальних органів ДФС у Луганській області в розділі «Діяльність/Адміністративні послуги».

За інформацією Головного управління ДФС у Луганській області
([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Для вступників з тимчасово окупованих територій відкрилися центри «Донбас-Україна» – там можна вступити без ЗНО, паспорта та атестата.

Сьогодні по всій Україні почали роботу освітні центри «Донбас-Україна» – вступна кампанія триватиме до 27 вересня. Через центри жителі тимчасово окупованих територій можуть вступити в українські виші та профтехи за спрощеною процедурою – без ЗНО, українського паспорта та атестата. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Відтепер у ЦНАПі Северодонецька можна оформити паспортні документи.

Наприкінці травня поточного року центр надання адміністративних послуг (ЦНАП) Северодонецької міської ради запровадив послугу з оформлення та видачі паспорта громадянина України у формі ID-картки та документа, що дає право громадянину України на виїзд за кордон.

Северодонецькою міською радою придбано відповідне спеціалізоване обладнання для ЦНАПу за рахунок місцевого бюджету та субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо підтримки територій, що зазнали негативного впливу внаслідок збройного конфлікту на сході України.

Фінансову допомогу з облаштування приміщення, здійснення ремонтних робіт, придбання меблів, встановлення системи відеоспостереження, освітлення та навігації у ЦНАПі надали міжнародні партнери (USAID у рамках реалізації проекту «Зміцнення громадської довіри» (UCBI II) та компанія GIZ за підтримки Уряду Німеччини у рамках проекту «Реформа управління на сході України II»).

Відтепер мешканці Северодонецька та інших населених пунктів України можуть оформити паспортні документи у ЦНАПі, який розташований за адресою: м. Северодонецьк, бульвар Дружби Народів, 32-а.

Консультації можна отримати за телефоном: (06452)44337.

Нагадаємо, що на Луганщині діє 20 ЦНАПів, 9 з них надають послуги з оформлення та видачі паспортних документів. ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Рейтинг проектів ДФРР формуватиметься за окремими технічними завданнями, – брифінг.

Про це повідомив директор Департаменту економічного розвитку, зовнішньоекономічної діяльності та туризму облдержадміністрації Сергій Медведчук під час брифінгу для ЗМІ.

Розповідаючи про державну підтримку регіонального розвитку в 2019 році (основні напрями, вимоги та пріоритети), він зазначив, що

Державним фондом регіонального розвитку цього року розподілені 489 млн гривень (з них 32 млн гривень – громадський бюджет).

Сергій Медведчук розповів, що наразі сформовано перелік із 44 проектів на 458 млн гривень. Серед них є й проекти 2018 року, які потрібно завершити цього року: капітальний ремонт заплавного мосту № 1 між Сєвєродонецьком та Лисичанськом, капремонт закладів освіти і медицини, реконструкція водоводів у Білогорівці тощо. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Підбиті підсумки обласного конкурсу проектів місцевого розвитку.

Сьогодні, 31 травня, в облдержадміністрації відбулося засідання Конкурсного комітету з організації та проведення обласного конкурсу проектів місцевого розвитку. Під час засідання були підбиті підсумки конкурсу та визначений перелік його переможців.

Усього для участі у конкурсі було подано 133 проекти на загальну суму 30 379 271,29 гривень, в тому числі з обсягом фінансування... (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

На Луганщині 9509 дітей отримали статус постраждалих у результаті військових дій і збройних конфліктів.

Це новий напрям у роботі служб у справах дітей. Постановою Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2017 № 268 «Про затвердження Порядку надання статусу дитини, яка постраждала в результаті військових дій і збройних конфліктів» визначено умови і підстави надання відповідного статусу. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

На Луганщині реалізуватиметься програма раціонального використання земель.

Під час колегії облдержадміністрації директор Департаменту агропромислового розвитку Сергій Хлякін презентував проект Регіональної програми охорони та раціонального використання земель Луганської області на 2019-2022 роки.

Він повідомив, що площа території Луганської області становить 1831,882 тис. га, у тому числі 1462,621 тис. га (76,76 %) сільськогосподарських угідь. Розораність території області становить 53,58 %. За таких умов сприяння підвищенню продуктивності та ефективності сільського господарства є стратегічним завданням розвитку регіону.

На цей час недостатня увага приділяється охороні продуктивних земель від деградації та виснаження внаслідок їх нераціонального використання та розповсюдження карантинних організмів.

У сфері садівництва протягом останніх десяти років фіксується поступове скорочення площі багаторічних насаджень та їх урожайності. Постійно зменшуються обсяги місцевого виробництва плодів і ягід. Перспективним напрямком розвитку промислового садівництва є перехід на

інтенсивні технології, в яких використовуються слаборослі підщепи. Це вимагає повсюдної закладки нових садів інтенсивного типу.

Сергій Хлякін зауважив, що Програма розроблена для розвитку органічного садівництва, прискорення розвитку галузі на основі раціонального розміщення промислових насаджень плодоягідних культур на високопродуктивних землях.

Важливою складовою Програми стала протидія розповсюдженню карантинних рослин. Протягом останніх років у зв'язку з недостатнім проведенням необхідного комплексу заходів боротьби з небезпечними карантинними організмами, останні набувають розповсюдження на території країни та Луганської області. Найбільш шкідливою для довкілля та населення є амброзія полинолиста, яка поширена у всіх районах та містах області та. За даними фітосанітарної служби загальна площа ураження становить 9721,637 га.

Зважаючи на небезпечність карантинного бур'яну, боротьба з амброзією є одним з пріоритетних напрямків розв'язання проблем в галузі сільського господарства.

Реалізація заходів Програми вимагає тривалого та системного підходу, які не можуть бути реалізовані в рамках щорічних програм економічного і соціального розвитку області, через локальний характер та відсутність довготривалого ефекту.

Таким чином, розв'язання проблеми охорони та раціонального використання земель сільськогосподарського призначення, зокрема захисту ґрунтів від деградації, відтворення їх родючості та попередження розповсюдження карантинних організмів, потребує комплексного підходу та можливе виключно за умови розроблення та реалізації окремої регіональної програми.

Сергій Хлякін окреслив основні завдання Програми, зокрема, звільнення нераціонально використовуваних площ та зайняті старими садами для їх подальшого оновлення. Також планується локалізувати та ліквідувати осередки розповсюдження амброзії полинолистої.

Реалізація заходів Програми дозволить розробити 41 робочий проект землеустрою щодо розкорчовування старих багаторічних насаджень, звільнити 157,14 га від старих багаторічних насаджень та закласти 4157,14 га нових садів. Крім того, очікується зменшити осередки розповсюдження амброзії полинолистої на території області на 70 %.

За підсумками доповіді колегія облдержадміністрації затвердила Регіональну програму охорони та раціонального використання земель Луганської області на 2019-2022 роки. ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

Національна служба здоров'я України виплатила аптекам 45,3 мільйона за програмою «Доступні ліки» у квітні.

Загалом 992 аптечних закладів-юридичних осіб уклали договір з Національною службою здоров'я України на участь в Урядовій програмі реімбурсації «Доступні ліки». Знайти аптеки-учасниці у програмі можна за посиланням: <https://nszu.gov.ua/ogoloshennya-pro-ukladennya-dogovoriv/dostupni-liky/...> (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

На Луганщині розроблятимуть інтерактивну мапу децентралізації
Сьогодні, 29 травня, заступник голови облдержадміністрації Геннадій Іваненко зустрівся з делегацією REACH в Україні, яку очолив голова місії в Україні Джеремі Веттервальд.

Вони обговорили подальші перспективи співпраці REACH з Луганською облдержадміністрацією, зокрема, в 2019-2020 роках. Серед пріоритетних напрямів – впровадження геоінформаційних технологій та покращення інформаційного менеджменту в контексті децентралізації.

За підсумками сторони домовились про початок спільної роботи над розробкою інтерактивної мапи децентралізації Луганської області.

У заході також узяли участь представники управління з питань нормативно-правової роботи та децентралізації, Департаменту будівництва, енергозбереження, архітектури та містобудування та Департаменту міжнародної технічної допомоги, інноваційного розвитку та зовнішніх зносин облдержадміністрації. ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

На відновлення навколишнього середовища Луганщини перераховано майже 18 мільйонів екоподатку.

За січень-квітень 2019 року платники податків Луганської області перерахували до зведеного бюджету 17 млн 864 тис. гривень екологічного податку.

З них 9 млн 533 тис. гривень зараховано до спеціального фонду місцевих бюджетів. Решта 8 млн 331 тис. гривень надійшло до загального фонду державного бюджету.

Загалом упродовж січня-квітня 2019 року на обліку в територіальних органах фіскальної служби регіону перебуває понад 1,5 тисячі юридичних та фізичних осіб платників екологічного податку. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

ЦНАПи Лисичанської та Сєвєродонецької міських рад отримали мобільні кейси.

Це сталося завдяки постійному та надійному партнеру проекту «Реформа управління на сході України II», що виконується німецькою урядовою компанією GIZ за дорученням Федерального уряду Німеччини.

Для ефективного функціонування віддаленого робочого місця у форматі «мобільного офісу» проведено тренінг для працівників ЦНАПів на тему: «Інноваційні підходи до надання адміністративних послуг громадянам» щодо технічного наповнення та функціоналу кейсу, а також організаційного

та правового забезпечення віддалених робочих місць з використанням мобільного кейсу. Учасники тренінгу дізналися історію створення сервісу, його поширення та ознайомились з практиками застосування мобільного кейсу у різних громадах. Під час практичної частини тренінгу учасники розробили «дорожні карти» запуску сервісу у своїх громадах. (...) ([Луганська обласна державна адміністрація](#)).

ЕКСПЕРТНИЙ ПОГЛЯД

([Український кризовий медіа центр](#))

Правовий аналітик благодійного фонду «Право на захист» Дар'я Дмитренко:

Понад 80% людей, які регулярно перетинають лінію зіткнення у Мар'їнці та Станиці Луганській, відзначають, що після облаштування контрольних пунктів в'їзду-виїзду (КПВВ) у 2018 році умови на них покращилися.

Керівник проекту «Адвокація та правова допомога ВПО» благодійного фонду «Право на Захист» Марія Алексєєнко:

Наш висновок – за КПВВ має відповідати якась єдина структура. Тому що зараз це багато органів, кожен з яких відповідає за свій напрямок. Якщо буде відповідати одна структура і буде створено законодавчі рамки для функціонування КПВВ, буде легше організувати і вдосконалити їхню роботу.

По-друге, потрібно вирішити питання із транспортом – облаштувати автобусні зупинки, забезпечити умови для чесної конкуренції ліцензованих перевізників і прозору тарифікацію послуг.

Третя рекомендація – ґрунтовно дослідити, які проблеми залишаються після облаштування і як зробити КПВВ зручнішими та безпечнішими для людей. Зокрема, на жодному КПВВ ще немає державних медпунктів, першу допомогу можуть надати лише гуманітарні організації.

Заступниця голови Представництва Управління комісара ООН у справах біженців Ноель Калхун:

Щомісяця на цих контрольних пунктах здійснюється мільйон перетинів. Ситуація на КПВВ зачіпає не лише право на свободу пересування, а й інші права людини: люди перетинають лінію, щоб зареєструвати новонароджених дітей, отримати паспорт, потрапити до банку, отримати пенсії. Щоб захистити права людини та поважати міжособистісні зв'язки громадян, важливо, щоб КПВВ були безпечними і мали гідні умови», – наголосила.

([Український кризовий медіа центр](#))

Голова Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні Фіона Фрейзер:

З квітня 2014 по 9 червня 2019 року щонайменше 3332 цивільних громадян загинули та більше 7 тисяч отримали поранення внаслідок бойових дій на Сході України. У цьому році, з 1 січня по 9 червня, ми зафіксували 70 постраждалих серед цивільного населення внаслідок бойових дій. Із них 12 людей загинули, 58 – отримали поранення. Це найнижчі показники за увесь час конфлікту. За перші 9 днів червня постраждали ще 12 цивільних громадян – стільки ж, скільки протягом усього травня.

Український уряд має гарантувати компенсацію родинам загиблих та поранених внаслідок бойових дій, а також людям, які втратили своє майно. Наявні положення у законодавстві не гарантують усім постраждалим серед цивільного населення рівне право на компенсацію. Щоб уникнути дискримінації, необхідно розробити комплексну державну політику щодо компенсацій за втрати, пов'язані з конфліктом.

Найбільшою проблемою для мирних мешканців, окрім бойових дій, залишається перетин лінії зіткнення та отримання своїх соціальних виплат. Сторони мають домовитися про ремонт мосту у Станиці Луганській, де знаходиться єдиний КППВ для всієї Луганської області. Крім того, необхідні додаткові пункти пропуску, аби 1 мільйон людей, які щомісячно перетинають лінію зіткнення, могли зробити це швидше, безпечніше та з більшою повагою до людської гідності. Протягом звітного періоду щонайменше 8 чоловіків і одна жінка померли на КППВ внаслідок ускладнень стану здоров'я.

Нам відомо про щонайменше 51 місце, де незаконно утримуються сотні людей, зазнаючи тортур і нелюдського поводження. Ми маємо безперешкодний доступ до офіційних місць утримання на території, що контролюється українською владою, відповідно до міжнародних стандартів. На території, що контролюється самопроголошеними «ЛНР» і «ДНР», регулярного, вільного і конфіденційного доступу до затриманих не має ні Моніторингова місія ООН з прав людини, ні будь-які інші міжнародні спостерігачі. Відповідно до міжнародних стандартів, такий доступ має бути наданий. Відповідальність за порушення прав людини на території Донбасу, яка не контролюється українською владою, покладається на сторону, яка контролює ці території.

[Радіо Свобода](#))

Леонід Кучма заявив про потребу припинення економічної блокади ОРДЛО.

Народний депутат України Єгор Соболев:

Розірвався корумпований зв'язок (внаслідок блокади – ред.) між Путіним і Порошенком. Але до блокади Порошенко виступав за те, щоб приєднати окуповану частину Донбасу і реалізувати Мінські угоди, казав, що там наші люди. Він використовував всю ту риторику, що використовує «Опоблок». Ми фізично перервали цю торгівлю, яка приносила величезні прибутки через різницю в цінах, яку утворила війна, але, насамперед, прибутки Росії. Купуючи товари на окупованих територіях, Україна і українці давали Путіну гроші на нові напади на наші землі.

Блокада була корисною, і завдяки їй Україна змогла досягти енергетичної незалежності: вона перестала закуповувати вугілля із шахт окупованої частини Донбасу. Частину вугілля стали видобувати в Україні, тобто ми дали робочі місця людям. Частину почали купувати в інших держав.

Шеф-редактор видання «Ділова столиця» Віталій Пирович:

Через блокаду економіка України втратила до 1,5 відсотка валового внутрішнього продукту. Для економіки країни блокада Донбасу мала негативні наслідки у вигляді втрат від одного до півтора відсотка ВВП. Коли ми боремося за ріст ВВП від 2 до 4 відсотків, то ці півтора відсотки з'їдаються одним махом. Ми вже кілька років втрачаємо валютну виручку, яку нам давав продаж металу з підприємств, які на окупованих територіях, але в юридичній площині України. Це втрати не тільки податків на армію, це ще й втрата соціальних прив'язок територій і людей, що працювали на тих підприємствах. Варто хоча б згадати про те, що день Незалежності України на цих підприємствах був вихідним днем. А це теж певний морально-психологічний фактор. Заяви про користь блокади – популізм, насправді ж блокада привела до втрати підприємств і бюджетних надходжень.

(Слово і Діло)

Політолог Олег Лісний:

Навіть гіпотетично такі дії не можуть бути в односторонньому порядку. Ініціатива абсолютно незрозуміла, як і позиція тих сил, які свого часу боролися за цю ж блокаду, говорячи про те, що це торгівля на крові. Зараз зі зміною влади змінилася риторика, реакція стала спокійнішою. Це прояв подвійного підходу до ситуації.

Крім того, в зв'язку з висловленою ідеєю виникає кілька питань. Зокрема, навіть гіпотетично, якщо ми щось відкриваємо, то протилежна сторона також має вжити якихось заходів.

Однак із тих повідомлень Кремля, які потрапляють до ЗМІ, видно, що РФ не просто не йде назустріч, але й приймає такі ініціативи як належне. При цьому ще й розраховують на виплати від України за те, що люди втратили робочі місця, пільги тощо.

Це взагалі за межами здорового глузду. Коли історія з блокадою починалася, розкручувалася позиція, що це торгівля на крові.(...) Порошенко пішов. Кому тепер це вигідно? Хто зараз отримуватиме користь від цього? Це викликає тривогу, адже очевидно, що процес не надто прозорий.

Українській стороні слід було б озвучувати все. Процес має бути максимально прозорим. Тому що поки що такі ініціативи можуть трактуватися як односторонні дії. Коли держава пішла на поводу в активістів і запровадила блокаду, то формально були визначені пункти, за якими блокаду знімають.

Зокрема, якщо підприємства, захоплені на тій території, повернуть, якщо не ходитиме рубль і багато інших пунктів.

Озвучена пропозиція може бути пробним кроком, щоб подивитися на реакцію суспільства. Однак усе одно залишається питання щодо відкритості висвітлення консультацій. Фактично, зараз через усі новини навколо Мінського процесу проходить одна червона риска – непрозорість. Як в ухваленні рішень, так і у висвітленні дій.

(Слово і Діло)

Згідно з результатами опитування російського «Левада-Центру», 27% опитаних росіян хочуть, щоб Луганська й Донецька області були окуповані Росією або, як це звучить в опитуванні, «стали частиною РФ».

Політолог Андрій Горбенко:

Проводячи такі опитування Кремль уже вкотре надсилає месидж новій Адміністрації президента. РФ залякує й показує Зеленському на практиці тезу про те, що бути й здаватися – різні речі.

РФ збільшує ставки. Насправді, це опитування потрібне РФ як посил до нової Адміністрації президента України для того, щоб вони зрозуміли, що Кремль налаштований серйозно, битиме до останнього, що вони готові приєднати «Л/ДНР».

Однак якби вони хотіли приєднати окуповані території, то вже давно це зробили б. Квазіюридичні підстави є, був референдум, і все, що їм потрібно, вони давно могли б зробити, якби хотіли, але не зробили.

До цього опитування й того факту, що кількість росіян, які хочуть, щоб анексії Донбасу стало більше порівняно з попередніми роками, потрібно ставитися критично. Навіть якщо уявити, що опитування проводилося чесно, є ще такий момент, що в диктаторів перед падінням рейтинги досягають мало не 90% підтримки. Скільки диктатор намалює, стільки й буде. Це свого роду самозаспокоєння системи. Звичайно, не варто цьому вірити.

Ці запитання потрібно розбивати ще на кілька, формулювати коректно. З цього скласти якусь аналітику. Навряд чи результат буде таким самим, якщо провести опитування правильно. Так ці питання не ставляться. Однак РФ учергове намагається показати, що, мовляв, дивіться, росіяни вас не люблять. Тобто Путін нібито показує, що його народ нас не любить. І якщо народ попросить, то вони приєднають Донбас. Але якби вони хотіли приєднати Донбас, то давно це зробили б.

РФ зараз просто хоче підвищити ставки й дає чіткий сигнал Зеленському та новій адміністрації. Це тактика Кремля, яку вони використовують від самого початку конфлікту.

Якщо завтра, грубо кажучи, вони проведуть опитування й скажуть, що всі росіяни за те, щоб усю Україну приєднати, то це буде те ж саме. Головне, щоб на це правильно й коректно реагувала адміністрація Зеленського.

(Радіо Свобода)

Міністр інфраструктури України Володимир Омелян:

Україна не зможе самотужки відновити об'єкти, зруйновані в Донецькій і Луганській областях унаслідок п'яти років російської війни, і заявив про необхідність відшкодувань із боку Москви.

Європейська комісія, виконавчий орган Європейського союзу, вже виявила готовність сприяти відбудові інфраструктури на сході України.

Ми вважаємо, що Росія повинна заплатити за кожну краплину крові українців і за кожний грам металу, який був порізаний і вивезений із наших

заводів. Серед прикладів – завод «Луганськтепловоз», що був пограбований і вивезений росіянами.

Я дуже сподіваюся, що трансформація з такого президента, який готовий шукати компроміс з Росією, в президента, який відстоює національні інтереси і розуміє, що Росія ніколи не буде другом України, а буде ворогом, з яким максимально, що можливо – це вести діалог з окремих питань, поставити на цьому крапку і вести Україну в ЄС і НАТО; якщо ця трансформація Зеленського буде дуже швидкою, ми переможемо, ми не втратимо час.

Інфографіка

(Геннадій Зубко)

(Геннадій Зубко)

